І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 186. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го ВЕРЕСНЯ 1957 — ЦЕНТІВ 5 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 27, 1957 No. 186. VOL. LXIV.

ФЕДЕРАЛЬНА ІНТЕРВЕНЦІЯ ЗДІЙСНИЛА ІНТЕҐРАЦІЮ В ЛИТТЛ РОКУ

Айзенгавер відбуде зустріч з південними губернаторами

Литтл Рок. — Вояки 101-ої Парашутної дивізії, вислані до Литтл Року для встановлення порядку, привезли до Центральної Середньої Школи військовими автами дев'ятеро негритянських дітей, недопусканих досі до школи і провели їх під ескортою до їхніх навчальних приміщень. Все відбулося спокійно і більшість студентів прийняла оплесками повідомлення представника військової влади, що інтеґрація у школі мусить бути здійснена і що це має відбутися спокійно і без спротиву. Все ж таки, яких 750 учнів збойкотувало цього дня навчання, не прибувши до школи на знак протесту. На вулицях міста не було спроб демонстрації, тільки одна особа була поранена випадково багнетом й одного противника інтеґрації, що намагався роззброїти вояка, сержант вдарив прикладом рушниці у голову. Командування військових з'єднань у Литтл Року подало до відома, що, як справи підуть добре, то реґулярне військо буде виведене з міста і його завдання перейме Національна Ґвардія, яка вже ночами охороняє школу. Населення Литтл Року прийняло військову інтервенцію холодно, не виявляючи надто великого зацікавлення до подій. Рішення Президента вислати військо до Литтл Року викликало широкий відгомін не тільки у ЗДА, але й у всьому світі. У ставленні до цієї справи американська преса поділилася на два супротивні табори: одні апробують із признанням рішення Президента встановити респект для вирішень федерального суду з допомогою всіх можливих засобів, другі — особливо ж південні часописи — закидають през. Айзенгаверові диктаторство і тоталітарні методи. — У зв'язку із ситуацією в Литтл Року і висланням туди війська губернатори південних стейтів відбули конференцію, на якій вирішено створити, під проводом губернатора Норт Каролайни Л. Г. Годжа окремий комітет для переговорів із Президентом в справі відкликання війська з Литтл Року. Президент погодився відбути зустріч із цим комітетом вже на протязі найближчого тижня, але заявив, що при цій нагоді хотів би він обговорити з губернаторами не тільки справу Литтл Року, але взагалі всі проблеми расової інтеґрації у південних школах. Губернатор стейту Аркензо Фобус не обраний до цього комітету, але заявив, що він радо співпрацюватиме з комітетом у справі замирення між федерльною і стейтовою властями.

Негритянські учні, висівши з авта, ідуть до школи під ескортою вояків 101-ої Парашутної Дивізії.

Толбот передбачає добробут до кінця цього року

Вашингтон. — Голова Торговельної Палати ЗДА Філіпп М. Еолбот промовляв на радіовій програмі МБС і передбачав, що цей 1957 рік буде під економічним оглядом ліпший як його попередник 1956-ий рік. Але 1957-ий рік не буде на стільки кращий від 1956-го року, на скільки 1956 рік був кращий від 1955, а 1955 від 1954 року. Та в загальному прибутки в цьому році будуть більші як в 1956 році. На думку Толбота не можна ще говорити про те, який руде під господарським оглядом 1958 рік, бо це рішатимуть ті фактори, які споівнюють інфляційні тенденції в економіці. Толбот твердить, що найкращий спосіб припинити інфляцію — це зменшити видатки федерального і стейтових урядів. Другий засіб проти інфляції — це не допускати до збільшування заробітних платень. Коли б зменшено видатки уряду, тоді можна б зменшити податки від корпорацій і прибуткові податки, а це найкращий засіб до стабілізації економіки. (Треба зазначити, що Толбот є одночасно віцепрезидентом фірми „Вудворд енд Лутроп", і тому він підкреслює потребу не збільшування заробітних платень).

Дін Ачесон очолює демократичний дорадчий комітет для закордонних справ

Вашингтон. — Демократичний Крайовий Комітет повідомив про організацію нового дорадчого комітету для закордонних справ. Цей комітет складається з 28-ох членів, і його очолює колишній державний секретар Дін Ачесон. Ачесон заявив, що новопризначений комітет матиме перше засідання в суботу 28-го вересня, на якому розглядатиме такі проблеми як оборонна політика, союзи ЗДА з закордонними державами та допомога закордонові. Містоголовою цього дорадчого комітету є колишній демократичний працівник в державному департаменті Пол Г. Ніце. Між членами цього комітету є колишні амбасадори, сенатори, президенти корпорацій, професори, журналісти та колишні працівники в державному департаменті.

В АМЕРИЦІ

● **В другі роковини**, що минули від дня, коли президент Айзенгавер захворів був на серце, лікарі ствердили, що Президент почуває себе дуже добре, а його серце працює знаменито. Також не лишилося жадних наслідків після того, як у червні 1956 йому зоперували частину грубої кишки. Президент важить 172 фунти — якраз стільки, скільки важив 42 роки тому, коли був кадетом у Вест Пойнті.

● **Демократичний сенатор** із Міссіссіпі Джеймс О. Істленд, складаючи заяву про висилку федерального війська до Літтл Року в стейті Аркензо, допустився порівняння, яке свідчить про те, як мало знають Росію навіть деякі визначні американські політики. Істленд сказав: „Це спроба при допомозі війська порушити соціяльний порядок на Півдні ЗДА. Нічого подібного не пробували робити навіть в Росії".

● **Військовий літак** типу „Б-26" упав на містечко Дейтон, Огайо, при чому два доми пошкодив, а третій знищив. У цій катастрофі згинули 4 особи, а кілька осіб поранені. Між вбитими — два члени залоги і два мешканці того дому, який був знищений.

● **В Шикаґо**, Ілл., помер 39-річний шофер Джан Брукгаве, який пролежав без пам'яті 1318 днів. 13-го лютого 1954 р., коли Джан Брукгаве їхав автом, на нього напали бандити і так важко побили, що він, втративши свідомість, не опритомнів аж до смерти. Втрата пам'яті була спричинена ушкодженням мозку.

● **63-річний** головний кельнер в готелі „Валдорф-Асторія" в Ню Йорку — є вже четвертим кельнером із цього готелю, якого оскаржують у несплаченні податків від чайових („типсів"), одержуваних від гостей. З кожного рахунку, заплаченого в касі готелю, він діставав 15 центів, але тих прибутків не зазначав у податкових формулярах.

● **Поліція** знайшла в мешканні 40-річного Вута Фонґа в Ню Йорку цілий арсенал зброї: кілька протитанкових ґранат, 4 машинові револьвери, кілька рушниць, дві ручні ґранати і 3,000 бойових патронів. Хоч Фонґ заявив детективові, що він є колекціонером зброї, але йому прийдеться відповідати в суді за порушення закону Солівена, який забороняє тримати зброю без окремого на те дозволу.

На Флориді вистрелили далекосяжну ракету „Атлас"

Кейп Канаверол, Флорида. — Команда летунства повідомляє, що 25-го вересня вистрелено на дослідній площі керовану ракету „Атлас", яка може летіти коло 5,000 миль. Ця ракета дві хвилини після вистрілу експльодувала, коли надлетіла над океан. Команда летунства не повідомляє, чи це сталося доцільно, чи внаслідок недостачі в конструкції керованої ракети. Але з достовірних джерел повідомляють, що експльозія ракети „Атлас", була доцільна, бо вона могла б летіти на віддаль 5,000 миль, а цього не бажала собі команда летунства. Подібно діялося з вистрілом першої ракети „Атлас", що відбулося ще 11-го червня цього року. Тоді керована ракета злетіла була на висоту 6,000 стіп, і там була знищена. СССР кілька тижнів тому повідомив, що він вистрелив керовану ракету з далеким засягом, але не подав подробиць про це. Обсерватори, які стояли 7 миль від місця досліду, бачили, як довга ракета поволі злітала вгору, залишаючи за собою помаранчево жовтий блиск. На висоті однієї милі від керованого стрільна відірвалися дві ракети, і здавалося, що кероване стрільно полетить далі, але захиталося кілька секунд і експльодувало з сильним гуком, залишаючи червоно жовте полум'я. Ракета „Атлас" — 90 до 100 стіп завдовжки — належить до тих ракет, які можуть летіти на віддаль 5,000 миль. Дві бічні ракети відриваються від головного стрільна і дають йому силу летіти вгору на висоту 600 до 800 миль, звідки воно має летіти до призначеної цілі.

Три американські катери переплили Північний льодовий океан

Бостон, Массачусетс. — В бостонському порті 24-го вересня оваційно вітали залогу трьох американських катерів, яким вдалося по раз перший переплисти через Північний льодовий океан. Ці катери — це „Сторіс", „Брамбел" і „Стар". Вони виплили зі своїх портів і обплили північну частину американського континенту, пливучи здовж східнього побережжя континенту через Панамський канал та здовж західнього узбережжя між Аляскою й Камчаткою. Найгірша подорож була здовж північного побережжя Канади, куди досі ще не плив жадний корабель. Президент Айзенгавер вислав до Бостону привітальну депешу для залоги цих військових катерів, в якій заявив, що ці моряки „є гордістю всього американського народу". Ця подорож через Північний льодовий океан закінчилася ще 7-го вересня цього року, коли цим катерам вдалося переплисти вузьку протоку Беллот, з якої вони виплили на Атлантійський океан. Канадійський криголам „Лабрадор" показував шлях американським катерам.

ДЕНЬ 24-го ВЕРЕСНЯ ВАЖЛИВИЙ ДЕНЬ В ЖИТТІ АЙЗЕНҐАВЕРА

Вашинґтон. — Журналісти зазначають, що день 24-го вересня — це важливий день в житті президента Айзенгавера, 24-го вересня 1955 року він захворів був у Денвері, Колорадо, на серце, а 24-го вересня цього року дав наказ про висилку федерального війська до Литтл Року для здійснення закону про шкільну інтеґрацію. В цей день Президент був спокійний і поважний, прибув до Білого Дому в товаристві свого сина Джана Айзенгавера, а після 13-хвилинної промови від'їхав, не сказавши нікому ані слова.

Текстильні робітники і Спілка Шоферів мають очистити свої ряди від злочинних елементів

Ню Йорк. — Виконна Рада Американської Федерації праці — Конґресу Індустрійних Організацій наказала спілці Об'єднані Текстильні Робітники до 30-ох днів викинути з свого проводу двох урядовців — голову цієї спілки Антоні Валенте і фінансового секретаря Ллойда Клеі нерта. Якщо це не станеться, то ця спілка текстильників, яка нараховує 40,000 членів, буде позбавлена членства в АФП — КІО. Обидва ці урядовці оскаржені в тому, що невластиво видали 57,000 долярів із спілкових фондів на купно домів і на інші незаконні фінансові трансакції. Це саме сталося з Міжнародним Братством Шоферів, яке нараховує 1,400.000 членів, і Міжнародною Спілкою Пекарських Робітників (140 тисяч) членів. В спілці шоферів скомпромітовані є такі провідники: голова Дейвід Бек і містоголова Джеймс Р. Гоффа, Френк В. Брустер і Сідні Л. Бреннен. Гоффа оскаржений, між іншим, і в тому, що 5 разів зізнавав фальшиво в суді і допустився кривоприсяги. Гоффа старається бути головою спілки шоферів, але йому загрожує кара 5-ох років тюрми і 2.000-долярова гривна за кожний пункт оскарження.

Король Савд грає ролю посередника на Сер. Сході

Дамаск. — Король Савді Арабії Савд виїхав вже з Західньої Німеччини, де перебував на лікуванні і відпочинку та зупинився лиш на коротко у Швайцарії. В поворотній дорозі він заповів свій приїзд до столиці Сирії Дамаску під кінець цього тижня. З уваги на його гостро антикомуністичне становище і на одверту поміч, яку він дав йорданському королеві Гусейнові в приборканні просовєтських елементів, підтримуваних Єгиптом і Сирією, наради Савда з теперішніми лівими керівниками Сирії матимуть поважне політичне значення. Воно ще більше з уваги на заповіджений на той час приїзд до Дамаску прем'єра Іраку Алі Явдата аль-Аюбі. Ірак, як член Багдадського пакту і віддавна прозахідня держава, був довгий час предметом завзятих пропаґандивних атак збоку радіостацій в Каїро і Дамаску. Ізоляцію Іраку в арабському світі переламав саме король Савд, відвідавши кілька місяців тому Багдад. Король Савд, вернувшись з початком цього року з відвідин в ЗДА, грає в арабському світі найвпливовішу посередницьку ролю. Він зберіг „невтральність" у тому розумінні, що залишився надалі на різких антиізраїльських позиціях арабського націоналізму, але водночас є ворогом комунізму і зберігає добрі взаємини з західнім світом, зокрема ЗДА.

Ґомулка виключає переговори з Німеччиною щодо кордонів

Варшава. — Теперішній фактичний диктатор комуністичної Польщі Владислав Ґомулка, виступивши з промовою в фабриці автомобілів у Варшаві, використав ту нагоду для своєрідної відповіді Конрадові Аденауерові щодо західніх польських кордонів. Аденауер заявив був, що Німеччина не визнає теперішніх кордонів на лінії Одри-Нісси, але не буде воювати з приводу цього, тільки думає перевести їх ревізію мирним шляхом. Ґомулка заявив, що ніколи ніякий польський уряд не завдасться з німцями навіть у будь-які розмови на тему кордону Одри-Нісси і що кожна спроба німців перевести зміну того кордону означатиме війну. Ото ж, мовляв, коли Аденауер виключає війну за німецько-польський кордон, а мирно неможливо його змінити — то що Аденауер має на увазі — бундючно запитав Ґомулка. Текст його промови оприлюднила комуно-польська преса. Ґомулка покликався на недавню заяву Тіта, що підтримав кордон Одри-Нісси, як остаточний і справедливий, та перестеріг, що „ревізіонізм Аденауера" означатиме у практиці — нову війну.

Москва фабрикує нову „шпигунську" аферу

Москва. — Офіційно проголошено, що ще в липні цього року зловлено в Латвії „американського шпигуна", якогось С. П. Бромберґа, що його ніби американці звербували на шпигунську службу в Західній Німеччині, перевезли до ЗДА й вишколили „в шпигунській школі недалеко Вашинґтону" та перекинули для шпигунської роботи на Латвію. При арештованому Бромберґу знайшли буцім-то „цілий шпигунський арсенал", стрільну зброю, матеріял для фабрикування документів, ручний надавчий радіоапарат і 450,000 рублів. Бромберґ мав ніби-то зорганізувати цілу сітку шпигунів у користь Америки. У зв'язку з його арештуванням — сказано в тому офіційному совєтському повідомленні — арештовано якогось Заренша, ніби теж „вишколеного" в Америці та перекиненого на Латвію. Що сталося з тими арештованими „шпигунами" — в совєтському повідомленні не сказано, як теж нічого не сказано, як властиво проявлялась їхня „шпигунська" діяльність. Зате у тому комунікаті кидається громи на ЗДА, які — мовляв — „не зреклися своєї злочинної підривної роботи проти робітничо-селянської влади в Совєтському Союзі".

В Альжирі продовжується кривава війна

Альжир. — Французька преса тріюмфально повідомляє про схоплення одного з видатних альжирських революціонерів, 29-річного Сааді Яцефа, за яким від двох років ведено без успіху погоню по всьому Альжирі. Разом з ним арештовано 24-річну революціонерку Зораг Дріф. Обоє були вже давно заочно засуджені на смерть французькими судами в Альжирі. Піймано їх під час ревізії, що її переводили вояки в густо заселеній арабській дільниці Альжиру. Коли вони наблизились до стрімких сходів в одному домі, посипались на французів стріли з скорострілу, при чому були ранені французький полковник і сержант. Під час облоги дому французи проголосили, що вони зірвуть стіни будинку, та закликали оборонців піддатися. Тоді саме вийшли з своєї криївки у тому домі обоє згадані арабські підпільники. Також в альжирських горах продовжується партизантська війна. Французи оприлюднили, що в так званому „провалі смерти", що його так названо від масакри, яку в минулому році перевели там альжирські партизани над місцевим населенням, прийшло до сутички, під час якої ніби вбито 70 партизанів. Тим часом французькому урядові далі погрожує упадок з приводу закону про поширену автономію для Альжиру, бо доля того закону, зрештою неприйнятливого для арабів дуже сумнівна.

Арґентинська асамблея анулювала перонівську конституцію і прийняла конституцію 1853 року

Буенос Айрес. — Арґентинська Конституційна Асамблея 24-го вересня скасувала перонівську конституцію з 1949 року і привернула важність старої конституції з 1853-го року. Тим своїм рішенням асамблея узаконнила зарядження тимчасового уряду президента генерала Арамбуру, який 16 місяців тому анулював був перонівську конституцію. Асамблея дебатувала над цією справою більше як три тижні. Вирішення запало голосами всіх присутніх делеґатів, яких було 105 на всіх 205. Делеґати робітництва і Радикальної партії вирішили не брати участи в нарадах конституційної асамблеї. Вони твердять, що в країні повинна обов'язувати конституція, ухвалена під час диктатури Перона в 1949 році. Але більшість вирішила, що конституційна асамблея є законно вибрана, і тому має право привернути конституцію з 1853-го року. Тепер конституційна асамблея має вирішити, які зміни потрібні в новій конституції, яку треба буде ухвалити. В країні панує неспокій. Робітничі організації погрожують страйками, а уряд не може довести до того, щоб прийшло до порозуміння між працедавцями і робітництвом.

ГОСПОДАРСЬКІ НЕВДАЧІ ПРИМУШУЮТЬ МОСКВУ РЕВІДУВАТИ 5-РІЧКУ

Москва. — Центральний комітет компартії і совєтський уряд проголосили комунікат, що з кінцем найближчого року закінчиться совєтське господарське плянування за ослабленими 5-річками і що надалі будуть проголошувані 7-річки. Теперішню шосту з черги 5-річку, совєтський уряд доведе тільки до кінця її третього року, після чого перерве її. Сов. уряд признає, що введена недавно за ініціятивою Нікіти Хрущова децентралізація адміністрації совєтського промислу спричинила „необхідність радикальних змін в системі теперішнього і майбутнього плянування". Офіційно пояснюється, що від 1956 року, коли розпочалась нова п'ятирічка, відкрито ніби нові джерела природних сировин та виготовлено програму синтетичних виробів (фібри, синтетичної скіри й ін.), і що це вимагає ревізії господарського плянування. Зате в західніх коментарях, опертих на аналізі останніх совєтських господарських звідомлень, стверджується такі труднощі совєтської економіки, які примушують Москву до закинення теперішньої 5-річки та закриття її невдачі 7-річним пляном. Найбільшою причиною тих труднощів — коментує преса — стала саме згадана Хрущова децентралізаційна реформа, яка викликала новий хаос в совєтській продукції, бо в 105 новостворених автономних економічних районах не було ані фахівців, які негайно перейняли б адміністрування ними, ані не переведено взагалі підготови для такої автономії. Однак, за твердженням американських фахівців, це „переставлення" совєтського господарського плянування з п'ятирічних плянів на сьомирічні є спробою закрити невдачу теперішньої 5-річки, яка вийшла ще з таких причин: повстання на Мадярщині і фермент в сателітних державах несподівано наклав на Москву конечність такого негайного експорту до тих країн, який зменшив промислові ресурси самого СССР. До того ж, зріст невдоволення самого совєтського населення примусив Совєти в ході теперішньої 5-річки покласти таки більший натиск на виріб ужиткових предметів, найбільш відсутніх на внутрішньому совєтському ринку. В хліборобстві — за спорадичними вістками в самій совєтській пресі — Хрущова політика з „освоюванням цілинних земель" дізнала поважних невдач, а посуха в Сибірі погано вплинула на тамошні жнива. У підсумках коментатори доходять до висновку, що конечність здискредитувати вже в вересні 1957 року господарський плян, що його складено з початком 1956 року, це компромітація для Хрущова, яка може мати дуже прикрі наслідки для його персонально-політичної кар'єри.

Австралія перестерігає перед „Мадярщиною на Середньому Сході"

Об'єднані Нації. — Коли в Сирії прийшов до влади уряд, який повинується комуністам, то це викликає таку загрозу, що на Середньому Сході може небавком повторитись історія Мадярщини — твердив австралійський міністер закордонних справ Ричард Кейзі у своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в середу 25 вересня ц. р. Тому він клав на серце Об'єднаним Націям, щоб вони пильно зайнялись справами Середнього Сходу, поки не буде пізно. Австралійський міністер приєднався цілком до попередніх виводів державного секретаря Доллеса й англійського міністра закордонних справ Ллойда у цій справі. — З інших промовців виступали на тому самому засіданні ще міністри закордонних справ Ірану, Юґославії і Австрії та представник комуно-мадярського уряду. Іранський міністер Алі Голі Ардалян боронив політики своєї держави, яка є членом прозахіднього Багдадського пакту та потвердив, що Іран підтримує доктрину Айзенгавера. Юґославський міністер Коца Попович боронив „право" Сирії до закупу зброї в Совєтському Союзі. Австрійський міністер д-р Леопольд Фіґель апелював до комуністичної Мадярщини, щоб вона проголосила повну амнестію для всіх учасників минулорічного повстання. Комуно-мадярський представник, який говорив після Фіґеля, промовчав той австрійський заклик, а тільки твердив, що „мадярський нарід сильно розчарований становищем Об'єднаних Націй", які, мовляв, втручаються у „внутрішні справи" Мадярщини. На терені Об'єднаних Націй, але поза залею пленарних засідань, йорданський амбасадор у ЗДА і в ОН, д-р Юсуф Гайкаль, поширив заяву, в якій він твердить, що не Сирія, а Ізраїль є найбільшою небезпекою для всіх країн Середнього Сходу.

У СВІТІ

● **В лондонському місячнику** „Інкавнтер" (Зустріч) один із видатних сучасних молодих англійських драматургів, Джан Осборн, гостро заатакував англійський пієтизм для традиції монархії. Він різко затаврував англійських соціялістів, які не пропаґують республіканської системи, а пливуть у загальній течії монархічного традиціоналізму. Джан Осборн, автор кількох п'єс, які мали великий успіх в Англії, сам є соціялістом. Лорд Олтрічем, який недавно публічно критикував королівський двір, є консерватистом.

● **Фарід Гуссені** — це 25-річний банковий службовик в Аммані, столиці Йорданії, який нещасливим збігом обставин попався в руки сирійської політичної поліції. Арештованого як „шпигуна", перевезли сирійці до малої місцевости в горах Друзії у південній Сирії і піддали тортурам, вимагаючи подробиць про „американську змову", затіювану в Йорданії проти Сирії. Його пальці обкрутили дротами з динамо величиною маленької скриньки і після кожного запиту включали струм. Після кількох таких спроб Фарід усе притакував і підписав довжелезний протокол, в якому були „розкриті" всі тайни американської „змови". Він чудом врятувався від розстрілу і ледве втік назад до Амману.

● **Князь Чарлз**, 8-річний англійський престолонаступник, закінчив в минулу неділю свої літні ферії. Його батьки, королева Єлисавета і князь Филип, відвезли його з своєї літньої резиденції, замку Абердін у Шотляндії, до Лондону і віддали до школи в Чім, 50 миль від Лондону, де Чарлз житиме і вчитиметься. Газети подають, що Чарлз не виявляв великої втіхи і дивився з-підлоба на начальника залізничої стації в Абердіні, який ґратулював йому, що він тепер „стане великим хлопцем".

● **„Ізвєстія"** закликають совєтських мистців „вернутись на шлях марксо - ленінської ідеології", з якого — мовляв — намагався відвертати їх Димітрій Шепілов, недавній секретар комуністичної партії, що завідував справами мистецтва. „Ізвєстія" закидають недавньому совєтському редакторові „Правди" і міністрові закордонних справ Шепілову, що він не вмів з'ясовувати совєтським мистцям, „що добре, а що зле", але й самі вони не роблять цього. Вони таврують тільки імпресіонізм, для якого, мовляв, „нема місця в пролетарському мистецтві". Але чому „нема місця" не пояснюють.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі СиТі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

• За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

В ОБОРОНІ ПРАВА

„. . . Ми є нацією, в якій права, а не люди мають найвище значення . . . Правильне і розумне розуміння закону вимагає шанобливого послуху, що його держава має право вимагати від усіх своїх громадян . . . Основна база наших індивідуальних прав і вольностей походить із свідомости, що Президент і екзекутивна частина влади підтримують і запевняють виконання постанов федеральних судів, навіть тоді, коли треба було б застосовувати всі способи, що ними розпоряджає Президент . . . Величезна більшість нашого народу в усіх землях країни об'єднана в загальній пошані до зобов'язуючих законів, навіть у тих випадках, коли хтось не погоджується з якимсь законом . . . Підвалиною американського способу життя є наша національна пошана до права . . ."

Ці цитати, вихоплені з промови президента Д. Д. Айзенгавера, виголошеної через радіо-телевізійну сіть до американського народу в минулий вівторок ввечері, з'ясовують єдину ціль, яку мало рішення Президента сфедералізувати національну ґвардію в стейті Аркензо і вислати туди частин реґулярної армії. Не справа інтеґрації чи сеґреґації, не інтерес муринських дітей в Литтл Року, не симпатії чи антипатії білих громадян ЗДА, не помилкова політика губернатора, що — напевно проти його волі — в практиці підтримала екстремістів, та й узагалі не відносини в одному тому стейті Аркензо, а принцип пошанування права і послуху, належного праву, був головною і єдиною причиною цього історичного виступу през. Айзенгавера. Все інше — це тільки тло, це подробиці жалюгідних подій, які примусили Президента встрянути туди. У своїй промові Президент разу-раз клав натиск на імперативну конечність зберігати непорушною підставу, що на ній здвигнене життя американської країни і її населення: право, правопорядок, закономірність. Він кількакратно підкреслив, що можна не погоджуватись з таким чи іншим законом, що його схвалювали люди. Але раз покликані для цього чинники вирішили якийсь закон, то треба йому коритися. Найвищий Суд, як авторитетний інтерпретатор Конституції, вирішив, що розмежовування шкільних дітей за расовим принципом є протиконституційне. Федеральні суди видали присуди на місцях згідно з тим вирішенням Найвищого Суду. І тому треба цим вирішенням підпорядкуватись, без уваги на те, чи вони кому приємні, чи ні.

Президент ЗДА складає присягу на вірність Конституції. Він покликаний для охорони Конституції. Зберігання публічного ладу належить місцевим органам влади, які мають для цього відповідні засоби. Федеральна влада і президент цілої країни не вмішуються в місцеві справи і не диктують стейтовим чи міським властям, яких способів вони повинні вживати для береження ладу, щоб усі громадяни могли спокійно користати з конституційних прав. Тільки тоді, коли місцеві власті не всилі виконати цього свого завдання, в справу встряває федеральна влада. Тільки після того, як мешканці Литтл Року не виявили належного послуху у відношенні до заклику Президента з попереднього дня, а місцева поліція не змогла справитись із юрбою, що слухала аґітаторів з-посеред анархічного елементу, встрянув Президент. Він мусів це зробити, щоб пригадати тамошнім людям найвищий закон — підпорядковуватись законові.

Був в отій промові Президента один уступ, який вказує на особливу причину, чому всі громадяни ЗДА повинні суворо дотримуватись зобов'язуючого правопорядку. Цією причиною є існування в сучасному світі того зла, якому на ймення комунізм. Центром інтернаціонального комунізму є Москва, найбільший і найзапекліший ворог Америки, як антипод тих ідеалів волі і вольностей, що їх плекає Америка. „У тому часі, коли маємо за кордоном важку ситуацію з уваги на ненависть, якою комунізм пройнятий супроти системи правління, заснованої на правах людини, не можна достатньо високо подати шкоду, що її (такі події) приносять престижеві, значенню і навіть безпеці нашої країни та цілого світу. Наші вороги надзвичайно втішені цим інцидентом (в Литтл Року) і скрізь використовують його, щоб опоганювати цілу нашу країну. Вони представляють нас як порушників принципів поведінки, що їх народи всього світу визнали в чартері Об'єднаних Націй" . . .

Рішення Президента перейде в історію Америки, як ще один доказ всебічного і безоглядного пошанування Конституції і тих ідеалів, які в ній записані. І на його тлі ще мізернішою й нікчемнішою виходить пропаґанда, що її торочать большевики.

УКРАЇНЦІ І МОСКОВСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

У т. зв. „всесвітньому фестивалі молоді і студентства", що відбувався наприкінці липня і на початку серпня ц. р. в Москві, брали участь не тільки комуністи та симпатики Совєтського Союзу, але попадали в склад окремих делеґацій і люди далекі до комунізму, зацікавлені просто в тому, щоб побувати в СССР і зустрітися безпосередньо з підсовєтськими людьми і побутом. Так між іншими в склад західньо-німецької делеґації попала й одна українка, яка, скориставла з нагоди, поїхала до Москви і мала змогу відбути там чимало зустрічей і записати низку цікавих спостережень. Широкий репортаж із своєї поїздки ця українка (за підписом А. Б.) надрукувала у мюнхенській „Сучасній Україні".

Їхала А. Б. з Берліну до Москви т. зв. „синім експресом", спеціяльним поїздом, призначеним для закордонних делеґацій і представників совєтської окупаційної влади в Східній Німеччині. Коли поїзд переїздив польською територією, кондукторка-росіянка попередила її, щоб вона закрила вікна і не виглядала в них, бо трапляються, мовляв, випадки, що поляки обкидають камінням поїзд і ранять пасажирів. Обкидано камінням поїзд і під час переїзду авторки репортажу до Москви, і вона приписує це тій обставині, що „польському населенню відомо, хто переважно їздить „синім експресом" із Берліну та Варшави до Москви". Далі авторка підкреслює, що найбільше незалежно і достойно поводилися на фестивалі учасники польської делеґації — „відважні і сміливі люди, які, не оглядаючись ні на що, одверто висловлювали свої думки на різних семінарійних дискусіях, безпардонно критикували совєтську безмасковість та марнотратство в архітектурі й мистецтві" і „майже організовано і демонстративно пішли до католицької церкви в Москві на недільну Богослужбу". Своєю поведінкою вони викликали у московських „господарів" фестивалю жах і остовпіння.

Найбільше уваги присвятила авторка, з одного боку, виступам репрезентації Української ССР, а з другого — підозріливому ставленню офіційних керівників фестивалю до українців. Репрезентативний український концерт, що його влаштували об'єднані співацькі ансамблі з усіх околиць України у кількості 500 осіб, був справді високомистецькою імпрезою і викликав величезне зацікавлення в різнонаціональних учасників фестивалю до всіх українських імпрез і до самих українців. Але, поруч з цим, авторка підкреслює, що до влаштовуваних зустрічей совєтської молоді з чужоземними делеґаціями українців майже не допускали і що у представництвах підсовєтської молоді переважали москвичі. „Навіть на зустрічі української та німецької делеґації — пише вона — було більше москвичів, ніж українців. Тоді, як зустрічі з румунами, поляками тощо відбувалися у вужчих та інтимніших гуртах до 60 осіб, на цих (українсько-німецьких) збиралося до 500 осіб. Ніякого контакту з українцями тут нав'язати не можна було, бо, крім кількох організаторів, весь час зайнятих, українці виступали як самодіяльні групи, а серед гостей загалом не появлялись. А якщо й появлялись і ви пробували з ними говорити, то відразу ж приходив хтось у такому ж українському народному строї і заганяв їх кудись до автобуса від'їжджати. Так, що ви чули лише: „Пашлі, пашлі!" „Якщо ви хотіли орієнтуватися за вишиваними сорочками — завважує далі авторка — хто з приявних українець, то могли дуже прикро помилитися: вишивані сорочки гуцульського типу сьогодні дуже популярні якраз поза Україною". Авторці репортажу повелося підслухати розмову одного з українських фоторепортерів із організаторкою масового показу українських танків, в якій він просто докоряв останній за те, що керівники фестивальних імпрез „ховають" українців від чужинецьких гостей.

Між перекладачами і провідниками, приставленими до чужоземних делеґацій, переважали знову ж таки москвичі. Українців було мало, і їх призначали здебільша до таких делеґацій, як чеська чи польська. До німецьких делеґацій українців, хоч деякі з них чудово говорили по-німецьки, не призначувано, і взагалі авторка „винесла враження, що на них дуже уважали і що вони не надто радо вдавалися в розмови" з чужоземцями.

Зустрічала авторка й українців — неофіційних відвідувачів фестивалю, що прибули до Москви на власні гроші чи на „путьовку", колгоспників, студентів, районових секретарів комсомолу та ін. Дівчата з колгоспів вразили її „своїми спрацьованими, вимученими і передчасно постарілими обличчями". Студенти і випускники університетів, головно з західніх земель, сподобались їй тим, що „дуже, на кожному кроці підкреслювали свою українськість і говорили по-українськи скрізь, де їх у цій мові могли зрозуміти". Пресимпатичне враження — як „нормальні" українці — зробили на неї українці з Польщі. Щождо „канадійців українського походження", учасників „проґресивної" делеґації з Канади, то вони викликали погане враження не тільки в авторки, але й усі підсовєтські українці, що з ними зустрічалися, вирішили одностайно, що „це — вже не українці".

З репортажу А. Б. варто підкреслити ще такі моменти, як реакцію українців на виставлені на філателістичній виставці українські поштові марки із тризубами, ставлення підсовєтських українців до Німеччини й німців, розповіді українців про церковне життя, як теж спроба учасників фестивалю їхати „на власну руку" в глибину країни.

„Цікаве довелось мені почути і побачити — пише вона — на філателістичній виставці. Там між виставленими „раритетами" був комплект марок із тризубом із часів УНР 1917-1920 років; перед ним стояла група дискутуючих молодих українців. Я прислухалась до їхньої роз-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Юрій Студинський

„ЛЯВІНА АДЕНАУЕРА"

Мюнхен. — Німецький нарід відбув плебісцит за чи проти Аденауера. Німецький канцлер домінував своєю особою не тільки серед своїх прихильників, але й серед найзавзятіших своїх політичних противників. Німецькі соціял-демократи були наче загіпнотизовані особистістю провідника Християнської партії і на своїх вічах виступали не проти його партії, але проти його особи. Тому вони й причинилися до популяризації його імени

Вночі проти 16 вересня, коли телевізійні та радіові апарати повідомляли про вислідИ виборів, можна без перебільшення сказати, що весь нарід не спав.

Вже за день перед виборами німецькі коньюнктурні інститути проголосили, що Аденауер вийде переможцем. Але навіть найбільші симпатики німецького канцлера не уявляли собі тієї лявіни, яка паде на користь Аденауера. В самий день голосування провідник соціялістів Олленгауер ще був певний своєї перемоги. Цілу ніч сидів провідник опозиції в палаці СПД на Кобленцерштрассе, між Бонном і Бад-Ґодесберґом. Перші вістки, які прийшли до головної кватири німецьких соціялістів, були їм корисні. В Гамбурґу отримали були соціялісти більшість голосів. Цей хвилевий тріюмф засипали опісля щораз некорисніші новини. Коло 3-ої год. ранку Олленгауер, фізично цілком зламаний, залишив головну кватиру. Його дружина, яка сиділа біля телевізійного апарату, була бліда, як смерть. Якийсь дотепний журналіст показав нам десь коло 11-ої год., коли програ соціялістів щораз більше виснювалась, число „Сімпліціссімуса", крайньолівого напрямку гумористичного журналу, що кілька місяців тому представив Олленгауера, як прокидається він вночі, облитий потом, і каже своїй жінці: „Я так налякався, мені приснилося, що я став канцлером". А в останньому числі „Сімпліціссімуса" Аденауер разом з міністром фінансів Шефферoм, обидва в строях гладіяторів, звертаються до Айзенгавера зі словами: „Аве, Айзенгавер! Морітурі те салютант!"

Тим часом цей німецькою лівицею засуджений на політичну смерть Аденауер став тріюмфатором на цілій лінії.

Німецька соціял-демократична партія не спромоглася поставити проти Аденауера людину формату „старого канцлера". Великі провідники соціял-демократичної партії, д-р Шумахер і славний бурмістер Берліну Ернст Ройтер померли в останніх роках, а за тиждень перед виборами помер д-р Отто Зур. Далеко молодший від Аденауера, Олленгауер не мав попросту фізичної сили витримати затяжну і завзяту виборчу кампанію. Аденауер легко витримував свої тригодинні промови. Його голос звучав фортіссімо саме наприкінці їх, Олленгауер вже по годині своєї промови був облитий потом, а його охриплий голос звучав вже незрозуміло перед наставленими мікро- і меґафонами.

Проголошену соціялістами тезу повної зміни закордонної політики німецький нарід відкинув, бо — злякався її. Німці пережили за Гітлера не одну авантюру, і вони бояться нових експериментів. Але не залякали німців перестороги соціялістів щодо небезпеки атомової зброї, і загальна військова бранка, проголошена урядом Аденауера, була найбільшою несподіванкою для соціялістів, бо її схвалили мільйонові маси. Провалились всі кандидати, які виступали проти активної участи на випадок війни. Провалились також всі соціялістичні кандидати, які схвалили совєтську політику на Угорщині. Німецький нарід відкинув не тільки комунізм, але й всіх ліберальних політиків, які лявірували і своїх поглядах щодо большевицького Сходу. А найважливішою причиною програ соціялістів став, мабуть, німецький добробут. Німецька маса ще більше, як експерименті у закордонній політиці, боїться експериментів у політиці господарській.

В одній із наших кореспонденцій ми згадували, що Вільна демократична партія своєю потугою ціляла стати „язичком", вирішальним чинником у німецькій політиці переходячи на бік соціялістів чи Християнської партії. Абсолютна більшість, яку отримала партія Аденауера, відкинула в тінь Вільну демократичну партію. Її провідник штутґартський адвокат д-р Майєр не зумів притягти до себе німецьку масу. Аденауер може творити уряд сам, не зважаючи на інші політичні партії. Але він цього, мабуть, не зробить.

На німецьких виборчих вічах нам впадало в очі, що зверхнім виглядом публіка, що ходила на зібрання християнських демократів чи соціялістів, зовсім не різнилася. Такі гасла, як „боротьба кляс", втратили в Німеччині сенс. Християнські демократи ніколи не отримали б абсолютної більшости в парляменті, якби їх не підтримали робітники. Клясові різниці не грають уже ролі в діях німецьких політичних партій. Візьмімо, наприклад, столицю Баварії, Мюнхен. Християнські демократи перепровадили в прямому голосуванні саме в Мюнхені всіх своїх кандидатів, хоч це місто уважається за „червоне". Але коли в Мюнхені вибирають бурмістра, то ним завжди стає соціяліст Віммер: мюнхенці його люблять, не зважаючи на свою партійну приналежність, бо він — „симпатяга" і добрий адміністратор. Але в парляментарних виборах соціялісти програють.

Тепер у Бонні відбуваються переговори і політичні розмови щодо складу нового кабінету. На пост віце-канцлера пропонують міністра народної оборони Штравса, міністра фінансів Шеффера та ще декого. Мабуть, прийде до коаліції між християнською партією (ЦДУ/ЦСУ) і т. зв. Німецькою партією, яка, до речі, завдячує майже всі свої мандати підтримці Християнсько-Демократичної партії. Остаточне рішення — в руках Аденауера, якому майже всі посли Християнсько-Демократичної і Німецької партій зобов'язані у великій мірі його особистим тріюмфом.

УСМІШКИ КАТА УКРАЇНИ В ПРАВДИВОМУ СВІТЛІ

Відомий в цілому світі американський журнал „Рідерс Дайджест" у числі за вересень ц. р. вмістив статтю пера свого старшого співробітника Юджіна Лайонса п. з. „Хрущов — убивця в Кремлі". Ця стаття написана з приводу виступу Хрущова в американській телевізії „одної неділі по обіді цього літа" — як сказано на початку названої статті.

У примітці від редакції представляється Юджіна Лайонса, як людину, що ціле своє життя досліджує Росію у різних її державно-політичних формах, як автора кількох книжок про Росію та кореспондента Юнайтед Прес в Москві в 1928-34 роках.

І справді, стаття Юджіна Лайонса заслуговує на увагу. Бо фактом є, що виступ Хрущова в американській телевізії, а попередньо його зустрічі із дипломатами західнього світу, таки бентежили не одного на Заході. Вистачить тільки пригадати собі деякі коментарі в західній пресі про ті конференції Заходу з „колективним урядом" СССР по смерті Сталіна, відвідини різних совєтських комісій та „аграрників", і тоді впевнимося, що стаття Юджіна Лайонса хоч дещо з опізненням, але робить ще велику прислугу правді. Нав'язуючи до того виступу в телевізії, Лайонс пише: „Здається, багато людей думали, що Хрущов є комуністом менше грізного типу, як хитрий старий Сталін. Це уявлення є обережно продуманою ланкою, запропонованою і випродукуваною в Москві".

Після наведення деяких фактів з кривавої дороги Хрущова до влади, ця людина виходить у названій статті не тільки як жорстокий диктатор, але й як підлий та кровожадний, без найменших скрупулів тип, який не щадить навіть тих, хто витягнув його з незнаних низів на рівень політичної совєтської аристократії.

Для нас, українців, ця стаття цікава ще й тим, що в ній сказано немало правди про нашу поневолену, але не скорену Батьківщину. Можна тільки радіти тим, що правдиві факти про Україну починають чимраз частіше знаходити місце в таких світових велетнях преси, яким є журнал „Рідерс Дайджест".

Ось що каже Юджін Лайонс про національне походження Хрущова: „Тому, що Хрущов служив довший час як залізний проконсул Сталіна в Україні, Москва поширює думку, начебто він є українцем з походження. Можливо, що він і має в собі дещо української крови, одначе він народився в чисто русскому селі Каліновка, 17-го квітня, 1894 р., у Курській провінції, що межує з Україною. Він навіть вміє трохи говорити по-українськи".

Далі в статті читаємо, що Хрущов був півграмотним у той сприятливий для нього час, коли совєти врешті опанували Україну:

„Його призначено секретарем партії округи Сталіно, а потім Києва — столиці „республіки" совєтської України. Україна, що своєю територією приблизно дорівнює Франції, посідає найродючішу в Совєтському Союзі землю і величезні копальняні ресурси.

Навіть після 300 років, її 40-мільйоновий нарід не скорився до ролі другого місця в російській імперії. Володіти над Україною з Петербургу чи Москви завжди було і є особливою проблемою".

В дальшому наводиться кривавий терор Хрущова в приборкуванні України, який з точки зору Москви уважається за „корисну діяльність тов. Хрущова".

Про другий поворот Хрущова на Україну сказано між іншим таке: „Він повернувся до Києва, як перший секретар компартії України. Це був початок немилосердного панування, яке тривало близько 12 років і яке принесло йому ненависть українського народу. В „Історії України", виданій у Москві в 1943 р. (в Москві видається історія „суверенної" республіки! Прим.: К. К.) сказано: „З прибуттям на Україну близького товариша по зброї Сталіна — Н. С. Хрущова, усунення решти ворогів та ліквідація шкідливої діяльности пройшли особливо успішно". У совєтській подвійній мові це означає, що Хрущов вповні заслуговує на титул „ката України".

В іншому місці сказано: „Горезвісні довоєнні криваві чистки були найбільш жорстокі в Україні".

Юджін Лайонс пише також про „Парк культури та відпочинку" у Вінниці, де з приходом німців в 1941 р. знайдено 95 масових могил з 10.000 жертв панування Хрущова. Згадує також про те, що українські іміґранти настоюють на тому, щоб при наступному показі в телевізії усміхненого Хрущова показали також без жадних коментарів і документи та фотознімки масових жертв у Вінниці.

Успіхи німців на Україні в 1941 р. Юджін Лайонс приписує теророві Хрущова та його кліки, який приніс німцям незаслужену високу „дивіденду". Згадує також післявоєнну криваву розправу Хрущова із „зрадниками", масовий вивіз українців на Сибір і т. п.

Стаття закінчується такими словами: „Як би Хрущов не позував перед людством, люди червоної імперії знають його краще. Для них він залишиться катом України і Мадярщини. Вони знають, що що б він не сказав до преси і публіки, він завсіди керується дефініцією Леніна про диктаторство.

У статті „Хрущов — кат у Кремлі" сказано багато правдивих речей про Україну. Одначе, на нашу гадку, необізнаний з українською визвольною справою читач таки не буде знати причини страхіття, яке доконували і доконують над українським народом сталіни, хрущови та інші кати.

Тільки одне мале додаткове речення у статті Юджіна Лайонса про те, що цього всього доконували і доконують над українським народом лише за його волю і бажання бути господарем на своїй землі — зробило б ще більшу прислугу українській визвольній справі. Хочеться вірити, що зміст такого речення буде признаний не тільки „Рідерс Дайджест", але й цілим світом. Недарма ж кажуть: „Не наразі Київ збудований".

К. Крупський

Анна Франко-Ключко

ЛИСТИ ДО ТОВАРИШКИ

(1)

Дорога Домцю!

По довгих літах дістала від Тебе лист! Не хочу числити, скільки було тих літ, але було їх немало. Пливли вони незмінно, мов вода в ріці. І, як та вода в ріці, в погідну днину літом, чиста, прозора спокійна, так деякі з оцих років були радісні, ясні, повні щастя.

Другий раз в бурю-непогоду котяться брудні пінисті хвилі в ріці, ударяють об береги, нищать усе по дорозі, — такі й були роки, повні тяжких переживань, зневіри і страждань, і тоді здавалось, що розіб'ється бідне серце десь об каміння людської злоби і безсердечности. Та знов показувалося сонце, буря ущухала, знов сріблилась чиста водиця — ущухали тяжкі переживання, щезали десь в непам'ять, — мов роса на травичці, пригріта теплим промінням сонця, — ставало легко і весело.

А здебільша ішли будні, здавалось би, сірі, безутішні, — так, здається, личить їх називати. Але так не було, мені здається, коли людина хоче, то кожну днину, кожну хвилину може виповнити чимсь радісним, кориснимм, змістовним, тоді й ті будні втратять свій сірий відтінок, і будеш їх відкладати в минуле мов дорогоцінні камінчики, що мають блиск і тепло.

А нині з тих буднів, з тих різноманітних камінчиків хочу створити мозаїку. Можливо, що не вийде вона блискуча і яскрава, як можуть це зробити багато інших, але хочу, щоб вона була гармонійна, повна світла і тепла.

Але спершу хочу почути, що скажеш мені Ти про своє життя. Один час ми ішли разом і ми були товаришками і близькими подругами, і в той час ми мали багато спільного, незабутнього.

Очікую Твоєї відповіді

Гандзя.

Дорога Домцю!

Твій лист, на який чекала нетерпеливо, я дістала. Спершу дивилась на нього, пригадуючи собі колись так добре знане письмо, і перед моїми очима виринало Твоє лице і Твоя постать спершу зовсім неясні, немов закриті серпанком, а потім щораз виразніші, немов Ти надходила звідкись все ближче і ближче . . .

Зараз бачу Тебе ясно. Квітуче молодістю личко з ніжними рум'янцями на щоках, великі карі очі, каштанове волосся, гармонійно збудована постать.

Цей образ міг би підійти до кожної іншої молодої дівчини. Але Ти мала щось своє, що мене притягало до Тебе більше, як до котрої іншої товаришки. Це лежало глибше, це лежало в наших характерах, якась подібність, щось, що було властиве Тобі і мені.

Беруся читати лист, що, згадуючи Тебе, виховзнувся мені з рук.

Ти пишеш коротко і стисло про перебіг Твого життя: скінчила школу, пішла вчителювати, вийшла заміж. Перебула лихоліття війни, еміґрувала. Діти добилися свого, живуть в достатку. Ти коло дітей і т. д., і т. д.

Не хочу поспішати з читанням, бо коли прийду до останньої точки, настане пустка, — бо вже не буде більше що сказати.

От недавно я несподівано стрінула нашу товаришку А. Р. Щупла постать в чорнім, очі, колись такі гарні, — нині запалі, без блиску, вдивлялись допитливо в моє лице. Напевно бачила в нім також зміни, так, як я знаходила в ній. Я вдивлялась довго в лице, пooране смутком і тяжкими переживаннями. Але часу було мало, вона наскоро спішила розказати тільки короткими уриваними реченнями своє життя. І наразі тема вичерпалась, щось урвалось, бож життя поміж далеким минулим і нинішнім вирило глибоку пропасть між нами, що її не перейти, ні перескочити.

Ще кілька поцілунків, ще останній сумний погляд, бо чи знати, чи ця зустріч не остання, бо чи ж і потрібна ще якась зустріч?

Але я не хочу, щоб ця наша зустріч, хоч листовна, так скоро скінчилася. Мушу щось придумати, щоб наша нова зустріч була радісна і тривала без банальної закраски.

Здоровлю щиро

Гандзя.

Дорога Домцю!

Нині вже придумала. Замість описувати нове життя, що почалося зараз по матурі, як ми розійшлися кожна в іншу сторону, вернуся до тих щасливіших днів нашого навчання, що почалося ще в часах нашого дитинства.

Ти стала моєю товаришкою геть пізніше, але для доповнення образу, думаю, не завадить почати з того першого року. Мені тоді було п'ять літ і я за прикладом моїх трьох старших братів, що вже до школи ходили, бажала всією душею також того щастя.

Перші дні науки для дитини, що ступає своїми маленькими ніжками на цю першу серйозну стежку життя, оці перші змагання доказати щось таке, що роблять старші, дуже важливі і незатертим слідом врізуються в пам'ять.

Перша табличка і писальце, перший буквар — це найдорожчий скарб учениці першої кляси народної школи. Перед ним відступають в кут всі різноманітні забавки аж на лялю. Чи й на лялю? В вільну хвилину, коли скінчить виводити перші букви на табличці, а опісля в зошиті, вона біжить до лялі, пестить і цілує її, ще не вигасла любов до лялі, ще дуже дорога вона малому серденьку...

Мама хотіла посилати мене до народної польської школи, що була тут же недалеко від нас. Пам'ятаю той день, як вона повела мене туди. Вчителька, гарна, привітна й ласкава, радо згодилася мене прийняти, хоча я ще не мала приписаних шести літ, але мені не подобалося, що вона говорила до мене по-польськи, я стала плакати і пручатися, що до польської школи ходити не хочу.

Мамі було неприємно, вона на мене розсердилася, відводила мене кожний день до школи, але я кожний день утікала зі школи. Мама карала мене і лишала сидіти під дверима до вечора, не впускаючи в хату, але я таки добилась свого, і вкінці мама повела мене до української школи.

Школа була дуже далеко, на другім кінці міста, на Стрілецькій площі, але я мамі рішуче заявила: „Я буду ходити до школи".

Мама повела мене до вчительки. Держачись і ховаючись за мамину сукню, я поглядала на неї напівзлякано, напівцікаво, і вкінці вона звернулась до мене з запитом: „А в нашій школі залишишся?" Я, радісно дивуючись своїй сміливості, згодилась не тільки ходити до цієї школи, але й зараз же остатись там. „А не будеш плакати за мамою? Не будеш втікати зі школи?" — запитала знов учителька, приязно усміхаючись до мене. Мені було безмежно соромно за мої гріхи, про які мама їй тут же розповіла, і я ледве змогла дати відповідь. „Бач, яка сміла" — сказала мама і залишила мене з учителькою.

Вибач, що перерву лист, але нині маю полагодити ще багато речей, і оцей далекий, любий спомин перерву, щоб завтра його продовжувати.

Здоровлю щиро

Гандзя.

Рік III Вересень 1957 Ч. 9 (21)

Дмитро Галичин

НЕБУВАЛИЙ ЮВІЛЕЙ

Святкування різних ювілеїв, це не новина в житті української спільноти в Америці. Починаються ці святкування часто вже з приводу 5-ліття якоїсь події, чи існування якоїсь організації. Та найбільше ювілейних святкувань буває з приводу 25-ліття, що їх звемо „срібними ювілеями". Опісля слідують часті святкування з приводу 50-ліття, що знову називаємо „золотими ювілеями".

Один із таких золотих ювілеїв відбувся в малій громаді та заходом малого Відділу УНСоюзу. Був це ювілей Т-ва ім. М. Драгоманова, Від. УНСоюзу ч. 181, в Менвіл, Р. Ай. Хоча про цей ювілей писалось вже на сторінках „Свободи", то це не значить, що про нього не треба ще раз згадати. Бо це був небувалий, надзвичайний ювілей, що є рідкістю серед нашої спільноти, зокрема тут, на американській землі.

Історія згаданого Відділу є так багатою в корисні, громадські діла та почини, що вони заслуговують на те, щоб про них згадувати з найвищим признанням. Бо хоч громада мала і Відділ невеликий, проте праця того Відділу відзначається такими успіхами, що вони дають підставу до того, щоб ними чванитись. А треба ними чванитись вже хоч би тому, щоб брати собі з них приклад для теперішньої праці.

Для прикладу треба згадати, в першій мірі, що цей Відділ має свій власний дім, — і то вже другий, бо перший згорів — з просторою авдиторією, та, як на місцеві обставини, великою бібліотекою, що була започаткована вже в 1914 році. Цей факт тим важливіший, коли брати до уваги, що маємо в УНСоюзі Відділи, які є навіть кільканадесять разів більші ніж Відділ у Менвіл, проте вони досі не спромоглися на купно чи будову власного дому. Та не тільки Відділи УНСоюзу, але є й такі громади, нераз навіть великі, які не мають взагалі Народного Дому.

Коли мова про жертвенність цього Відділу на народні цілі то і в цьому випадку цей Відділ вирізняється тим, що він завжди був першим, що він завжди служив прикладом для інших Відділів чи інших організацій. Навести б хоча один такий приклад, який знаменито характеризує цю ділянку праці Відділу.

Між першою і другою світовими війнами існувало тут на американській землі Об'єднання Українських Організацій, яке вело працю подібну до цієї, яку тепер веде Український Конгр. Комітет. У самих початках свого існування, Об'єднання спирало свою працю на „народнім податку", який тоді оплачували поодинокі громадяни та різні організації, зокрема, Відділи УНСоюзу. Збирання цього „народного податку" показалось з часом непопулярним і працю Об'єднання треба було оперти на масових збіркових акціях, які переправаджувано при кожній нагоді. Та були тоді два такі Відділи УНСоюзу, які видержали з вплачуванням цього „народного податку" до самого кінця існування Об'єднання, себто до 1939 року. Між тими двома Відділами, був саме Відділ 181.

Таких і подібних прикладів про жертвенність згаданого Відділу можна б подати більше, бо як уже сказано, цей Відділ був прикладним у своїй жертвенності при кожній акції. Цей Відділ також подбав і про те, щоб запевнити тяглість своєї праці, підховавши молодих, уже тут роджених громадян, які продовжують працю своїх батьків, піонерів та будівничих місцевого життя, занявши тепер їхні місця і обов'язки не тільки у Відділі, але і в інших місцевих організаціях.

А щоб українське ім'я було відоме та записане як слід серед усіх американців Менвіллу та повіту і стейту, то Відділ виєднав у стейтовій леґіслятурі дозвіл на те, щоб міст на ріці, яка перепливає через містечко, був названий іменем члена цього Відділу, Теодора Субтельного, що віддав своє життя на полі слави під час другої світової війни, служачи в рядах американської армії. Таким вчинком Відділ не тільки увіковічнив ім'я свого члена, але поширив і добру славу про українське ім'я серед американців.

Можна б тільки побажати, щоб більше із наших Відділів чи будь-яких інших організацій могли виказатись подібними успіхами праці, коли обходитимуть ювілеї свого існування.

Ярослав Падох

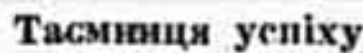
ВОЯК І СОЮЗОВЕЦЬ — ЧЕМПІОНОМ КАМПАНІЇ

153 Відділ ім. д-ра Л. Мишуги в Филаделфії — серпневим першуном. Іван Одежинський — подвійний чемпіон: — за серпень і за всю кампанію. Найкраще пошанування пам'яті великого Союзовця.

У сумирний, вакаційний час, у парний і найгарячіший місяць у році, серпень, стати першуном — це неабияка штука й не така вже звичайна подія. Половина людей розбіглася по всіх широких просторах Америки і Канади шукати прохолоди і розваги, а й ті, що залишилися дома, й чути не хочуть про ніякий „бизнес", що вже говорити про забезпечення. Коли підбитому дорогою і спекою організаторові й поведеться застукати господаря дома, то вже на першім слові про забезпечення почує невідмінне: добре, пане, напийтеся зі мною соди та й прийдіть восени; хто видів у таку спеку думати про іншуренс.

Та таке вакаційне дозвілля для ,цивілів', не військовиків. У поході, посеред кампанії, немає відпусток, ніхто і не думає про вакації. Знайшовся серед союзових секретарів й організаторів молодий вояк, який від самого початку кампанії тямив наполеонську приповідку, що кожний вояк носить у своєму наплечнику маршалківську булаву й від першого дня кампанії станув до змагання за першенство. Не пристанув він у змаганні в січневі морози, не послабив своїх намагань у весняні дощі, не відстанув з першої лави змагунів і у серпневу спеку. І досягнув задумане: булава першенства саме в цей найважчий місяць дісталася у його руки й дісталася заслужено, як секретареві Відділу, що став першуном у серпні, і як організаторові, що здобув найбільший успіх у кампанії не тільки в цім однім місяці, але за всю теперішню кампанію. Немає Відділу, поміж всіми п'яти сотнями союзових Відділів, який здобув би більше членів від 153 Відділу за місяць серпень і водночас за всю кампанію, немає також такого організатора (поза постійними, загальними організаторами), який здобув би більше членів, як наш молодий і надійний секретар 153-го Відділу, п. Іван Одежинський.

Іван Одежинський, секретар 153 Відділу УНС

Таємниця успіху

Щойно в свої тридцять років життя вступив наш чемпіон. Та яке воно різноманітне, повне пригод і змісту його ще молоде, коротке життя. Здивованими очима хлопчини оглядав малий Іван початок останньої жахливої війни. — Чуйними очима юнака він проводив останні бої, останні розриви останніх набоїв. И то вже не як глядач, але учасник тих боїв. Як один з наймолодших, він став вояком 1 Дивізії УНА, як наймолодший союзовий організатор він здобув першенство в нашій кампанії. Виїзд до Злучених Держав у 1949 р. перервав його щойно розпочаті студії права. Змагання за прожиток у нових обставинах не могли стати єдиним змістом життя недавнього вояка. З відданням він включився у громадське життя. Його ініціятивність, працьовитість і організаційні здібності завели його на відповідальні пости організаційного референта головної управи ОбВУА, централі українських комбатантів, містоголови филаделфійської комбатантської організації, якій, під проводом голови, д-ра В. Рудницького, виявив особливо багато активности, м. ін. притягнувши до неї кілька десятків американських ветеранів корейської війни, українського походження.

На діяльності у комбаттанських організаціях не обмежилася громадська активність Івана Одежинського. Швидко після приїзду до цього краю він включився у велику союзову громаду, а пізнавши минуле і сучасне значення Союзу, він став одним з його найактивніших членів. Беручи активну участь в громадській праці, пише він в листі до підписаного: „Я відчув велику вагу та ролю УНС в українськім житті у минулому і вирішив для нього працювати, щоб ще більшим і сильнішим передати нашим новим поколінням".

В серпні 1954 р. Іван Одежинський зорганізував новий, 153-ий Відділ УНСоюзу у Филаделфії. В 1955 р. цей Відділ нараховував 65 членів. Рік пізніше 85, а в цьому місяці він має рівно двісті членів.

Де тайна успіху цього прикладного союзового діяча? — Чи в його вояцькім пробоєвім дусі, який не знає невдач ні застою, чи в його організаційній здібності, чи в його громадськім наставленні? Мабуть у всім тім. Недавно п. Одежинський в розмові простодушно сказав: „Інші нарікають на організаційні трудноші при здобуванні нових членів. Я того не роблю, бо я л ю б л ю організувати членів. Це справжня приємність переконувати земляків до до-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПОЧЕСНА ЛИСТА ВІДДІЛІВ, ЯКІ ЗДОБУЛИ НАЙБІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ У ЦЬОГОРІЧНІЙ КАМПАНІЇ, НЕ ВРАХОВУЮЧИ ЧЛЕНІВ, ПРИЄДНАНИХ ПОСТІЙНИМИ ОРГАНІЗАТОРАМИ

1.	153	Филаделфія, Па.	І. Одежинський		91
2.	432	Торонто, Онт.	Б. Зорич		58
3.	379	Шікаґо, Ілл.	М. Семків		43
4.	423	Шікаґо, Ілл.	С. Куропась	— 31	
			Т. Носієвич	— 10	41
5.	316	Рачестер, Н. И.	В. Гавриляк		36
6.	127	Боффало, Н. И.	П. Володка і І. Буля	— 32	
			М. Гаварус	— 2	34
7.	204	Ню Йорк, Н. И.	В. Гасій	— 20	
			І. Крочак	— 7	
			4 інших	— 6	33
7.	240	Клівленд, Огайо	О. Олінкевич	— 6	
			А. Запаранюк	— 12	
			А. Стецяк	— 15	33
8.	221	Шикаґо, Ілл.	Т. Шпікула		32
9.	63	Форд Ситі, Па.	С. Келлер		31
9.	120	Еликвипа, Па.	В. Рефт		31
9.	292	Дітройт, Миш.	П. Федик	— 26	
			3 інші	— 5	31

ПОЧЕСНА ЛИСТА ВІДДІЛІВ, ЯКІ ЗДОБУЛИ НАБІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ У ЦЬОГОРІЧНІЙ КАМПАНІЇ, КОРИСТАЮЧИ З ПОМОЧІ ПОСТІЙНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

1.	153	Филаделфія, Па.	91
2.	114	Шікаґо, Ілл.	84
3.	432	Торонто, Онт.	66
4.	175	Дітройт, Миш.	56
5.	356	Омага, Небр.	52
5.	423	Шикаґо, Ілл.	52
6.	163	Филаделфія, Па.	51
7.	379	Шикаґо, Ілл.	43
8.	361	Ню Йорк, Н. И.	40
9.	204	Ню Йорк, Н. И.	39

ПОЧЕСНА ЛИСТА ОСІБ, ЩО НЕ Є ПОСТІЙНИМИ ОРГАНІЗАТОРАМИ, ЯКІ ЗДОБУЛИ НАЙБІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ У ЦЬОГОРІЧНІЙ КАМПАНІЇ

1.	І. Одежинський	153	Филаделфія, Па.	91
2.	Б. Зорич	432	Торонто, Онт.	58
3.	М. Семків	379	Шікаґо, Ілл.	43
4.	В. Гавриляк	316	Рачестер, Н. И.	36
5.	Т. Шпікула	221	Шікаґо, Ілл.	32
6.	С. Келлер	63	Форд Ситі, Па.	31
6.	В. Рефт	120	Еликвипа, Па	31
6.	С. Куропась	423	Шікаґо, Ілл.	31
7.	П. Федик	292	Дітройт, Миш.	26
8.	І. Іванчук	175	Дітройт, Миш.	25

НАЦІОНАЛЬНА МЕТРИКА

Коли в християнській родині прийде на світ дитина, то першим обов'язком батьків є охрестити її, дістати для неї християнську метрику і цим визначити для неї шлях християнина на все життя

Як багато скористала б наша спільнота, якщоб кожна українська родина подумала і подбала також про національну метрику для своєї дитини вже в перших днях після її народження! Такою національною метрикою для кожної української дитини в Америці і в Канаді буде забезпеченева грамота Українського Народного Союзу!

Про це вже можна багато дечого сказати на підставі досвіду. Український Народний Союз має бо вже 63 роки і в ньому досі вже є два, три і чотири покоління тих самих родин. Прослідкуймо бодай коротко шлях одної такої союзової родини.

У перших роках існування Українського Народного Союзу, в останньому десятиріччі минулого сторіччя, приїхав до Америки український імігрант. Приїхав, бо не було для нього місця на медом і молоком спливаючій рідній землі, поневоленій окупантом. В Америці, зустрівшись із своїми краянами, він довідався, що існує рідна організація, Український Народний Союз, та вписався в його члени. Вкоротці він одружився, опісля прийшла на світ дитина, отже він вписав і її до УНСоюзу та дістав для неї гарно оформлену членську грамоту — національну метрику.

Дитина підростала і, коли почала розуміти, батько показав їй її метрику-грамоту. Дитина, звичайно, ставить багато запитів і з відповідей батька довідалась вперше про далеку і чудову, хоч нещасливу його Батьківщину. Опісля з цим українством батька і матері приходиться їй щораз частіше зустрічатися. Нема батька ввечорі дома — дитина довідується, що він на зборах Відділу УНС. Кожного дня приходить додому газета — дитина довідується, якою мовою вона написана та що це за газета. Нема батька цілий тиждень дома — дитина довідується, що він був делегатом на конвенції УНСоюзу. І так, членство батька і дитини в УНСоюзі дає тій дитині безліч можливостей познайомитись власне зі своєю українською метрикою.

Коли ж син чи дочка підросли і пішли до школи, вони вже на інший лад починають інтересуватись тією своєю українською метрикою, починають самі прослідкувати: що, чому як. В той спосіб набувають знання, а з ним і гордости за свій рід. Народжений американець стає свідомим українцем. І коли він сам одружується і сам стає батьком, історія знову повторюється. Так продовжується український рід в Америці, так розвивається українська спільнота.

На такий процес можна б не тільки подати загальний приклад, але й цілком конкретні факти, називаючи імена і місцевості. Та це не є головне. Важливе тільки підкреслити, що забезпеченева грамота Українського Народного Союзу є таки справді українською національною метрикою в Америці і Канаді і тому теж національним обов'язком кожної української родини придбати таку метрику для своєї дитини, „охрестити" її також на українця, зберегти свій український рід і свої українські традиції.

Це тим більше, що з такою національною „метрикою" зв'язане і матеріяльне забезпечення для дитини. Відомо бо, що Український Народний Союз має саме для дітей найкращі форми забезпечення і на життя і на виховання (відомі, хоч би, т. зв. „каледжові грамоти"), за які колись і Ви і Ваша дитина благословитимуть ту годину і той день, в якому ці грамоти були вибрані.

Та це не тільки обов'язок самих батьків, але і нас усіх, як спільноти. Акція за те, щоб для дітей вибирати національні „метрики" у формі забезпеченевих грамот Українського Народного Союзу, повинна стати також і нашим загальногромадським обов'язком. Кожну дитину, яку пощастить вписати до УНСоюзу, можна врятувати для українства. Можна це робити в різних формах. Крім відповідного усвідомлювання батьків, можна давати дітям забезпеченеві грамоти УНСоюзу у формі уродинових подарунків, чи подарунків, під ялинку і подібне. При цьому варто пам'ятати що кожній новоописаній до УНСоюзу дитині висилається впродовж відповідного часу безкоштовно дитячий журнал „Веселку", який з черги скріпить в цій дитині українську свідомість, свідомість її приналежности до великого і славного українського роду.

Передконвенційна організаційна кампанія УНСоюзу, яка тепер ведеться, дає зокрема добру нагоду, щоб над цими проблемами подумати, взяти собі їх до серця та відповідно поступати. Тому то одним із кличів у цій кампанії повинно бути: Кожній українській дитині в Америці і Канаді — даємо українську національну метрику у формі членської грамоти УНСоюзу!

ВКЛЮЧАЙТЕСЬ У ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ! ОРГАНІЗАЦІЄЮ НОВИХ ЧЛЕНІВ СКРІПЛЮЙТЕ ЦЮ УКРАЇНСЬКУ ЗАМОРСЬКУ ТВЕРДИНЮ! ПРИЄДНЮВАННЯМ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДОПОМОЖІТЬ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗОВІ ДОПОМОГТИ ВАМ, НАШІЙ СПІЛЬНОТІ ТА НАШОМУ НАРОДОВІ!

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(24)

У відродження закарпатських українців вірив свято і василіянський монах о. М. Каровець. До цього відродження, писав він, треба лише трохи доброї волі і праці зі сторони наших свідомих інтеліґентів на Закарпатті.[59] Отсе є той пункт, на який „Свобода" звертала найбільшу увагу. Не так у мадярськім шовінізмі, як у безхарактерності закарпатської інтеліґенції, головно закарпатського духовенства, добачувала вона найбільше лихо. А переконувало її щодо цього те священство з Закарпаття, що було в Америці, що між собою не говорило інакше як по-мадярськи, і що ненавиділо все, що українське, приймаючи навіть московщину, щоб тільки не своє рідне.

Москвофільство чи русофільство нашого народу не відродить, бо хворого треба лікувати здоровим правдивим ліком, а не отрусю — писав о. Каровець. А тим ліком була українська ідея. І саме з нею виступила „Свобода" і вдарила в першу чергу з цілою силою в „інтеліґенцію", себто в тих священиків із Закарпаття, що то підшилися в Америці ради долярів під „руску" назву, а на ділі були тими, що відцуралися своєї мови й історії, або симпатизували з тими, що запроваджують чи запроваджували мадярську мову в церквах та школах і видають молитовники та шкільні книжки латинськими буквами.[60]

„Свобода" писала:

„Гей, князю Корятовичу! Встань, небоже, і подивись на своїх паскудних дітей! Передовий відділ пішов служити в гонведи, а нарід, голодний, босий і обдертий, розходиться по світі за шматком хліба"[61] А в церкві замість відправляти святою слов'янською мовою, верещать в кобилячо-татарськім наріччі, священики відцурались народу, а єпископи трублять у трубу уряду".

Що гірше: старі карпатські дуби валяться, а на їх місце виростає мадярська тернина. І тут Свобода згадує, як по довгій боротьбі за святі права на Закарпатті уснув на віки Анатолій Кралицький, ігумен Свято-Николаївського монастиря в Мукачові, якому легше буде в гробі лежати, ніж глядіти на огидні і лукаві діла юродивого нинішнього покоління, наскрізь пересякненого мадяризмом. Каже вона далі про нього, що він перед смертю гірко плакав, видячи, як священики й єпископи пішли на службу мадярам. Цього праведника Свобода прощає такими словами:

Праведная душе,
В Бога пробувай
І ліпшої долі
Для Руси благай!

Нав'язуються тоді тісніші зв'язки з Закарпаттям. Вже надходять і оригінальні дописи, але вони навіяні смутком, як от:

Тут нема українського життя, лише трупом чути з нашого Закарпаття. Як нині вийде з семинарії якийсь молодий священик і вміє по нашому читати, то це велике чудо. Ось як гине наше Закарпаття під гнетом внуків Арпада.

Жалується ужгородський Листок, що мадяри називають наших людей „бута орос" (дурний русин), а характер нашого народу — підлий і низький. Жалується він далі, що священство дбає тільки про мастки і т. п. Свобода передає це й додає, що коли треба кого за те все ганити, то інтеліґенцію Закарпаття. Як може бути наш селянин в Закарпатті просвічений, пише вона, коли сам редактор Листка, Фенцик, такий назадницький, якби виховався в середніх віках, і навіть не знає того, що знають у цілій Европі, що коли хто хоче вчити селянина, то мусить до нього говорити його рідною мовою. А мова Листка є мішана московщиною з церковщиною!

Освічені українці з Закарпаття мусять одверто стати на народнім ґрунті і вживати народної мови, мусять стати людьми характерними і не скубати бідний нарід як вівцю, але любити як свою душу — писала Свобода в 1895 році.

Перше: не треба служити чужим богам: треба йти за здоровим розумом, а той заведе до свого народу і до своєї рідної мови. Інакше буде далі так, як описує освічений селянин із Закарпаття:

У нас світські люди майже без вийнятку покидають свій нарід і ціле своє життя працюють проти інтересів того народу, з якого вийшли. Новішими часами почало йти тою дорогою і духовенство. Нині вже нема в нас „угро-руских" священиків, а є лише греко-католицькі „плєбани", котрі перестали вважати себе „угро-рускими".

Між нашими священиками є, на жаль, мадярські поети, мадярські письменники, журналісти. А мадярська література не потребує їх услуг, бо чейже вона й без того досить багата, а в останніх часах дістала в свій табор ще й масу жидів. Але такого письменника, який старався б розвивати мову того народу, серед якого він має жити і працювати, між нами майже нема. Чейже селяни не стануть розвивати літературну мову, коли світська інтеліґенція, а навіть духовенство їх покидають!

Та інакше виглядала б справа, якби так уся інтеліґенція Закарпаття пішла на службу свого народу, коли б працювала в користь культури того народу.

Та поки це станеться, Свобода закликає галичан іти на допомогу братам із Закарпаття. Прикладом такої допомоги між ін., є той протест, що його виготовив І. Франко, та який підписали найвизначніші українські галицькі патріоти і що його перекладено на різні европейські мови, між ними й на мадярську. Є в нім запротестовано проти гнету закарпатських українців з боку Мадярщини. Сталося це в 1896 р., коли Мадярщина святкувала тисячний рік своєї державности. В тім протесті нагадується світові, що український нарід служив культурі вже тоді, як предки теперішніх мадяр були пострахом західньої Европи і руїнниками її культури.

У тім протесті зазначено далі, що наш нарід на Закарпатті не може навіть сам запротестувати, бо тому відламові українського народу відібрано можливість промовити самому в своїй обороні, закрито уста, щоб криком розпуки, стогоном потоптаної і зневаженої гідности людської не псував гармонії пишних торжеств тисячеліття мадярської єдности і мадярської слави. Та коли цій одній вітці нашого народу закрито уста, то не замовчить друга вітка того самого народу, яка заповідає, що буде заступатися за братів із Закарпаття з тою святою вірою, що ніяка тиранія не є тривка, та що їй мусить прийти кінець.

Свобода звернулася із спеціяльним апелем до наших іміґрантів із Закарпаття, щоб вони не слухали свого проводу, а протестували з УНСоюзом проти мадярського поневолення так, як протестують за них наші браття з Галичини. При цьому треба знати, що Соединеніє, організація тих же іміґрантів, і його орган „Американско-Русскій Вѣстник", не то що не піднесли протесту, а ще величали мадярське свято, як своє рідне, та підкреслювали, що ради цього ювілею можна надіятися, що закарпатський нарід дістане мадярського єпископа, нібы вже для тих „русинів", що вже цілком забули свою мову!

Згадуючи про це, Свобода підкреслює, що так писати чи говорити може тільки платний аґент мадярського уряду або людина, що зійшла з глуздів. Тому відзивається вона до простих робітників, що під простою опанчею заховали рідне слово й щире українське серце, щоб вони не звертали уваги на своїх провідників-зрадників, а пішли разом зі слов'янами і своїми братами з Галичанами протестувати проти мадярської системи гнету.

Боротьба з мадяронами в Америці, що з одного боку піддержували цей гнет, а разом ще й ширили москофільство, належала до головних завдань Свободи. У тих числах Свободи, які видавано від 1909 до 1912 року латинськими буквами, поміщувано головні ті матеріяли, які відносилися до освідомлювання іміґрантів з Закарпаття, щоб ще й тим способом підлікувати пораненого бата.

В 1893 . дописувач із Закарпаття, описавши тяжке положення нашого народу, питається в Бога і людей:

Коли вже раз буде кінець нашій неволі, нашим мукам? Коли прийде до нас апостол правди і науки і палким словом розігріє наше замерзле серце, щоб воно билося в наших українських грудях, але для українського народу і загального добра,

Відповідь на те дає сам дописувач, коли подає, що не зважаючи на тяжкі обставини, всежтаки:

Ми віруємо, що й на Закарпаття прийде апостол правди і науки.

75,000 ЧЛЕНІВ — ЦІЛЬ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Степан Куропась

НА ФРОНТІ КАМПАНІЇ — СПОКІЙНО

До такого висновку дійшов я разом з чвіркою інших союзовців, коли ми на протязі 4-ох днів їхали автом по Америці на схід від Шикаґо.

З кампанії в Шикаґо ми, хоч і займаємо перше місце, не цілком вдоволені. Можна здобути більше, та нема спокою, нема кооперації, люди думають за свою вигоду і земне щастя, — кажуть відділові секретарі й організатори.

Звичайно, не треба дати за програну. Як забракне аргументів, найкраще покликатися на народ. Поїдемо і побачимо, чи справді на Сході краще! Чи є там більший рух, чи є молодь, чи є народні доми і які.

Отже, намовили ми екзекутивного директора „Тризуба" п. Петра Пуцила, з його Кедилаком, щоб забрав союзового організатора п. Миколу Ткачука, секретаря 423-го Відділу Теодозія Носієвича, адвоката Мирослава Несвіка (сина секретарки 33-го Відділу) і мене, та й рушили в дорогу. Порадилися ми, що перше треба поїхати не так по благословенство, як по „натхнення" на Союзівку. Звідтам треба зачинати, бо, як писала мені моя дочка, яка перебувала там на праці, Союзівка є важливим місцем, де зустрічаються важливі люди! Тому виїхали о 8 годині ввечері і на другий день, по 17 годинах безперестанної їзди, опинилися на Союзівці. Спізнилися на обід, але симпатичний шеф „вейтерів" п. Юрій Левицький постарався, що нас, голодних, накормили і жаждучих напоїли. З огляду на переважаючий склад буковинців, примістили нас в Чернівцях.

На Союзівці зустрінули головного предсідника п. Галичина, м-предсідника М. Пізнака та головного радного д-ра Падоха, що перебував там на заслуженім відпочинку по своїм річнім „хожденію". Говорили ми про світло й тіні союзової кампанії, про морґеджі, про молодь, Союзівку, проблему води, кухарів, дитячу оселю і т. п. Говорили довго, до пізньої ночі, і в Чернівцях, і при столі в їдальні, і ввечорі у Веселці. Про те все писати не думаю, хоч інтересні речі були порушені. Щодо передконвенційної кампанії, то вона, на думку п. Галичина, йшла добре навіть серед літньої спеки і 75,000 членів УНСоюзу напевно може досягнути, якби не було відпливу, якби можна було припинити суспензу, смерть і виплачені поліси. Тому треба подвійної праці в холодніших осінніх місяцях. Кампанія в районі Керґонксон йде добре, бо тамошній Відділ УНСоюзу, секретарем якого є п. Квас, змагається навіть за першенство кожного місяця. Він збирає розпорошених в тому районі українців в ряди УНСоюзу, а рівночасно є асистентом управителя Союзівки. Як ми там ночували, Союзівка була повна, не було більше місця.

З Союзівки виїхали ми до другої Союзівки, яка називається „Юкрейнієн Сентер" в Глен Спей. По дорозі вступили ми до бувшого шикаґівця п. Івана Барана, який розбагатів над рікою Делавер біля мосту Понд Едді. В нього мотель, газолінова станція, корчма і ціла гора, на якій збудував, будує або думає будувати доми. Пляни в нього великі, аби віку стало. Він дав доручення записати до УНСоюзу свого сина і його родину, зложену з чотирьох осіб, які живуть в Шикаґо. На оселю УРСоюзу приїхали по обіді, коли народ відпочивав. Застали лише орг. Татаринського біля головного будинку і гурт молоді біля озера. Хотіли бачитися з през. Витвицьким, та не хотіли перебивати йому відпочинку. Отже попрощались та виїхали до Скрентону.

В Скрентоні відвідали новий дім УРСоюзу на Вайомінґ Евню. Очам не могли повірити, щоб за 100 тисяч долярів можна було купити таку вигоду. Є там все, чого треба для правдивого Сивік Сентер. Просторі клюбові залі, руханкова заля, величезна авдиторія для концертів і багато заль для офісів.

На Вайомінґ Евню застали п. Джері Пронко, редактора англомовної сторінки „Народної Волі". Хоч вже була 6-та година вечора, він ще працював. Дуже щиро заопікувався нами п. Вол. Дутчак.

Зі Скрентону їхали ми через Рідінґ і багато інших українських скупчень, довше зупинившись в Ембридж і Аликвипа. Головного радного Джулу не застали вдома, оглянули лише церкви і народні доми знадвору, бо все було при праці. Ні сліду союзової кампанії. Жадних оголошень, афіш!

До Клівленду приїхали пізно ввечері. Ледве що не втратили нагоди побачитись з головним радним п. Шмаґалою. Він був зайнятий, але таки пощастило зустрітись з ним звечері в Народнім Домі. Народний Дім, колись повний людей, світив пусткою. За весь час, як ми там були, всього 2-3 людей. Клівленд в кампанії бере добру участь. Кожний Відділ дістає членів і квоту виконає. Клівленд сподівається організатора, тоді квоту перевиконає. Але руху великого нема, — ствердив і п. Шмаґала. Старі відходять. Клівленд має щастя, що виховав гурт молодих людей, які виявляють відповідну активність.

По дорозі на Огайо Тирнпайку в напрямі на Шикаґо вступили ми до п. Івана Тарнавського, екзекутивного директора Парма Сейвінґс, який уже 34 роки завідує цією інституцією, що перше називалася Українсько-Американською Позичковою Спілкою. Літом живе він з родиною у своїй „Шанґрі-ла" над берегом озера Ірі в містечку Шефілд Лейк. Справа українських інституцій фінансового характеру була там предметом нарад. Заступник п. Тарнавського п. Коваль відчинив нам двері (в середу не урядують) нового модерного будинку Парма Сейвінґс із змеханізованою машинерією і устаткуванням. Великий парковий майдан довкола будинку свідчить, що клієнтів Пармі не бракує. Вона досягла недавно 10 мільйонів. І так, по п'ятьох днях дороги, ми знову в Шикаґо в переконанні, що на Сході спокійно, а в Шикаґо таки ще найкраще.

Іван Одежинський

З ДОСВІДУ СОЮЗОВОГО ОРГАНІЗАТОРА

„Через членів до членів" — цей клич добре відомий кожному організаторові братської організації. Я в поспіху переглядав одержані від членів 153 Відділу списки нових людей (кандидатів на нових союзовців) та поукладав за числами і за вулицями, щоб опісля в терені не тратити часу на блукання. Працюю за пляном, бо порядку та систематичности навчили мене ще в І Дивізії Української Національної Армії.

Це був мій „союзовий день" — субота 7 вересня 1957. Союзовий тому, що відколи почалася конвенційна кампанія УНСоюзу, я всі суботи призначую для приєднування нових членів. Список у кишеню, течку в руку і бігом до авта, бо кожна хвилина в такий день дорога. Через десять хвилин затримав авто перед хатою п. Петра П. у північній частині міста Филаделфії. На дзвінок відчинила двері молоденька дівчинка і попросила в хату. Заходжу, сідаю, сам господар мабуть не чув мого приходу, бо голосно виступував у пивниці. За той час я роздивлявся по хаті. Дві вишивані подушки на канапі та різьблений тризуб на стіні підкреслювали українськість дому. Через хвилину до вітальні зайшов господар. Я пояснив йому, в якій справі прийшов. Він чемно відповів мені, що від 2-ох років забезпечений в приватній американській компанії на п'ять тисяч долярів і платить 11.75 долярів у місяць, тому й не може собі позволити на ще одне обезпечення, тим більше, що не працює, сподіються другої дитини, ну і, як самі знаєте, додає, будуть нові видатки. Але по хвилині задуми господар весело заговорив: — Хіба, знаєте що, запишіть до УНСоюзу мого наступника, він вже десь за 2 тижні повинен тут бути. Нехай він ще перед народженням буде членом Союзу і українським патріотом. Чи наступника, то ще питання, подумав я собі. Я знаю таких певних батьків, що чекали на наступників, а тепер мають цілий Союз Українок у хаті. Але чемно відповідаю йому, що прийду, згідно з нашим статутом у 6 тижнів по народженні дитини і тоді запишу його малого патріота до УНСоюзу.

Та тут я пригадав собі маленьку дівчинку, яка відчиняла мені двері, та став питати п. Петра, чи він не схотів би взяти шкільну щадничу полісу до 18-го року для своєї доні. На те він відповів, що його доня одержить у 18 років 1000 долярів зі спільної поліси, зрештою пояснює він мені дальше: вона дівчина, підросте і піде заміж. Інша справа з хлопцем, якого треба вчити у вищих школах. Я відразу зорієнтувався, що наш громадянин не є поінформований і не знає, яку полісу він має з приватної асекураційної агенції, бо вивинувальна поліса на 20 років в його віці коштувала б бодай 21 долярів і то для нього самого, а не 11.75 й то за цілу родину. Я пояснив йому, що його доня не одержить 1000 долярів у 18 році, бо вона є лише забезпечена на випадок смерти і то до 18 р. і що після 18-го року його дитина залишиться без будь-якого забезпечення. Він спочатку не вірив моїм словам, але пішов по полісу, щоб переконатися, чи я говорив правду та почав уважно перечитувати її. Коли врешті дочитав, задумався та поскробав голову. На 1-ій сторінці, на самім долі поліси дрібним друком було написане, що за цю полісу треба платити вкладки ціле життя батька та що дитина є забезпечена лише від випадку й то до 18-го року життя, а жінка до 65 р.

Довго після цього гарячкувався мій милий господар на свого Богу духа винного кума, який зі щирого серця прихвалив йому те саме добро, яке йому зі щирого серця, чи не щирого серця, за добрі гроші продав добрий продавець. Не допомагало те, що я вияснював йому, що товар може й непоганий, але зле підібраний для нього і його родини, а за те він сам винуватий. Зрештою, не питавши броду, не лізь у воду. Треба було йому раніше порадитись людей, які знаються на ділі та й до яких він має довір'я.

Як організатор, я вийшов вдоволений з дому п. П., бо забезпечив на студійну полісу його доню й то на 1,000 долярів, крім того маю запевненого нового члена УНСоюзу, престолонаслідника п. П., на якого ждатиму малощо не з такою нетерпеливістю, як його батько й мати. Але одна думка не давала ще довго мені спокою: чому ми так обережно підходимо до купна речей щоденного вжитку, десять разів оглядаємо, радимося, вимірюємо, а в той же час так легкодушно ставимося до забезпечення, хоч наслідки його, звичайно, відчуваємо все життя, а наші наслідники навіть по нашій смерти.

Та на роздумування не було часу. Адже ж це субота, мій „союзовий" день. І стільки ще адрес в моїй кишені. І стільки ще земляків незабезпечених в УНСоюзі. Швидко вводжу в рух мотор моєї машини і їду на нову адресу по нового члена великої союзової громади та по новий часом приємний, а часом прикрий досвід союзового організатора.

ВОЯК І СОЮЗОВЕЦЬ — ЧЕМПІОНОМ КАМПАНІЇ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

брого і бачити, твій успіх є водночас їх успіхом'.

А на успіхи, великі успіхи з організаційній ділянці багатий наш першун Одежинський. 120 нових членів він здобув за останній рік, в тім 91 членів в цій кампанії за останніх вісім місяців. За той час працював він, як машина. Не пропустив ні одного місяця. У першому місяці його Відділ був на 4 місці, в другому вже на 3, в квітні новий чемпіон, 432 Відділ з Торонто зіпхнув його знову на 4 місце, але вже в травні наш Відділ вийшов на 2 місце і вже з нього не дався усунути. А в цьому вийшов на місце перше. Через три перші місяці кампанії першенство мав 356 Відділ в Омага; 4 дальші місяці — 114 Відділ у Шикаґо, і аж на 8-му місяці першенство перейшло до Відділу Івана Одежинського. На як довчо? Чи й при недалекім фіналі вдержить він своє темпо й не дасться випередити конкурентам? Хто його знає. Одне тільки певне: вояк відходить на відпочинок щойно після закінченої битви. Хто сумнівається в тому, що так буде і з нашим чемпіоном, вояком і союзовцем — Іваном Одежинським.

Складаючи наші ґратуляції зсьому побідному Відділові 153, а зокрема його секретареві І. Одежинському, його предсідникові п. Ярославі Штойкові і касирові п. Миколі Просіцькому, бажаємо йому не менших успіхів не тільки в дальшій кампанії, але також у всіх наступних роках. Вирізнення і ґратуляції належаться також Відділам 292 з Дітройту (секр. Петро Федик), 147 з Аллентавн, Па. (секр. Іван Зазворський) та 245 з Трентону, Н. Дж. (секр. Йосиф Сабат), які здобули в серпні найбільше членів після 153 Відділу без допомоги постійних організаторів.

Пошанування пам'яті Великого Союзовця

Великий успіх 153 Відділу має для нас ще одне значення. Цей Відділ, хоч дуже молодий поміж достойними сеніорами-літніми союзовими Відділами, глибоко перенятий традицією союзової праці в минулому. Про це довідуємося з повторених вище слів його секретаря і основника, це слідне також у назві Відділу. З найвищим признанням треба підмітити, що не більше, як в 5 днів після смерти бл. п. д-ра Луки Мишуги, 13 лютого 1955 р. 153 Відділ прибрав собі ім'я цього великого союзовця. Ім'я у наших відділах не є обов'язковим. Можна його мати, можна не мати. — Коли Відділ приймає якесь ім'я, то робить це з глибокої пошани до того, хто носив раніше те ім'я та до його праці і заслуг, якими він визначився за життя. Коли 153 Відділ приняв ім'я одного з найбільш заслужених для УНСоюзу діячів за всю свою довгу історію, то цим і зобов'язався йти слідом його трудящого й відданого для УНСоюзу і всієї нашої спільноти життя. Останній здобуток нашого побідного Відділу це найкраще пошанування пам'яті ніколи не забутого його Патрона. Ми віримо, що Відділ, який по своїому власному виборі носить ім'я д-ра Луки Мишуги, завжди залишиться передовиком і своїм прикладом вестиме другі Відділи до шляху незмінного розвитку УНСоюзу, який і був шляхом бл. п. д-ра Луки Мишуги.

ВІДВІДИНИ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА НА СОЮЗІВЦІ

Цього року в часі літніх ферій, в місяці серпні, мав я нагоду перший раз відвідати З'єдинені Держави Америки. Я відбув тоді прогулянку до більших міст п'яти стейтів, сусідніх із Канадою. В пляні моєї прогулянки було відвідати в цих містах українські скупчення та установи і пізнати в них наше національне життя, зокрема, справи національного виховання нашої молоді.

З метою наглядного пізнання виховної праці для добра нашої молоді в Америці, заїхав я на Союзівку, щоб відвідати там вакаційні Курси Українознавства, про які знав з нашої преси. До цього спонукала мене також справа оснування середніх Курсів Українознавства при Філії УНО в Торонто, яку то справу доручено мені. Тому мені було цікаво й потрібно відвідати Курси Українознавства на Союзівці, пізнати практичне їх ведення, їхню доцільність і осяги та з учителями Курсів обговорити справу навчальної й виховної праці на вакаційних і цілорічних Курсах, бо вони, ці курси, ведуть і мають набутий власний досвід. Мені це пощастило. Учителі цих Курсів, д-р В. Стецюк та І. Близнак, дали мені змогу бути на лекціях, пізнати їх ведення, навчальний матеріял, виховний плян, трудноші в праці вчителів і слухачів, відношення одних до других та відношення курсантів до завдань Курсів і до своїх обов'язків.

Всіх курсантів було 38, між ними шестеро було з Канади, з провінції Онтеріо. Всі вчилися в двох групах: одна була з початківців, друга з слухачів минулорічних або давніших Курсів. Управителем Курсів був д-р Стецюк. Цьогорічні курси були вже четверті зряду. Вони мають вже свою історію, і то гарну історію. Курсанти зробили на мене гарне враження. Особливо приємно вражала їх охота до навчання й зацікавлення Україною. Лекції були живі і цікаві. Ці прикмети лекцій помітні були у викладачів і слухачів. Вони були запорукою осягів наміченої мети Курсів.

В групі початківців були курсанти зі слабим знанням української мови в слові й письмі. З цієї причини навчання в цій групі натрапляло на поважні труднощі — збоку так вчителів, як і слухачів. Ці труднощі треба було поборювати, а це не легка справа, особливо для слухачів. Різні думки і почування охоплювали мене, приглядаючися тим слабим в мові курсантам, як вони мучилися з нерозуміння лекцій, як пальцями або олівцем стукали себе в чоло і крутили головами. Їм треба було не тільки пояснювати, але навіть викладати лекцію англійською мовою, учителі й робили. Це була подвійна праця для них і для слухачів. З признанням треба тут підкреслити, що ці слабомовники не знеохочувалися до праці з причини згаданих труднощів. Вони намагалися поборювати це недомагання. В цьому допомагали їм учителі, особливо п. Близнак, бо він був учителем рідної мови на курсах. Він докладав багато старань для піднесення мовного знання курсантів, зокрема в групі початківців.

В другій групі курсантів навчання йшло дещо гладше, бо курсанти майже всі добре говорили рідною мовою. В цій групі приємно працювалося вчителям, а слухачі добре користали з їхньої науки. Зацікавлення слухачів було широке. У них було велике бажання багато навчитися про Україну. Їх дуже цікавила культура українського народу та багатство України.

Обидва вчителі курсів мають великий досвід у веденні таких курсів і вели їх уміло, а крім того з великою любов'ю до своєї праці і посвятою для дорогої їм справи — виховання молоді рідного народу. Вони вчили й виховували, виховували в національному дусі, в патріотизмі, защіплювали в серця своїх вихованків не тільки національні почування і національну гордість. Гідна постава учителів до ідеї Курсів, до своєї праці і до своїх вихованків давала поруку добрих успіхів навчання на цих Курсах.

Курси Українознавства на Союзівці завдячують своє існування УНСоюзові, який їх організує й удержує, та батькам, які розуміють ідею курсів і посилають на них своїх дітей. За це належиться Союзові й батькам велике признання — батькам за те, що вони дбають про національне виховання своїх дітей, а УНСоюзові, що він допомагає батькам в цьому та сповняє велике, національне діло для добра виховання молодого українського покоління. Ціль курсів та матеріяльну й моральну допомогу УНСоюзу для них повинно добре зрозуміти наше громадянство в Америці й Канаді. Зокрема повинні це розуміти батьки української дітвори й молоді та використовувати ці курси для добра національного виховання своїх дітей. На цих курсах молодь має добру нагоду та великі можливості набувати знання з ділянки українознавства й доповняти та закріплювати основи свого національного виховання. Крім цього молодь має тут нагоду доброго і гарного літнього спочинку в гарній гірській околиці, серед чудової природи в рідному, українському середовищі. Такої доброї й сприятливої нагоди не має молодь дома, особливо у великих промислових містах. Тому цю добру нагоду повинні використовувати батьки для добра виховання своїх дітей. На жаль, наше громадянство, а в ньому більшість батьків, слабо розуміють справу Курсів Українознавства та національний чин УНСоюзу. Доказом цього є все ще відносно мале число учасників курсів.

Дай Боже, щоб розуміння цих курсів поширилося серед батьків нашої молоді. З поширенням розуміння курсів зростатиме число курсантів. На цьому скористає справа національного виховання нашої молоді та продовження національного існування нашої спільноти в Канаді й Америці.

С. Паладійчук

Відділи УНС в Акроні, Огайо

Братство Сош. св. Духа — Відділ ч. 295 УНСоюзу є чисельно найбільшою організацією в українській акронській громаді. На загальних річних зборах, дня 20 січня ц. р. переобрано ту саму управу Відділу. Від довшого часу головою є місцевий громадський діяч п. Олекса Зепко, батько містоголови Головного Уряду УНС, довголітнім секретарем Пулк Василь, а касієром другий рік Моторович Станислав. З кінцем 1956 року Відділ мав 242 члени, забезпечених на загальну суму 178,150.00 долярів. Загальний прихід в 1956 році був 10,088.97 дол., перенос з минулого року 2,421.47 дол. разом прихід 12,529.44 дол. Розхід в 1956 році 8,789.43. До переносу залишилось 3,721.01 дол. на цей рік. На допомогу хворим з відділової каси виплачено 573.00 дол. В 1956 р. померли 4 члени, 4 суспендовано, 1 член відійшов з переступним листом.

Відділ ч. 180 УНС ім. Івана Франка має виключно тут роджених членів. В цей час числить 125 членів. Головою Відділу є п. Міскало Іван, рек. секр. Жеребняк Григорій, фін. секр. Зепко Ольга, касир Сивик Микола.

Пам'ятною подією для обох Відділів УНС були окружні наради молоді, дня 27 жовтня 1956 року в найбільшому готелі у Акроні, закінчені бенкетом і забавою. В нарадах участь брали переважно старші, а молодь масово прийшла на бенкет. Перебіг нарад був надзвичайно цікавий. Ведено оживлені дискусії в організаційних справах, застановляючись, в який спосіб при УНС задержати тут роджену молодь, як збільшити число членів. Подавано різні пропозиції, як уділення стипендій для студентства, позички на морґеджі, підмога для спортових дружин і т. п. Місцевий комітет, очолюваний містоголовою централі УНС Геновефою Жеребняк старався уприємнити своїм гостям побут у Акроні якнайкраще. В часі бенкету виголошено кілька цікавих промов. Несподіванкою для гостей був виступ молоденьких братів Боєчків з Клівленду з українськими танцями. По бенкеті відбулась весела забава з танцями до пізньої ночі. Хотілось з радости плакати, як чудово, гармонійно гомоніла рідна пісня в об'єднаним гурті співаків українців, тут роджених, „нових", старших і молодших, вчених і невчених. Дав би Бог, щоб так гармонійно, в згоді і любові, об'єднались всі, в ідейній громадській праці для загального добра, по наших громадах і у всій українській спільноті.

В. Л.

ЗДОБУТКИ КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНАННЯ ЧЛЕНІВ
у місяці СЕРПНІ 1957 року

Ч. В. Організатор	Приєд. в серп.	Разом	Призн. квота	Ч. В. Організатор	Приєд. в серп.	Разом	Призн. квота
6 А. Вовк	3	6	4	262 О. Придун	1	1	3
8 В. Мандзій	3	13	21	264 С. Попівчак	1	1	4
12 М. Кузьма	2	17	11	266 В. Труфин	1	13	26
13 А. Урбан	1	5	15	270 М. Баран	2	8	11
20 А. Триш	2	7	16	271 І. Чопко	2	21	16
27 Т. Олесницький	2	10	21	274 Д. Білецький	21	27	9
51. С. Бобок	1	2	5	276 І. Ліч	1	8	21
55 А. Ціздин	1	4	15	281 Л. Бачинський	1	4	16
59 М. Галькевич	3	24	26	292 П. Федик	10	37	31
63 С. Келлер	4	31	21	293 М. Демидчук	2	10	16
71 А. Іш	1	3	6	295 О. Зепко	5	10	26
79 П. Серединська	1	2	3	296 В. Собків	1	2	11
83 С. Чорномаз	1	4	21	301 М. Ткачук	6	13	16
85 О. Костюк	1	9	11	316 В. Гавриляк	3	36	31
88 В. Квас	1	19	4	321 Й. Фуґа	1	8	11
90 Й. Сидор	4	6	9	323 В. Федин, мол.	5	13	6
92 М. Горбулик	1	1	3	324 І. Скочиляс	1	3	9
94 Є. Зубальський	1	30	41	325 Я. Падох	1	19	31
97 В. Табачук	1	2	5	327 А. Копистян-			
103 П. Стецик	1	1	5	ський	2	6	21
113 І. Ярчак	1	3	16	330 М. Паламар	1	3	4
114 М. Ткачук	15	84	31	336 Г. Кисіль	1	24	31
119 Д. Білецький	2	4	5	337 Є. Притула	1	12	7
120 В. Рефт	3	31	16	348 М. Стахура	2	11	15
125 І. Подола	3	16	26	Д. Білецький	2	—	—
І. Була	4	34	36	352 Д. Яворський	2	7	10
128 І. Швець	1	1	4	355 І. Кобзей	1	17	10
127 П. Володка і				356 Д. Війтик	1	52	21
130 В. Квас	2	18	26	361 М. Пізнак	1	40	61
137 С. Колодруб	1	10	6	Я. Падох	2	—	—
143 О. Левонюк	2	4	4	В. Квас	1	—	—
144 М. Чомко	1	1	9	363 Д. Базів	1	1	7
146 С. Хомяк	1	11	11	364 М. Кукіз	2	20	30
147 І. Зазворський	7	12	16	В. Владика	2	—	—
149 М. Дика	1	4	11	В. Яцишин	1	—	—
153 І. Одежин-				370 В. Гіна	1	2	11
ський	24	91	26	371 Ю. Баранюк і			
155 М. Чумер	1	8	11	П. Заблоцький	1	2	16
156 В. Новак	2	7	26	379 М. Семків	2	43	70
163 І. Скочиляс	8	51	21	385 М. Хома	2	10	11
І. Потучко	2	—	—	386 О. Попов	1	6	11
С. Филик	2	—	—	391 М. Слободян	1	1	4
164 І. Пугер	3	5	6	393 Є. Баланда	1	1	9
168 Г. Бобин	1	1	6	397 І. Скочиляс	2	33	50
171 С. Расн	1	6	11	414 С. Брезіцька	1	12	35
175 І. Іванчук	3	56	26	423 М. Ткачук	4	52	50
189 П. Котельниць-				426 В. Дідик	1	13	20
кий	1	9	36	432 Б. Зорич	4	—	—
191 В. Колодій	2	5	26	В. Квас	1	66	100
204 В. Гасій	2	39	31	433 К. Шинкар	1	2	6
206 І. Кокольський	2	6	16	438 С. Терлець-			
208 В. Нагірний	3	3	5	кий, мол.	2	3	9
217 А. Задорецький	1	9	21	445 В. Коссар	2	8	21
218 Д. Білецький	4	7	11	451 Є. Омельченко	3	5	11
П. Лесеґонич	1	—	—	457 Н. Литвиненко	1	7	6
220 Г. Гарасим	1	11	21	І. Гошовська	1	—	—
223 І. Гринчишин	2	4	6	464 М. Хомин	5	14	16
230 Д. Білецький	2	21	21	466 К. Крутиголова	1	5	6
П. Ліщак	1	—	—	486 Я. Блищак	2	8	11
240 А. Запаранюк	2	33	31	489 М. Шпетко	3	10	7
245 Й. Сабат	6	14	16	493 Н. Музика	1	12	11
254 В. Глова	1	13	11	495 В. Коссар	9	18	15

Ювілей заслужених піонерів, членів УНСоюзу

Я мала нагоду взяти участь в 60-літнім Ювілею одної піонерської родини Теодозія і Анни Вахна, членів УНСоюзу в Стюартборні, Ман. Ювілей почався в суботу 20 липня, в 10 годині Службою Божою, яку відправили о. канонік Закревський і о. Кулак. о. Кулак виголосив гарну промову про життя й працю Ювілятів. Потім відбулося благословлення старенських Ювілятів при участі численної родини і гостей, які прибули із ЗДА і Канади. На цвинтарі оо. Закревський і Кулак довершили посвячення Пам'ятника Піонерам, який справили панство Вахна. Після того всі зійшлися в залі, де було все приготоване до обіду. Старенькі Ювіляти засіли до головного стола з священиками, по батьковій стороні засіло сім синів, а по маминій — вісім доньок, далі сиділи 48 внуків, невістки і зяті і багато гостей. Тостмайстром був найстарший син д-р Е. Вахна з Торонта, а першу промову-подяку виголосив д-р Тані Вахна з Віндсору; д-р Тед Вахна з Віндсору відчитав телеграми, які наспіли від королеви, від прем'єра Діфенбейкера, від епископа Ізидора Борецького з Торонта, від Майка Кіркпатрика — посадника міста Віндсору, і багато інших. Кожна дитина складала подяку за все, що для них зробили батьки. Репортери просили, щоб старенький Ювілят сказав дещо про свої початки. Він встав і пішов на призначене місце, де його привітали рясними оплесками, і в короткій промові представив своє трудяще життя. Молодим хлопцем приїхав в 1894 р. з карпатських гір до Пенсилвенії і там працював в копальні і ходив до вечірньої школи. Потім виїхав до Канади, де в Вінніпеґу дістав працю перекладача в Іміґраційному департаменті, бо наші люди численно їхали до Канади, де давали землю задармо. В 1891 р. перенісся до Стюартборну, де оженився в 1897 році, і почав фармерувати, а згодом відкрив крамницю, займаючи згодом посади мирового судді і нотаря. За його старанням побудовано 13 шкіл, дороги, мости і українську католицьку церкву, яка існує вже 46 років. І так літа минали, а родина зростала і всі ішли до школи, бо свідомі батьки розуміли, що без школи тяжко жити. І майже всі діти покінчили високі школи, п'ятеро учителями, три доктори, а решта мають підприємства. В неділю в залі відбувся знов обід, по обіді відбувся концерт, в якім взяли участь всі внуки: деклямували, співали, танцювали і грали дуже гарно. Ввечорі д-р Е. Вахна показав прекрасний фільм „Скарб України", і на цім свято закінчено відспіванням старенькими Ювілятам „Многая літа". Старенькі Ювіляти дякували всім гостям, що прибули на це свято, і просили, щоб всім гостям заспівати „Многая літа!"

Таких родин є в нашій організації, в УНСоюзі, більше, і їм треба у великій мірі завдячувати організацію і розвиток українського життя в Америці та Канаді.

Т. Д.

ВПЛАЧУЮЧИ ЧЛЕНСЬКУ ВКЛАДКУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ВИ НЕ ТІЛЬКИ КОРИСТАЄТЕ З ДЕШЕВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЯ В НАЙБІЛЬШІЙ БРАТСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ. ВИ ТЕЖ ДОПОМАГАЄТЕ УНСОЮЗОВІ ШИРИТИ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ ЙОГО АНГЛОМОВНИМИ ВИДАННЯМИ, ТА СКРІПЛЮЄТЕ ПОЛІТИЧНЕ І КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1957 РОКУ.

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	306.27	181	102.99
2	209.22	182	212.32
3	101.12	183	209.64
5	499.88	184*	439.78
6	68.48	185	39.79
7	226.05	186	49.98
8	584.85	187	85.07
10	71.21	188	34.85
11	153.29	189*	540.61
12*	253.33	190	42.15
13	341.60	191	417.04
16	60.16	192	220.34
17	91.25	193	31.04
18	58.22	194*	760.24
20	351.30	195	50.30
21	208.17	196	49.63
22	114.41	197	24.51
23	191.55	198	10.66
24	126.52	199	46.46
26	15.28	201	28.59
27	630.10	202	56.34
28	129.61	203*	46.75
29	378.05	204	1,496.02
30	93.01	205	19.34
31	134.70	206	596.60
32	24.56	207	81.76
33	350.76	208	33.68
34	13.50	209	40.35
35	139.00	210	126.00
36	253.42	211	241.43
37	227.76	212	71.84
38	497.00	213	162.27
39	1,083.61	215	54.90
40	79.62	216	7.72
41	10.20	217	908.28
42	391.67	218	227.69
43	42.62	219	501.88
45	508.81	220	523.17
46	107.21	221	2,890.32
47	74.27	222	46.78
48	73.34	223	274.27
49	160.82	224	102.09
50	123.62	225	10.86
51	44.47	226	95.63
52	137.72	227	30.13
53	193.25	228	72.67
54	149.59	229	97.03
55	264.66	230	703.94
56	168.94	231	9.84
57	562.26	232	81.25
59	671.77	233	315.16
60	56.27	234	371.52
61	105.92	235	134.75
62	123.35	236	227.32
63	672.59	237	306.38
64	249.27	238	436.82
65	162.32	239	374.95
66	70.06	240	753.35
67	142.19	241	61.22
69	219.03	242	285.18
70	320.46	243	47.78
71	153.27	244	28.07
72	50.93	245	216.46
73	113.41	246	72.32
74	95.57	247	260.10
75	363.82	248	207.83
76	653.32	249	32.01
77	88.67	250	6.90
78	73.78	251	246.91
79	18.46	252*	273.59
80	58.35	253	261.89
81	211.63	254	450.11
83	318.24	255	32.05
84	173.94	256	211.68
85	291.13	257*	355.01
86	109.41	258	17.21
88	110.80	259	154.08
89	44.24	260	15.98
90	283.12	261	85.47
91	325.12	262	53.24
92	15.04	263	38.15
93	107.05	264	101.17
94	1,542.93	265	65.18
95	65.86	266	685.74
96	387.04	267	141.40
97	151.44	268	141.06
98	99.58	269	16.07
99	159.94	270	298.04
100	172.66	271	225.24
101	32.89	272*	162.89
102	827.44	273	9.78
103	89.37	274	278.70
104	202.01	275	67.48
105	477.49	276	511.80
106	937.17	277	1,189.84
107	69.98	278	28.24
108	177.29	279	32.94
109	142.51	280	220.82
110	13.82	281	322.54
111	52.26	282	68.05
112	452.36	283	197.59
113	154.96	284	71.66
114*	428.76	285	80.30
115	181.37	286	135.21
116	162.69	287	429.59
117	216.47	288	256.02
118	93.39	289	310.03
119	119.62	290	147.45
120	483.84	291	352.94
121	195.58	292	1.059.08
122	40.98	293	253.00
123	215.98	294	22.92
124	140.82	295	432.36
125	669.02	296	249.43
126	99.74	297	19.66
127	1,341.53	298	109.41
128	193.23	299	161.46
129	23.41	300	111.13
130	621.10	301	206.00
132	124.14	302	23.72
133	242.22	303	73.61
134	118.39	304	525.50
135	41.62	305	311.13
137	210.93	306	67.57
138	74.55	307	123.60
139	110.87	308	111.89
140	176.71	309	48.48
141	32.71	310	159.21
142	258.78	311	23.43
143	341.31	312	73.69
144	152.80	313	19.78
145	96.06	314	124.29
146	397.71	316	849.47
147	721.69	317	140.72
148	64.04	318	133.57
149	78.18	319*	88.87
150	210.88	320	355.84
151	115.27	321	174.90
152	49.60	322	80.24
153*	333.47	323	128.31
154*	77.70	324*	652.49
155	756.28	325	784.22
156	421.71	236	73.51
158	366.72	327	308.40
159	111.27	328	120.37
160	95.85	329*	43.67
161	556.36	330	321.06
162	26.08	331	106.97
163	693.31	332	84.58
164	236.08	333	123.13
165*	67.91	334	729.27
166	34.62	335	99.50
167	74.88	336	569.62
168	201.83	337	106.05
169	28.44	338	229.91
170	417.01	339	176.35
172	84.41	340	13.25
173	249.79	342	312.39
174	15.12	343	278.73
175	415.84	344	95.34
177	199.50	345	203.47
178	214.88	347	264.77
179	265.85	348	284.50
180	108.27	349	120.13

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
350	227.90	426	26.05
351	77.33	427	391.04
352	142.29	429	62.74
353	140.02	430	701.82
355	167.86	433	150.22
356	235.75	434*	59.41
357	65.73	435	120.51
358*	187.93	436	324.46
359*	52.58	437	441.16
361	3,084.13	438	51.78
362	220.46	439	273.45
363	190.42	441	492.42
364	794.43	442*	35.80
365	48.80	443	10.56
366	13.02	444*	149.96
367	1,145.83	445	452.97
368*	129.02	446	95.25
369	253.64	447	43.89
370	483.78	448	59.50
372	209.95	449	39.17
373	90.25	451	109.75
374	177.32	452	116.95
375	363.34	453	39.76
376*	167.77	454	58.06
377*	22.41	455	117.58
379	2,228.92	456	119.92
380	107.30	457	314.02
381	20.16	458	318.90
382	23.35	459*	136.07
383	471.09	460	158.66
384	93.75	461	79.82
385	618.51	463*	12.42
386	99.76	464	336.05
387	42.41	465	116.55
388	467.31	466	81.98
389*	171.64	467	29.36
390*	380.83	468*	62.58
391	33.94	469*	561.82
392	11.51	470*	13.07
393	68.47	471	254.11
394	46.32	472	525.65
395	146.98	473*	1.166.04
396	65.60	474	347.03
397	469.65	476	144.67
398	55.60	477	158.65
399*	509.62	478	39.70
400	17.61	479	43.27
401	43.55	481	177.85
403	140.96	482	93.79
404	126.16	483	192.50
405	44.58	484	281.01
406	262.70	486	29.90
407	33.99	487	167.93
408	14.40	488	28.00
409	81.73	489	106.83
410	71.27	490*	197.09
411	19.60	491*	59.93
412*	97.14	492	120.54
413	104.15	493	18.43
414	270.53	494*	58.97
415*	53.69	495*	24.52
416	6.64	497*	577.00
417	12.42	498	136.94
418*	81.42	499	29..41
419*	96.19	501	11.71
421	60.71	502*	156.65
422	26.97	504	29.10
423*	1,006.45	506	31.78

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. ..$106,762.31

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	209	2.82
3	1.31	216	3.69
28	2.37	221	1.88
30	11.04	234	13.52
33	2.49	237	2.88
37	2.99	243	2.53
39	15.13	245	1.06
65	6.48	264	2.76
70	5.07	275	10.36
83	1.15	286	23.14
90	4.40	305	3.91
101	3.04	316	1.41
106	1.26	321	1.13
112	4.11	335	3.70
117	2.91	336	8.73
127	2.87	342	3.24
143	6.50	358*	1.62
147	24.11	361	2.68
151	3.53	367	3.71
		370	3.68
170	3.72	384	12.00
185	5.66	388	5.28
206	2.65	482	2.86

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч.	$ 235.88
З місячних вкладок від членів	$106,998.19
Відсотки від бондів	14,632.40
Відсотки від мортґеджів	3,555.31
Відсотки від членських позичок	584.79
Чинш від реальности в Джерзі Сіті, Н. Дж.	1,250.00
Чинш і інші приходи від реальностей в Кергонксон, Н. Й.	42,382.13
Приходи друкарні і книгарні	18,928.33
Жертви на пам'ятник Тараса Шевченка	8.00
Надвишка при виміні канадійської валюти	20.79
З переносу федерального податку за поміч. сили	851.62
З переносу стейтового податку за помічні сили	28.33
З переносу резерви за переписаних членів із інших кляс обезпечення	130.00
З переносу інших фондів за членів молодечого департаменту	18.30
Сплати мортґеджів	3,204.36
Сплати член. позичок	2,109.93

Сирітські части по бл. п.:

В. 57 Чорній Григорій	250.00
Разом	$194,952.48

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

1	Копистянський Петро	$ 1,000.00
1	Чичила Ольга	1,000.00
28	Загарук Марія	500.00
42	Гуцалюк Михайло	1,500.00
45	Бутрин Василь	1,000.00
45	Белц Михайло	1,000.00
50	Фурдин Іван	1,000.00
57	Чорній Григорій	500.00
63	Панчак Марія	500.00
106	Данилишин Стефанія	500.00
112	Капраль Марія	500.00
127	Балван Петро	500.00
130	Мулярчук Йосиф	500.00
130	Колодницька Стефанія	500.00
138	Дзядик Катерина	500.00
150	Найда Іван	500.00
158	Корнова Іван	1,000.00
161	Нагребецький Йосиф	500.00
176	Хрущ Петро	1,000.00
181	Ясінчук Юрій	500.00
187	Волошин Марія	1,000.00
197	Греськів Іван	1,000.00
204	Варунок Василь	1,000.00
219	Савчин Стефан	1,000.00
230	Когут Єва	1,000.00

Відділ:

235	Бобак Іван	1,000.00
238	Костецька Констант.	500.00
239	Нечипор Мартин	1,000.00
270	Кулич Анна	1,000.00
274	Матилька Анна	1,000.00
292	Шимків Анна	1,000.00
292	Іваськів Григорій	500.00
297	Костура Константин	1,000.00
309	Зайсов Іван	1,000.00
321	Цекот Марія	500.00
342	Маланчук Марія	500.00
344	Різник Яків	1,000.00
369	Сахан Павлина	500.00
369	Кугет Микола	500.00
383	Пухта Василь	1,00.00
385	Степанчак Марія	500.00
430	Білик Стефан	500.00
464	Паньків Антін	500.00
482	Хома Іван	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	4,500.00
Грошові звороти	6,349.38
Зиплати на реальности в Джерзі Сіті, Н. Дж.	1,996.25

Виплати допомог із Допомогового Фонду:

Відділ:

1	Курилів Василь	$ 35.00
16	Терпеливець Юлія	75.00
24	Кушнір Анна	25.00
31	Чачо Ева	25.00
31	Вайда Анна	25.00
36	Андрусів Катерина	25.00
39	Фрайда Іван	35.00
39	Войтал Василь	35.00
42	Мельник Мартин	35.00
43	Ладин Анна	25.00
48	Дудек Тереса	25.00
67	Журав Анастасія	25.00
70	Камінський Василь	35.00
70	Сокіл Марія	25.00
70	Сокіл Михайло	35.00
73	Витязь Іван	35.00
76	Витязь Анна	30.00
83	Навроцький Йосиф	40.00
89	Микич Анастасія	25.00
89	Тимус Анна	25.00
94	Юшкевич Роман	35.00
97	Припхан Анна	25.00
102	Бобечко Теодор	35.00
102	Мохнач Василь	35.00
102	Щубака Атанас	35.00
104	Вуйтів Катерина	25.00
105	Кознарська Катерина	30.00
112	Юха Анастасія	25.00
112	Одоси Анна	25.00
112	Волошин Марія	25.00
123	Волощук Михайло	35.00
130	Зелем Михайло	40.00
132	о. Теодорович Іван	100.00
135	Песанська Тереса	25.00
135	Рудяк Дмитро	35.00
137	Вересюк Розалія	25.00
144	Кадрина Гелена	25.00
164	Піціль Михайло	35.00
164	Лупашинська Катерина	25.00
168	Іванило Теодор	100.00
177	Олійник Євдокія	25.00
177	Рекрут Катерина	25.00
185	Наконечна Марія	25.00
204	Благий Степан	25.00
204	Марко Наталія	25.00
207	Чаплій Гарри	40.00
207	Ковальський Демко	35.00
217	Кизинко Анна	35.00
218	Шибеляк Степан	35.00
219	Савчук Василь	35.00
223	Мельник Іван	35.00
223	Волоско Данило	35.00
230	Лінинський Михайло	35.00
230	Мош Степан	35.00
230	Павцьо Михайло	35.00
250	Зиткевич Омелян	35.00
251	Чернець Петро	35.00
252	Магас Іван	35.00
266	Тарновський Михайло	40.00
268	Красицький Михайло	30.00
268	Сеньків Онуфрей	40.00
270	Баран Марія	30.00
270	Косоноцький Михайло	35.00
270	Мисак Агафія	25.00
271	Селевач Михайло	35.00
274	Сухар Микола	40.00
280	Цястон Іван	25.00
280	Вендель Андрій	40.00
296	Марійка Михайло	50.00
303	Курчак Анна	25.00
305	Міллер Ралф	35.00
305	Поступач Констант. Д.	40.00
326	Фордина Іван	55.00
333	Дацій Софія	25.00
338	Сивик Василь	35.00
342	Миньо Анна	25.00
347	Палько Іван	35.00
347	Тимчій Гарри	40.00
367	Вербляний Михайло	30.00
371	Вілоус Марія	25.00
379	Боднарчук Андрій	35.00
385	Папіж Стефанія	25.00
385	Риґайло Ілярій	35.00
385	Сохорович Волтер	35.00
398	Соколовський Іван	25.00
403	Пірнак Анастасія	25.00
407	Нагірна Марія	25.00
413	Метровський Іван	25.00
427	Тарнавський Михайло	40.00
429	Перковський Іван Ср.	35.00
448	Польовий Петро	25.00

Виплати з Народного Фонду:

Праці при виданні Української Енциклопедії	484.45

Виплати з фонду Захисту Сиротинця:

Видатки на реальностях в Кергонксон, Н. Й., „Союзівці"	34,221.26

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	18,739.65
„Свобода" за орган (за два місяці)	11,600.00
Платня помічних сил	4,517.50
Платня головного уряду	1,325.00
Кошти подорожі організаторів	1,107.93
Кошти подорожі і репрезентації	891.36
Федеральний податок за помічні сили	821.58
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Нагорода організаторам за нових членів	562.25
Винайм машин для зладження виказів і статистики (IBM)	536.50
Телефон	239.69
Пошта	175.00
Друки і канцелярійні прибори	173.40
Лікарі за нових членів	135.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	42.40
Кошти правні	42.00
Спортова акція	30.00
Асекураційні журнали	23.50
Вода й інші дрібні видатки	10.45
Стейтовий податок за помічні сили	1.11

Інвестиції:

Інвестовано в мортґеджах	66,000.00
Позички членам	2,504.79
Закуплено посілість Рейпера в Кергонксон, Н. Й.	27,089.14
Разом	$ 221,354.59

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем липня осталася	$ 429,322.52
Прихід за серпень	194,952.48
Разом	$ 624,275.00
Розхід за серпень	221,354.59
Готівка з кінцем 31-го серпня 1957 року остається	$ 402,920.41

БАЛАНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 402,920.41
Мортґеджі	1,531,810.71
Бонди	14,032,721.22
Позички членам	283,876.62
Реальности	255,917.20
Друкарня	10,543.79
Разом	$ 16,517,789.95

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$ 15,693,988.29
Адміністрац. фонд	175,193.83
Конвенційний фонд	87,155.30
Запомоговий фонд	268,480.46
Народний фонд	8,221.10
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	58,823.50
Резервовий фонд	20,341.25
Сирітський фонд	115,425.93
Спеціяльний фонд на обезпеку інвестицій	72,200.23
Фонд Захисту - Сиротинця	17,960.06
Разом	$ 16,517,789.95

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	79.20	135	11.76
2	21.96	137	31.71
3	69.84	138	15.00
5	44.92	139	30.06
6	41.89	140	87.37
7	46.74	141	6.46
8	89.85	142	116.25
10	41.46	143	56.78
11	51.11	144	21.07
12*	53.91	145	15.45
13	72.51	146	128.89
16	87.80	147	446.79
17	5.13	148	2.25
18	7.54	149	48.53
20	198.37	150	95.03
21	59.36	151	23.66
22	.90	152	4.54
23	93.13	153*	182.97
24	10.46	155	163.61
26	1.35	156	145.89
27	156.04	158	38.51
28	9.00	159	2.56
29	50.62	160	4.96
30	7.95	161	168.79
33	92.80	163	238.62
34	4.95	164	59.76
35	42.06	165*	28.89
36	50.61	167	86.72
37	104.04	168	19.48
38	179.08	170	107.47
39	250.87	172	49.51
40	25.85	173	63.97
41	6.92	174	16.07
42	190.15	175	114.82
45	205.31	177	144.20
46	37.42	178	64.02
47	16.71	179	34.43
48	18.45	180	87.30
49	36.60	181	5.41
50	41.29	182	29.66
51	105.57	183	276.02
52	66.98	185	10.58
53*	312.86	186	25.66
54	108.91	187	21.99
55	89.40	189*	149.77
56	48.30	190	8.58
57	468.96	191	214.22
59	280.56	192	64.80
60	9.10	196	7.50
61	8.05	199	22.67
62.	46.75	201	1.45
63	230.39	202	4.75
64	50.20	203*	19.43
65	19.39	204	532.04
66	26.69	205	1.50
67	46.57	206	233.76
68	4.54	207	4.50
69	45.67	208	25.92
70	84.57	209	3.81
71	141.73	210	11.99
72	1.19	211	58.98
73	201.92	212	7.48
74	4.12	213	36.21
75	178.98	215	43.52
76	150.75	216	21.50
77	4.92	217	361.05
78	1.04	218	61.25
79	1.65	219	138.34
80	6.96	220	202.70
81	175.93	221	826.62
83	76.38	222	23.83
84	101.16	223	12.66
85	50.86	224	44.54
86	32.93	225	3.73
88	2.68	226	13.84
89	19.35	227	15.20
90	30.37	228	.22
91	13.90	229	10.42
92	8.89	230	222.52
93	79.80	232	13.79
94	651.03	233	77.05
96	207.51	234	184.85
97	58.12	235	8.80
98	22.20	236	97.61
99	26.50	237	76.26
100	19.81	238	440.32
102	378.62	239	62.69
103	91.99	240	394.47
104	25.53	241	57.43
105	220.03	242	53.51
106	179.17	243	26.72
107	69.98	244	3.48
108	21.95	245	174.43
109	27.36	247	11.76
110	8.90	248	29.19
111	4.98	251	134.89
112	117.00	252*	19.20
114*	174.81	253	54.77
115	35.88	254	186.03
116	21.64	255	4.88
117	93.97	256	65.31
118	4.50	257*	48.98
119	25.80	258	.90
120	94.06	259	52.61
121	127.78	260	2.60
122	13.72	261	4.42
123	14.10	262	18.66
124	5.82	263	7.80
125	456.66	264	16.89
126	3.32	265	39.48
127	233.09	266	222.93
128	22.01	267	78.39
130	359.33	268	68.82
132	13.00	269	2.02
133	12.46	270	54.86
134	27.07	271	101.07

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
273	2.45	383	120.51
274	32.67	384	17.93
275	45.83	385	98.98
276	139.04	386	64.83
277	333.75	387	27.59
279	2.35	388	322.08
280	7.71	389*	4.05
281	191.49	390*	84.30
282	15.99	391	10.13
283	134.96	393	32.79
284	8.20	394	22.92
285	5.63	395	131.39
286	6.56	396	.88
287	83.91	397	231.70
288	150.76	398	64.37
289	144.95	399*	254.59
290	52.06	401	4.56
291	115.00	403	40.29
292	310.45	405	2.22
293	94.08	406	15.86
295	122.46	407	.45
296	72.96	408	1.08
298	35.05	409	5.82
299	83.62	410	21.89
300	7.19	412*	22.09
301	113.77	413	29.25
303	1.90	414	270.53
304	96.25	415*	2.05
305	60.81	418*	52.58
306	12.00	419*	109.05
307	66.66	420	8.69
308	30.86	421	39.07
309	41.90	422	.90
310	20.45	423*	329.21
311	18.73	424*	4.02
312	15.64	427	233.23
313	45.77	428	51.35
314	30.96	429	2.87
316	546.02	430	437.75
317	37.31	433	77.08
318	20.27	435	94.11
319*	22.05	436	210.72
320	145.63	437	209.42
321	78.84	438	8.96
322	23.72	439	233.38
323	40.01	441	195.46
324*	97.64	442*	13.28
325	292.22	443	25.25
326	10.95	444*	57.90
327	125.39	445	125.47
328	59.86	446	34.85
329*	33.08	447	8.08
330	81.95	448	14.01
331	12.44	451	77.08
332	14.54	452	24.38
333	21.08	453	45.16
334	141.03	454	4.12
335	10.05	455	6.07
336	208.64	456	101.25
337	83.51	457	57.90
338	43.63	458	293.02
339	15.88	459*	19.23
342	85.58	460	94.66
343	71.01	461	172.15
344	12.30	464	218.45
345	41.38	465	77.09
347	60.93	466	100.42
348	134.25	467	1.13
349	49.77	468*	20.39
350	84.46	469*	173.74
351	9.36	470*	31.08
352	20.47	471	167.95
353	27.14	472	154.95
355	43.15	473*	457.65
356	85.55	474	245.81
357	7.84	476	12.22
358*	47.13	477	38.17
359*	.67	478	26.96
361	1.079.37	479	5.84
362	36.04	481	81.29
363	25.37	482	5.26
364	168.65	483	26.32
365	4.00	484	121.46
366	.68	486	16.27
367	529.78	487	37.24
368*	35.24	489	1.80
369	24.41	490*	25.50
370	114.76	491*	.68
372	93.63	492	14.69
373	22.82	493	11.78
374	79.34	497*	248.71
375	67.66	498	80.61
376*	32.38	499	38.29
		502*	88.88
377*	4.15	504	45.86
379	869.28	505	17.29
380	102.99	506	58.42

З місячних вкладок від членів обезпечених в усіх родах обезпеч.	$ 36,476.30
Відсотки від бондів	6,161.65
Відсотки від морґеджів	1,817.64
Відсотки від чл. позичок	78.44
Надвишка при виміні канадійської валюти	9.51
З переносу федерального податку за поміч. сили	296.10
З переносу стейтового податку за помічні сили	4.20
Сплати морґеджів	1,552.28
Сплати членських позичок	315.24
Разом	$46,711.36

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

361 Дмитришин Д. Тома ..... $ 1000

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	1,300.00
Грошові звороти	1,246.48
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	130.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Платня помічних сил	2,019.06
Свобода за Ukr. Weekly	600.00
Федеральний податок за помічні сили	352.93
Нагороди за нових членів	77.00
Пошта	50.00
Перенос інших фондів до деп. старших членів	18.30
Лікарі за нових членів	13.00

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	38,900.00
Позички членам	418.44
Разом	$ 46,125.21

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем липня осталася	$ 81,026.32
Прихід за серпень	46,711.36
Разом	$127,737.68
Розхід за серпень	46,125.21
Готівка з кінцем 31 серпня 1957 р. остається	$ 81,612.47

БАЛАНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 81,612.47
Мортґеджі	401,447.13
Бонди	2,829,323.28
Позички членам	20,975.30
Разом	$3,333,358.18

Стан довжний:

Посмертний фонд	$3,241,123.01
Адміністраційний фонд	92,235.17
Разом	$3,333,358.18

П'ЯТДЕСЯТЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

У неділю 15-го вересня ц. р. відсвятковано 50-ліття 192-го Відділу Українського Народного Союзу „Запорозька Січ", заснованого в Геркімері, Н. Й.

Після урочистої Служби Божої, відправленої в місцевій Українській Православній Церкві, о. парох П. Будний відслужив панахиду за спокій душ тих членів Відділу, які на протязі півстоліття відійшли на вічний спочинок. Після відправи в церкві, численні члени та парохіяни перейшли до Українського Народного Дому, куди вже почали з'їжджатися позамісцеві гості з братніх Відділів.

Ювілейний обід відкрив предсідник Відділу п. Ярослав Сенишин, привітавши присутніх. В своєму слові він пригадав членам той час, коли вони, тоді ще молоді юнаки, організували цей Відділ, що начисляє тепер 168 членів, їхніх дітей та внуків. Він сказав: „Як приємно вітати між нами тих, які є членами нашого Відділу ще з 1907-го року. Цими нашими членами є Ангел Олекса з дружиною та Михайло Бундик з дружиною. Вони були тими сівачами, які сіяли здорове зерно, а з того зерна визрів урожай, Український Народний Союз, яким ми гордимось нині тут, на американській землі".

Далі предсідник передав слово довголітньому секретареві Відділу п. Матвієві Політилові, який згадав ті часи, коли приходилось працювати на розбудові УНСоюзу. Пан Політило розповів присутнім про всі ті великі привілеї і допомоги, з яких користали члени 192-го Відділу на протязі того часу, коли був він його секретарем, як рівнож суму, зібрану між членами Відділу на добродійні цілі.

Головний радний УНСоюзу п. В. Гузар, який прибув з дружиною на свято з Рачестеру, привітав англійською мовою піонерів-засновників 192-го Відділу і закликав молоде тут народжене покоління продовжувати працю своїх батьків, та держатись міцно батьківської організації.

З черги забрав слово предсідник братства св. Йосафата, Відділу 217 УНСоюзу з Рачестеру п. К. Шевчук, який привітав наш Відділ з 50-літнім ювілеєм, і побажав йому багато успіхів. З побажаннями дальшого розвитку нашого Відділу виступали ще: секретар 217-го Відділу п. А. Іванів, предсідник 483-го Відділу св. Петра і Павла з Ютики, Н. Й., п. М. Дяк, секретар цього ж Відділу п. І. Яковенко, предсідник 484-го Відділу ім. Тараса Шевченка з Ютики, Н. Й., п. М. Дмитрів та секретар цього ж Відділу В. Запаранюк. Ще забирали слово парох Української Православної Церкви з Ютики, Н. Й., о. Чикалюк та місцевий парох о. Будний. Ґратуляційні листи відчитано від 216-го Відділу з Рачестеру, Н. Й. Присутні вітали промовців рясними оплесками.

Останнім промовляв представник централі, головний касир п. Р. Слободян, який прибув на ювілейне свято із своєю дружиною. У своїй промові п. Слободян з'ясував суть і цілі організації, якою є наш УНСоюз. Він сказав: „Стаючи членом УНСоюзу, ми рівнож стаємо пропаґандистами української справи перед чужинцями. Ми, члени Батька-Союзу, мусимо бути гордими з того, що маємо між собою такі Відділи і таких членів, які вже п'ятдесят років тримаються цієї великої організації".

По закінченні останньої промови всі присутні відспівали „многая літа" для тих піонерів, які пів століття працювали для 192-го Відділу. в Геркімері. Співом „Ще не вмерла Україна" завершився ювілейний обід.

Предсідник Відділу п. Ярослав Сенишин ще раз подякував усім гостям, які своєю присутністю і щирими датками відзначили знаменну дату.

Управа Відділу

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів з кінцем серпня 1957	$16,517,789.95
Майно молодечого департаменту УНС	3,333,358.18
Разом	$19,851,148.13

Роман Слободян, гол. касир

ЗВІДОМЛЕННЯ ПРО СТАН ЧЛЕНСТВА У. Н. С.

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1957 Р.

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ЗЛУКА ВІДДІЛІВ:

Відділи У. Н. Союзу, а саме означений черговим числом 86 з осідком у місцевині Оліфант, Па. та означений черговим числом 406 з осідком у тій же місцевині, злучилися в один новий відділ У. Н. Союзу, означений черговим числом 406 з осідком у місцевині Оліфант, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 6. Гіряк Юрій, Франя.
В. 7. Стефанисько Иосип.
В. 8. Ардан Микола, Тацин Андрій, Щурко Софія.
В. 12. Ференц Микола, Ріта М.
В. 20. Ковалик Юлія.
В. 59. Петрашек Лев, Анна.
В. 63. Бобак Вільма, Олівер Иосип Б., Оресик Иосип, Катерина.
В. 85. Гнатюк Розалія.
В. 88. Сейферт Дарія.
В. 90. Чедар Марія.
В. 92. Горбулик Марія.
В. 94. Капустій Іван.
В. 97. Громик Розалія.
В. 113. Спіляр Вінкентій.
В. 114. Банащук Яків, Марія; Горельник Олена, Лялік Володимир, Ангелина; Онушканич Федір, Юстина.
В. 119. Вус Євстахій.
В. 120. Манастирський Честер М., Цорневський Боб А.
В. 125. Мигаль Антонина.
В. 127. Паньків Григорій М., Патриція; Тирів Петро, Марія.
В. 130. Данилевич Степан, Степанія.
В. 143. Левонюк Олена.
В. 146. Гаврик Олена.
В. 147. Красуляк Марія, Степанський Андрій, Степанія; Тихоліз Іван В.
В. 149. Дикий Юрій І.
В. 153. Боднар Володимир, д-р Грибович Євген, Ковальчук Олексій, Анна; Козловський Микола, Коркле Андерсон Р., МекКлоскей Карло Ф., Мельник Лідія, Одрина Дмитро, Ралько Микола, Фетич Євстахій, Юрак Михайло, Яремійчук Михайло, Марія.
В. 156. Давид Єлисавета, Подоляк Катерина.
В. 163. Геврик Василь, Захарчук Борис, Квіглий Ольга, Послушний Ема, Сарахман Євген, Пат.
В. 168. Дячишин Мирон.
В. 175. Потопник Петро, Параскева.
В. 189. Шутка Надія.
В. 191. Філь Михайло.
В. 208. Криворучка Володимир, Софія.
В. 217. Елкіс Яким.
В. 218. Стин Оксана.
В. 223. Петрин Иосип.
В. 230. Гаврилко Василь, Данилик Іван.
В. 245. Гуща Геновефа, Шарлях Антонина.
В. 262. Вайс Сандор.
В. 271. Ганасчіолі Ричард І.; Патриція А.
В. 274. Браліш Степан, Долорес С.; Вальковець Михайло, Гуцул Ілля, Єва; Гіль Данило, Лопушанський Микола, Мердич Иосип Е., Павлишин Иосип О., Анна Л.; Сенедяк Степан, Доротея А.
В. 292. Брама Петро Б., Марія; Запотний Карло М., Люїза Ф.
В. 293. Душник Марія.
В. 295. Некар Микола, Зіна; Пазура Петро, Стела.
В. 301. Білецький Ярослав, Ніна; Боберський Франц, Марта К.; Матулько Ілля, Тамара.
В. 316. Кучмій Володимир.
В. 321. Фука Петро.
В. 323. Горпинюк Олександер, Клара.
В. 324. Москвяк Степан.
В. 327. Рибак Василь.
В. 348. Данилик Катерина, Черинга Едвард І.
В. 352. Робертс Іванна.
В. 361. Гілета Микола, Марія; МекКормік Франко.
В. 364. Гуфнагле Василь М., Чорножицький Антін, Юроско Михайло.
В. 385. Лейбман Меланія.
В. 391. Прихітко Маркил І.
В. 393. Баланда Іван.
В. 395. Добош Михайло, Лялі Анна, Станислав Марія.
В. 397. Потелицька Варвара.
В. 406. Вільха Урсула.
В. 423. Клодницький Зенон Б., Пожарнюк Богдан Т.
В. 432. д-р Мицик Модест Д., Носик Іван, Туз Клавдія М., Наталія.
В. 433. Іванчук Ірина.
В. 451. Паламар Иосип.
В. 457. Левчук Галина, Соболта Віра.
В. 464. Мельничук Володимир.
В. 486. Бандера Володимир.
В. 489. Крупка Роман, Яромир, Елеонора.
В. 493. Боруцький Мирослав.
В. 495. Кайда Роман, Козак Дмитро, Котович Юрій, Кульчицька Анісія.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Раповий Петро*.
В. 45. Кривий Василь, Олена.
В. 53. Багрій Іван.
В. 85. Паращак Анна 2.
В. 94. Воробкевич Роман, Ганиш Євген*, Гузар Володимир А.*, Рибарчик Анна, Співак Микола, Катерина; Татарський Роман, Олена.
В. 106. Терш Роман.
В. 130. Прадищук Андрій.
В. 147. Саврук Марія 2, Світила Анна.
В. 150. Біляк Олександер.
В. 192. Корнят Іван*, Михальський Михайло*.
В. 203. Котлярчук Лідія.
В. 221. Олиник Василь.
В. 239. Лукасевич Юрій.
В. 276. Муойо Меланія.
В. 327. Богданів Павло, Клим Іван.
В. 361. Чвіль Михайло, Юстина.
В. 362. Завада Зиновія.
364. Сірак Михайло*.
В. 367. Синич Агнеса 2.
В. 370. Вознюк Микола, Параскева; Миронюк Григорій*, Мосович Марія.
В. 385. Шмиганoвський Євген*.
430. Літинська Параскева.
В. 439. Степанчук Федір.
В. 445. Наконечний Михайло.
В. 457. Григорович Клавдія, Костинюк Наталія.
В. 461. Чоловський Роман.
В. 483. Стар Іван мол.*
В. 492. Біда Костянтин І.*, Текля Іван*.
В. 497. Крумшин Євген.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 27. Темницький Юрій І.
В. 35. Олиник Василь, Шалева Іван, Наталія.
В. 42. Буртик Іван.
В. 59. Чубатий Володимир, Мирослава.
В. 64. Кливак Модест, Ірина.
В. 70. Вальчук Стела, Панько Іван*.
В. 76. Головатий Василь.
В. 94. Тустанівський Володимир, Софія.
В. 104. Матковський Василь, Марія.
В. 141. Вучинський Іван, Оксана; Кліщук Иосип.
В. 182. Коваленко Марія.
В. 189. Левцун Роман, Мартинович Меліта.
В. 270. Грабер Іван*.
В. 287. Баглай Андрій 2*, Анна, Олена; Полегон Михайло А*, Марія Б.; Славич Михайло*.
В. 289. Час Марія.
В. 301. Бурчинський Денис, Степанія.
В. 324. Барабач Мирослав*, Семен, Галина, Ярослава.
В. 327. Корнова Катерина.
В. 361. Петричка Степан, Теодосія.
В. 371. Слуґоцька Марта.
В. 406. Бараник Каролина, Баюс Юстина, Бекич Василь 2*, Іван*; Березинська Ірина, Велш Ольга, Видра Микола*, Височанський Микола*, Франко*, Ангелина; Вольф Марія, Гайдук Юрій*, Германович Софія, Гілрой Іван Ф.*, Аліція 2; Дана Юлія, Двик Михайло*, Демський Яків, Добранський Микола, Юлія А.; Замельська Анастасія, Захарійчук Гнат, Катерина, Олена; Зінський Євген*, Михайло; Каррозі Олівія Л., Клапач Іван*, Марія, Неоніля; Костик Григорій, Михайло*, Єва; Костів Иосип*, Кузьмяк Михайло мол.*, Маційовський Юрій*, Мороз Трохим 2, Ксеня; Овсяник Іван 2, Пащук Василь*, Григорій М.*, Михайло; Писанчин Софія, Пісечко Василь мол.*, Данило Е.*, Пелагія; Попівчак Иосип М.*, Поповчак Иосип*, Рибар Делорес, Саламаха Володимир*, Давид*, Анастасія; Свалов Олексій* 2, Сембрат Олена, Ольга; Семків Василь, Террі Будді Б.*, Хміль Василь, Тарас*, Худик Іван, Шийка Мартин*, Яворський-Романович Микола, Янків Лев.
В. 432. Кутний Степан.
В. 434. Троханяк Дмитро.
В. 444. Розділький Богдан*.
В. 445. Колодій Володимир.
В. 465. Шубак Розалія.
В. 483. Шевченко Сергій, Текля.
В. 484. Зима Василь.
В. 485. Коваль Валентин, Тетяна.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 106. Помяк Григорій, Ольга.
В. 126. Бaць Григорій*.
В. 204. Дмитрик Ангелина.
В. 292. Лукасевич-Вукарсевич Микола.
В. 316. Матусяк Наталія.
В. 496. Струць Роман.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 27. Криса Лілея, Лучаковський Микола Б., Софія; Мосора Володимир, Овад Романа.
В. 31. Вальчак Олена.
В. 35. Баранська Марія, Василенко Микола, Катамай Петро, Хомицький Петро.
В. 38. Паньківська Юлія.
В. 62. Делля Векчія Ріта А.
В. 63. Волсонович Михайло*, Ритчий Яковлина.
В. 94. Візик Григорій, Гірич Людмила, Саланюк Марлена.
В. 103. Тарас Василь, Катерина.
В. 127. Білас Ірина.
В. 143. Танасійчук Софія.
В. 163. Герак Антін.
В. 175. Гломб Михайло, Марія; Павлик Павло, Параскева; Смерека Зоя.
В. 203. Гавдьо Наталія, Мельник Василь, Мушкевич Ірина, Сидор Михайло, Теодора; Юрчинський Степан.
В. 219. Ходачок Нестор.
В. 220. Пушкар Анна.
В. 234. Салабай Василь.
В. 239. Комор Золтан*, Кухар Осип, Ема; Нечипор Юрій, Анна; Пістун Михайло.
В. 241. Мельник Степан*.
В. 242. Аластик Юрій*.
В. 277. Колаченко Микола, Логуш Єроним.
В. 295. Вронкевич Степан*.
В. 301. Барбарний Юрій, Ірина; Синенький Осип, Сисак Михайло, Хмурий Михайло.
В. 324. Ганушевський Мирон, Теофіла.
В. 325. Шевченко Ростислав*, Семен, Марія.
В. 336. Фецячин Михайло.
В. 361. Малицький Іван, Марія; Спонтак Михайло.
В. 370. Вергун Роман, Роман І.*; Долішний Василь, Анна; Ковальчук Юлія, Лісевич Михайло, Иосипа; Лодинський Іван*, Шмигельський Петро С., Щигол Ольга.
В. 379. Лусанко Володимир.
В. 385. Кміт Василь, Іванна.
В. 397. Кірик Петро*, Мартюк Василь, Михайлишин Михайло, Катерина; Мітрюк Микола, Пендзей Степан*.
В. 399. Пилявка Федір, Ольга.
В. 403. Ціцюра Марія А.
В. 435. Мусякевич Иосип*.
В. 439. Баюс Костянтин*, Гриценко Анна, Марія В.; Скобель Юлія.
В. 460. Франкович Євгенія.
В. 479. Бесага Тимотей, Марія.
В. 489. Копачинський Костянтин.
В. 492. Кузів Іван*.
В. 497. Форемський Петро*.
В. 498. Михалюк Віктор*, Бороговський Олексій*.
В. 501. Дребет Іван, Анналіза.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 25. Коваль Валентин, Тетяна.
В. 47. Чубатий Мирослава.
В. 56. Шалева Іван.
В. 86. Бараник Каролина, Баюс Юстина, Бекич Василь* 2, Іван*; Березинська Ірина, Велш Ольга, Видра Микола*, Височанський Микола*, Франко*, Ангелина; Вольф Марія, Гайдук Юрій*, Германович Софія, Гілрой Іван Ф.*, Аліція 2; Дана Юлія, Двик Михайло* Демський Яків, Добранський Микола, Юлія А.; Замельська Анастасія, Захарійчук Гнат, Катерина, Олена; Зінський Євген*, Михайло; Каррозі Олівія Л., Клапач Іван*, Марія, Неоніля; Костик Григорій, Михайло*, Єва; Костів Иосип*, Кузьмяк Михайло мол.*, Маційовський Юрій*, Мороз Трохим 2, Ксеня; Овсяник Іван 2, Пащук Василь*, Григорій М.*, Михайло; Писанчин Софія, Пісечко Василь мол.*, Данило Е.*, Пелагія; Попівчак Иосип М.*, Поповчак Иосип*, Рибар Делорес, Саламаха Володимир*, Давид*, Анастасія; Свалов Олексій* 2, Сембрат Олена, Ольга; Семків Василь, Террі Будді Б.*, Хміль Василь, Тарас*; Худик Іван, Шийка Мартин*, Яворський-Романович Микола, Янків Лев.
В. 106. Мигович Микола, Наталія.
В. 118. Філевич Михайло.
В. 153. Сущук Адам, Олександра.
В. 155. Матковський Василь, Марія.
В. 158. Баглай Андрій* 2, Анна, Олена; Корнова Катерина, Полегон Михайло А.*, Марія Б.
В. 163. Мартинович Меліта.
В. 189. Шевченко Сергій, Текля.
В. 192. Ліщинський Иосип*, Сілецький Василь, Анна.
В. 204. Иова Іван, Анна.
В. 212. Шалева Наталія.
В. 221. Олиник Василь, Прийма Михайло, Марта.
В. 256. Кульган Анна.
В. 287. Вальчук Стела, Кливак Модест, Ірина.
В. 288. Чубатий Володимир.
В. 299. Шеремета Теодосія.
В. 361. Георгія Катерина, Фурик Іван.
В. 374. Час Марія.
В. 379. Бурчинський Денис, Степанія.
В. 395. Грабер Іван*, Панько Іван* Семанишин Микола, Темницький Юрій І.
В. 430. Барабач Мирослав*, Семен, Галина, Ярослава.
В. 473. Колодій Володимир, Кутний Степан, Троханяк Дмитро, Шубак Розалія.
В. 483. Зима Василь.
В. 492. Петрівська Іванна, Розділький Богдан*.
В. 498. Вільгош Михайло*.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 1. Раповий Петро*.
В. 17. Максимчак Анна.
В. 53. Багрій Іван.
В. 96. Барберіо Доротея.
В. 142. Гронвальд Иосип*.
В. 147. Юрчак Михайло.
В. 155. Місько Ольга.
156. Яцик Андрій П.*, Петро*.
В. 170. Гуральчук Катерина.
В. 192. Корнят Іван*, Михальський Михайло*.
В. 194. Кіріянчук Андрій.
В. 219. Бойко Богдан*.
В. 266. Сірий Гнат, Юстина.
В. 277. Скибіцький Федір.
В. 292. Фелоненко Павло, Павлина.
В. 304. Романчук Михайло.
В. 305. Дацько Люїза К.
В. 312. Профета Марія.
В. 323. Яремко Иосип*.
В. 327. Богданів Павло.
В. 336. Сіренко-Сірий Анна.
В. 348. Остапяк Костянтин.
В. 363. Вітрукий Юрій*.
В. 364. Сірак Михайло*.
В. 379. Сірий Михайло.
В. 385. Шмиганoвський Євген*.
В. 432. Мицик Олена.
В. 483. Стар Іван мол.*.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 361. Задорецький Петро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 5. Карбон Катерина С., Якимівська Анна.
В. 156. Давид Єлисавета.
В. 161. о. Крохмальський Олексій.
В. 270. Лалій Анна, Станислав Марія.
В. 271. Суливан Марія.
В. 277. Скоробогатий Иосип*.
В. 293. Вишневська Марія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 37. Кузьмінська Емілія, Петрако Михайлина.
В. 45. Белз Василь*.
В. 83. Метельська-Рій Марія, Навроцький Степан*.
В. 91. Халупа Меланія.
В. 103. Пунько Володимир*.
В 147. Цебенко Степан*.
В. 179. Местдаг Марія.
В. 200. Шніп Олена.
В. 206. Семров Ольга.
В. 218. О'Меллан Франко І.*
В. 261. Гулда Марія.
В. 287. Томчук Микола*.
В. 289. Гузар Василь*.
В. 292. Лишак Павло*.
В. 332. Мазепа Катерина.
В. 373. Гармич Іван*.
В. 406. Пинявський Петро*, Тарас Михайло*.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 8. Гарматюк Петро.
В. 9. Гнатишин Микола*.
В. 22. Карпа Степан*.
В. 33. Геннесей Юлія.
В. 36. Росоловська Параскева.
В. 39. Клюсик Михайло.
В. 42. Гуцалюк Михайло.
В. 45. Белз Михайло.
В. 49. Андрушків Федір.
В. 50. Фурдин Іван*.
В. 56. Козак Василь*.
В. 94. Цегельник Дмитро.
В. 99. Мархевка Анастасія.
В. 123. Волощук Михайло.
В. 127. Валван Петро.
В. 130. Колодницька Степанія.
В. 138. Дзядик Катерина.
В. 150. Найда Іван*.
В. 161. Нагребецький Иосип.
В. 166. Кравець Гнат.
В. 181. Черкас Петро, Ясінчук Юрій.
В. 187. Волошин Марія.
В. 197. Греськів Іван.
В. 204. Бобяк Михайло, Варунок Василь*.
В. 210. Соболевський Павло.
В. 217. Яцків Дмитро.
В. 219. Савчин Степан, Слуґоцький Володимир*.
В. 223. Шопяк Ксеня.
В. 251. Драґан Лука.
В. 252. Маґас Іван.
В. 270. Кулич Анна.
В. 292. Іваськів Григорій.
В. 308. Івасишин Максим.
В. 309. Зайців Іван.
В. 321. Цекот Марія.
В. 344. Різник Яків.
В. 345. Кашуба Иосип Ф.*
В. 348. Кекіш Анна.
В. 355. Блакита Дмитро.
В. 359. Фера Анастасія.
В. 361. Полюга Катерина, Савицька Анна, Семянишин Марія.
В. 367. о. Лопухович Саватій.
В. 369. Куґет Микола.
В. 383. Пухта Василь.
В. 464. Паньків Антін*.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1957 року було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	49,434
В місяці серпні 1957 р. прийнято нових	155
В місяці серпні 1957 р. прийнято наново	52
В місяці серпні 1957 р. прийнято з переступ. листами	119
В місяці серпні 1957 р. прийнято з інших кляс забезпеч.	7
В місяці серпні 1957 р. прийнято зі старого роду забезп.	—
Разом	49,767
В місяці серпні 1957 року суспендовано	105
В місяці серпні 1957 р. відійшли з переступ. листами	125
В місяці серпні 1957 р. відійшли до інших кляс забезп.	7
В місяці серпні 1957 р. відійшли до нового роду забезп.	—
В місяці серпні 1957 р. відійшли зі зворотом у готівці	32
В місяці серпні 1957 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці серпні 1957 р. відійшли з виплаченим забезпеч.	9
В місяці серпні 1957 р. відійшли на виплачене забезп.	20
В місяці липні 1957 померли	50
Разом	349
З кінцем місяця серпня 1957 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,418

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В клясі 1 на $ 250	3
В клясі 1 на $ 500	52
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	109
В клясі 1 на $1500	4
В клясі 1 на $2000	1

Забезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	366
В клясі 2-1000 на $1000	245
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Забезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	5,554
В клясі 3-1000 на $1000	4,341
В клясі 3-1500 на $1500	61
В клясі 3-2000 на $2000	54
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Забезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,170
В клясі 4-1000 на $1000	2,176
В клясі 4-1500 на $1500	48
В клясі 4-2000 на $2000	39
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Забезпечення на ціле життя для давніх членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	110
В клясі 5- 500 на $ 500	2,614
В клясі 5- 750 на $ 750	370
В клясі 5-1000 на $1000	5,744
В клясі 5-1500 на $1500	136
В клясі 5-2000 на $2000	38

Забезпечення на ціле життя

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,538
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,117
В клясі 6-1500 на $1500	39
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	42

Нове забезпечення на ціле життя

В клясі 21- 500 на $ 500	2,538
В клясі 21-1000 на $1000	1,037
В клясі 21-1500 на $1500	33
В клясі 21-2000 на $2000	27
В клясі 21-2500 на $2500	9
В клясі 21-3000 на $3000	14
В клясі 21-3500 на $3500	3
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-4500 на $4500	2
В клясі 21-5000 на $5000	3

Нове забезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	3,079
В клясі 22-1000 на $1000	2,790
В клясі 22-1500 на $1500	49
В клясі 33-2000 на $2000	85
В клясі 22-2500 на $2500	21
В клясі 22-3000 на $3000	18
В клясі 22-3500 на $3500	11
В клясі 33-4000 на $4000	6
В клясі 22-4500 на $4500	3
В клясі 22-5000 на $5000	6

Забезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	191
В клясі 23-1000 на $1000	108
В клясі 23-1500 на $1500	5
В клясі 23-2000 на $2000	13
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	7
В клясі 23-4000 на $4000	1

Нове забезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,725
В клясі 24-1000 на $1000	1,962
В клясі 24-1500 на $1500	42
В клясі 24-2000 на $2000	66
В клясі 24-2500 на $2500	14
В клясі 24-3000 на $3000	14
В клясі 24-3500 на $3500	7
В клясі 24-4000 на $4000	1
В клясі 24-5000 на $5000	2

Забезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	220
В клясі 25-1000 на $1000	198
В клясі 25-1500 на $1500	9
В клясі 25-2000 на $2000	19
В клясі 25-2500 на $2500	7
В клясі 25-3000 на $3000	10
В клясі 25-3500 на $3500	10
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-5000 на $5000	3
Разом	49,418

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 6. Мурин Катерина.
В. 13. Курятник Олена.
В. 20. Юрків Марія С.
В. 27. Роговський Нестор О., Чапля Розамарія.
В. 51. Бобик Тереса М.
В. 55. Добродій Степан О.
В. 59. Фокс Тома мол.
В. 71. Волеслаґен Данило С.
В. 79. Адамс Пилип.
В. 83. Кусин Степан.
В. 90. Гутник Ада, Дебора, Василь; Лопацький Марко.
В. 103. Псуй Дебора А.
В. 114. Ванащук Віра, Володимир; Лялик Анна, Володимир, Софія; Онушканич Анна М., Юрій, Ярослав.
В. 119. Стин Марта Н.
В. 120. Деланко Роберт.
В. 125. Войтюк Степанія А., Здеблик Тома А.
В. 128. Дуріс Ричард Т.
В. 137. Дашій Иосип М.
В. 143. Бунько Алойзій О.
В. 144. Фединський Василь Є.
В. 147. Зазворський Іван мол., Ракочий Едвард, Степанський Иосип.
В. 153. Завадович Даяна, Зборовська Христина А., Мельник Юрій, Одрина Віктор, Сірко Емілія, Юрій; Трипупенко Юрій, Ченстух Ігор, Роман; Чорнобіль Ігор Ф.
В. 155. Рилик Олена.
В. 163. Квіглий Геральд, Кічуга Христина М., Лешак Михайло, Масюк Ігор, Ясінський Иосип, Михайло.
В. 164. Ендрю Бренда Л., Володимир А., Донна Е.
В. 171. Козак Даяна М.
В. 175. Потопник Марія.
В. 191. Філь Катерина О.
В. 204. Дмитрик Ірина Л., Люба Н.
В. 206. Каролишин Лідія М., Тома П.
В. 208. Криворучка Петро.
В. 218. Марлос Данило И. мол., Стин Ірина Л., Марія В., Ярослава Л.
В. 220. Зварич Роман І.
В. 223. Слюзар Франко.
В. 230. Фечет Іван А.
В. 240. Яременко Лідія, Ніна.
В. 245. Ганасевич Іван мол., Гуща Олександер Л., Парута Марія А., Скінер Анастасія П.
В. 254. Глова Юрій А.
В. 264. Галущак Василь мол.
В. 266. Кривулич Мирон М.
В. 274. Вальковець Михайло А., Грицик Степанія А., Тома И., Гуцул Гертруда, Марія, Павло, Петро; Гіль Євстахія А., Мердич Бріян И.
В. 276. Лещ Кеннет І.
В. 281. Юрчишин Петро.
В. 292. Брама Адріянна, Ірина, Христина; Гнойовий Данило В., Запотний Карло Л., Князюк Марія.
В. 293. Ладубець Петро мол.
В. 295. Пазура Володимир.
В. 296. Лесковят Даяна.
В. 316. Єйна Орест А., Сипян Тетяна Р.
В. 323. Горпинюк Анна, Інгрід, Рудольф.
В. 325. Сукманська Степанія.
В. 327. Щесняк Степан.
В. 330. Скасків Григорій Л.
В. 336. Шемечко Роман.
В. 337. Панкістіс Вікторія.
В. 348. Данилик Богдан, Стахура Роман В.
В. 352. Робертс Кора.
В. 355. Галенда Андрій С.
В. 356. Монич Бернадета М.
В. 361. Гілета Франко.
В. 363. Гедберґ Зузанна М.
В. 364. Кмйотек Анна І., Комарницька Дарія Н
В. 370. Куц Кевин М.
В. 379. Іванців Ірина М., Юзьків Олександра
В. 385. Лейбман Марія.
В. 386. Ворона Степан мол.
В. 397. Процайло Петро.
В. 414. Ленінський Роман.
В. 423. Баран Василь Л., Лілея А.
В. 426. Кап Катерина М.
В. 432. Мазуренко Ольга Д.
В. 438. Ігрий Григорій, Козловський Михайло Ю.
В. 445. Климків Павло Б. Ю., Підкович Патриція К.
В. 451. Гулка Орест М., Федун Ірина Г.
В. 464. Мельничук Аксентій, Василь, Микола, Петро.
В. 466. Крутиголова Катерина М.
В. 486. Турчин Марта А.
В. 495. Бугай Юрій А., Котович Марта, Петришин Анна К., Романяк Юрій, Ярослава М.
В. 94. Гінець Гайл А.
В. 127. Білас Христина М.
В. 153. Бунеґін Леонід, Надія.
В. 171. Давибіда Юрій М. А.
В. 175. Гломб Ірина, Степан; Іванів Романа, Павлик Анна, Богдан, Ірина, Петро; Смерека Коринне М.
В. 194. Кондзьола Володимир.
В. 204. Рикий Христина А. 2.
В. 219. Годочок Степан.
В. 220. Пушкар Володимир, Дмитро, Ніна, Петро.
В. 221. Півторак Богдан.
В. 276. Кміт Шейла І.
В. 293. Холевка Євстахій, Михайло, Ярослав.
В. 296. Картер Василь Д., Лідія К., Мирослав В.
В. 309. Варіян Єлисавета Л., Іван мол., Іванна А.
В. 325. Шевченко Олександер.
В. 348. Анзельмо Донна М., Васюта Надія, Ярослава.
В. 356. Шелевич Лілея В.
В. 370. Лісевич Галина Т., Лукомський Ярослав І.
В. 385. Кміт Євген Д., Марія О.
В. 397. Михайлишин Анна, Ірина, Марія, Михайло мол.; Присяжнюк Степан.
В. 412. Кіт Петро.
В. 424. Демчук Петро, Савенюк Анатоль, Тереса М.
В. 432. Стефанів Роман С.
В. 457. Костинюк Роман.
В. 473. Демкович Олена.
В. 497. Солоний Галина, Орест.
В. 498. Гикавий Іван Гр.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 85. Паращак Патриція, Паровський Михайло І. 2, Роберт П.
В. 94. Гриник Яким Р., Кунинська Уляна, Співак Богдан, Татарський Аскольд Р., Нестор О; Хміль Петруся М., Степан П.
В. 105. Раньовський Іван.
В. 147. Світила Катерина.
В. 251. Боґс Розалія М.
В. 291. Ковальський Борис Р., Марія О.
В. 361. Рибіцька Наталія.
В. 367. Беверлі Каролина, Рай.
В. 370. Вознюк Анна, Володимир.
В. 371. Таланчук Володимир.
В. 387. Горохівський Василь, Микола, Михайло, Олександер.
В. 430. Літинська Олена.
В. 439. Вордун Богдан.
В. 445. Кушнір Богдан.
В. 469. Дрозд Роман.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 7. Стефанисько Иосип.
В. 35. Шалева Анна І., Іван мол.
В. 59. Чубатий Любомир, Ярема.
В. 70. Костик Іван 2.
В. 94. Тустанівський Геральд, Олег Р.
В. 104. Матковський Роман.
В. 141. Вучинський Віра М., Ярослав.
В. 287. Баглай Андрея Г., Маделена Є.
В. 289. Час Богдан.
В. 361. Петричка Анастасія, Юрій М.
В. 406. Бекич Михайло мол. Степан Ю.; Грицко Дзюнь, Гілрой Іван мол. 2, Добранська Розалія М., Лос Давид І., Саламаха Ричард П., Степан; Тегенська Доротея.
В. 432. Бабяк Ігор.
В. 464. Осмок Роман І.
В. 465. Шубак Віра.
В. 485. Коваль Андрій, Оксана.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 25. Драган Борис.
В. 164. Каляник Ненсі А.
В. 307. Барицький Казимир.
В. 330. Скасків Василь М.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 45. Перевізник Марія, Роман.
В. 48. Дудик Євстахій.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 25. Коваль Андрій, Оксана.
В. 56. Шалева Іван мол.
В. 86. Бекич Михайло мол., Степан Ю.; Грицко Дзюнь, Гілрой Іван мол. 2, Добранська Розалія М., Лос Давид І., Саламаха Ричард П., Степан; Тегенська Доротея.
В. 103. Губерт Василь Л.
В. 106. Мигович Анна І., Тарас В. 2.
В. 114. Мицик Омелян Б.
В. 153. Сущук Володимир.
В. 155. Матковський Роман.
В. 158. Баглай Андрея Г., Маделена Є.
В. 182. Сілецька Марія.
В. 212. Шалева Анна І.
В. 221. Прийма Ігор, Юрій.
В. 287. Костик Іван 2.
В. 288. Чубатий Любомир, Ярема.
В. 350. Стефанисько Иосип.
В. 374. Час Богдан.
В. 436. Івашко Оксана Н., Роман В.
В. 466. Бабяк Ігор.
В. 470. Осмок Роман І.
В. 473. Шубак Віра.
В. 492. Петровська Христина О.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 7. Стефанисько Иосип.
В. 90. Чедар Марія.
В. 406. Вільха Урсула.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 13. Спяк Михайло Ф.
В. 17. Максимчук Розалія.
В. 35. Гавриш Марія, Ярослава Г.
В. 85. Маєрс Варвара З.
В. 118. Винслов Иосип Т., Корей Доротея А.
В. 138. Крупа Петруся А.
В. 143. Бунько Алойзій О.
В. 245. Городинський Роман.
В. 334. Сидор Анна.
В. 348. Остапяк Петро.
В. 380. Бабяк Михайло В.
В. 388. Паньків Марія.
В. 390. Яцевич Іван 2.
В. 427. Горохівська Ольга.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 238. Рак Иосипа 2, Софія 2.
В. 383. Фанак Іван Р.
В. 469. Борщевський Василь

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 194. Шуган Євген.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1957 року було в УНС дітей членів	22,243
В місяці серпні 1957 р. прийнято нових	146
В місяці серпні 1957 р. прийнято наново	31
В місяці серпні 1957 р. прийнято з переступ. листами	32
В місяці серпні 1957 р. прийнято з інших кляс забезпеч.	4
Разом	22,456
В місяці серпні 1957 року суспендовано	66
В місяці серпні 1957 р. відійшли з переступ. листами	38
В місяці серпні 1957 р. відійшли до ст. членів УНС	3
В місяці серпні 1957 р. відійшли до інших кляс забезп.	4
В місяці серпні 1957 р. відійшли зі зворотом у готівці	17
В місяці серпні 1957 р. відійшли з виплаченим забезп.	6
В місяці серпні 1957 р. відійшли на виплачене забезпеч.	—
В місяці серпні 1957 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці серпні 1957 померли	1
Разом	135
З кінцем місяця серпня 1957 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	22,321

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.

В клясі 1-ій на $ 500	2,529
В клясі 2-ій на $ 400	549
В клясі 3-ій на $ 100	779
В клясі 4Р на $ 250	153
В клясі 4Р на $ 500	3,790
В клясі 4Р на $1000	1,806
В клясі 5Е на $ 250	275
В клясі 5Е на $ 500	4,713
В клясі 5Е на $1000	1,752
В клясі 6С на $ 500	1,095
В клясі 6С на $1000	649

НОВІ КЛЯСИ:

Е20 на $ 500	925
Е20 на $1000	716
Е20 на $1500	1
Е20 на $2000	8
Е20 на $2500	1
Е18 на $ 500	431
Е18 на $1000	618
Е18 на $1500	1
Е18 на $2000	18
Е18 на $3000	6
Е65 на $ 500	48
Е65 на $1000	8
Р20 на $ 500	616
Р20 на $1000	798
Р20 на $1500	4
Р20 на $2000	8
Р20 на $3000	1
Р65 на $ 500	13
Р65 на $1000	10
Разом	22,321

З кінцем місяця серпня 1957 р. в У. Н. Союзі було всіх забезпечених 71,739

УВАГА.

яку кожний відділовий урядник і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за серпень 1957 року суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж серпня 1957 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Д. Галичин, гол. предс.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
DMYTRO HALYCHYN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.:
MICHAEL PIZNAK
310 E. 74th St., New York, N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДС.:
Mrs. GENEVIEVE ZEREBNIAK
645 Reed Avenue, Akron 1, Ohio

РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
† GREGORY HERMAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.
STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland, Chicago 34, Ill.
JOHN W. EVANCHUK
8930 Manor Ave., Detroit 4, Mich.
PETER KUCHMA
95 E. 7th St., New York 3, N. Y.
WLADIMIR KOSSAR
150 Eugenie St.
Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНІ РАДНІ:
DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd., W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio
JOHN KOKOLSKI
229 Huntington Ave., P.O. Box 467
Woonsocket, R. I.
Miss ANNA CHOPEK
117 Greenfield Rd.
Mattapan, Mass.
Mrs. MARIA DEMYDCHUK
416 — 17th St., Brooklyn 15, N.Y.
ANDREW JULA
15 Sands Ave., Ambridge, Pa.
TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Ave.
Chicago 51, Ill.
Dr. YAROSLAW PADOCH
114 East 7th Street
New York 9, N. Y.
WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd.
Rochester 17, N. Y.
WALTER DIDYK
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
NICHOLAS DAWYSKYBA
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.
Mrs. HELEN SHTOGRYN
4753 N. Hutchinson St.
Philadelphia 41, Pa.

Головна канцелярія У.Н.Союзу знаходиться у власнім домі під ч. 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Поштова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: HEnderson 4-1016.

УКРАЇНЦІ І МОСКОВСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

(Закінчення зі стор. 2-гої)

мови і почули, що вони обурені, що виставлено „націоналістичні" марки — єдині, мовляв, українські, бо інших, на жаль, немає".

Щодо ставлення українців до Німеччини і німців взагалі, то авторка репортажу каже, що „натрапила тут на велику відчуженість і на вичікувальне наставлення". Дехто з українців їй говорив, що „німці, мабуть, не змінились і, якщо прийдуть до сили,- знову схочуть здобувати собі Схід, як „лебенсравм". Знають вони й про те, що деякі німці — щоб здобути від поляків свої східні землі — раді б відступити полякам західні українські землі. „Але до такого українці не допустять", — додавали її співрозмовці.

Щодо становища Церкви в Україні, то авторці репортажу один студент українець оповідав, що „греко-католики воліють ходити до костелу або не ходити до церкви взагалі, ніж іти до режимової православної, яку вони просто не вважають церквою, адже там, мовляв, „попи з партквитками". Крім цього, Греко-Католицька Церква діє в підпіллі. Багато священиків та ченців, щоб уникнути примусового переходу на православ'я або вивозу, виїхали в критичні роки в індустрійні осередки на роботу; останнім часом вони вертаються і працюють в різних професіях, а потайки виконують свої душпастирські обов'язки. Саме з їх поворотом на західні українські землі і слід зв'язувати релігійно-церковне піднесення там сьогодні". Інші співрозмовці поінформували авторку, що „в Україні і загалом в СССР дуже поширились секти. Перед ведуть баптисти, які дозволяють своїм вірянам вступати в комсомол і партію, а ці інституції в свою чергу терплять серед свого членства визнавців цієї релігійної громади".

Закінчується репортаж розповідями про „московські пригоди", що їх оповідали делегати, вертаючи на Захід. „Одним закортіло поїхати на власну руку вглиб країни; але вони не заїхали далі, як на 120 кілометрів від Москви: міліція чемно попросила їх вернутися назад. Ще інший спробував сфотографувати одну з тих типових московських дерев'яних халуп, що кожної хвилини грозять завалитися, але надійшов міліціонер і ще декілька людей, з-поміж них двоє представили себе, як „шпельріхтери" (судді, що судять на місці), і після довгих переговорів він мусів при них знищити зроблений фільм".

Репортаж А. Б. про московський фестиваль вартісний своїми спостереженнями й інформаціями про українців в СССР, зокрема, які підтверджения їхнього все більш опозиційного і незалежницького ставлення до Москви.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Балтімор, Мд.

Виступ ген. П. Шандрука на Святі Зброї ОДВУ

8 вересня 31 Відділ ОДВУ відмітив цьогорічну 38 річницю походу українських об'єднаних армій на Київ в 1919 окремим Святом Зброї.

Свято відкрив голова місцевого відділу ОДВУ Петро Войтович, який вказав на те значення, яке має кожне об'єднана акція, чого найкращим прикладом може служити тріюмфальний похід Українських об'єднаних армій — УГА і УНР на Київ та здобуття його 31 серпня 1919 р.

Святочну доповідь виголосив один з наших найбільших сучасних військових авторитетів, колишній командант Першої Української Національної Армії, генерального Штабу ген. хор. Павло Шандрук, який дав блискучу аналізу і насвітлення тріюмфів українських армій, починаючи гетьманом Богданом Хмельницьким і доходячи до сучасного. Він підкреслив, що не вперше, які великі жертви приніс український народ в боротьбі за свою свободу, стверджуючи, що ніколи „немає заведенької жертви в боротьбі за національно - політичну свободу". Насвітлюючи кінцеві фази наших Змагань і їхню невдачу, генерал заявив, що „не брак хисту серед наших командирів, а брак забезпечення" привело до нашої поразки. „Перемогла нас байдужість західнього політичного світу, — говорив ген. П. Шандрук, — його неоправдана зарозумілість, що в наслідках довело до нашого трагічного кінця і до того стану, в якому тепер опинився цілий світ".

Багато уваги в своїй промові ген. Шандрук присвятив українському воякові, з великим признанням висловлювався генерал про тих вояків, які творили українську армію і про тих вояків, які йшли в ту армію. „На грудях і плечах українського вояка лежав тягар першої боротьби, — говорив генерал, — український вояк — це син українського народу, символ любови до двох матерей — України і своєї неньки". Окрему увагу присвятив генерал Українській Повстанчій Армії, зокрема звернув увагу на винахідливість і уміння пристосуватись до нових форм і метод боротьби українських повстанців. Говорячи про Першу Українську Дивізію, генерал відмітив, що до неї пішла молодь радо і спонтанно. „В новій політичній темряві, заявив генерал — наша українська молодь в Дивізію, щоб продовжувати традиції збройних змагань, щоб зібрати вояцтво під українським національним командуванням і у відповідний час і у відповідних обставинах повести його на боротьбу за українську державу".

Свій виступ ген. Шандрук закінчив закликом до молоді і військовиків: „Це все — початок незакінченого діла. Цей обов'язок треба закінчити і передати нашій молоді віру в перемогу, і боротись всіма силами за Українську Державу. Божа воля і сила прийде нам в допомогу і Україна буде вільна".

В програмі свята виступив молодий український бандурист, представник повстанчої боротьби, Володимир Юркевич, з Ню Йорку. Він виконав в супроводі бандури народню думу „Чого плачеш, Україно", пов. стан. пісні „Шугай", „Ой кряче кряче", „Я сьогодні від вас від'їжджаю" то дивізійну пісню „Розпрощався стрілець". Виступ В. Юркевича, вперше в Балтіморі, був надзвичайно успішний і здобув признання присутніх. Юркевич — це митець, який співає немов для себе, вживається в слова своєї пісні, він нею болів і відчуває її повнотою серця. Кожний його виступ викликав бурю оплесків, а за виконання пісні Української Дивізії йому гратулював ген. Шандрук.

На святі виступили рівнож з деклямаціями місцеві студентки Марта Пісецька („Вітри і бурі весняні" — О. Олеся) і Марійка Бендюк („Поклін тобі" — Ол. Неприцького - Грановського). Обидві деклямації були виконані по мистецьки.

Американський гимн виконала молода талановита співачка Ліда Чумак при акомпаніяменті О. Майорак.

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

О. Зінкевич.

Акрон, Огайо

Із хроніки громадського життя.

В Акроні загально згода і співпраця між організаціями існує. Відчувається брак власної домівки. При добрій волі громадянства можна було вже домівку й набути, бо матеріяльно акронські українці добре ситуовані. Грошові збірки на народні цілі є важко переводити. Жертвенність з кожним роком падає. Збірка на УЗДФ за 1956 р. в порівнянні до попередніх років була найменша.

Нововибрана управа відділу УККА, на загальних зборах 17 лютого ц. р., очолювана Яценком Петром, ведена Яценком Петром, на чолі з головою акцію збірки Національного Датку, мала і кілька успіхів. Шевченківська Академія 30-го березня ц. р. була одною з наймаркантніших в історії української громади — Акрон. Привіт представника відділу УККА, на хорватськім святі незалежності, 28 квітня ц. р. численно зібрані хорвати, делегати з цілої Америки і Канади, прийняли з захопленням.

Український Концерт в днях 25 серпня ц. р. був милою несподіванкою для української акронської громади. На чужині, хвилюванням і захопленням своїх думок і почуттів... Концерт започатковано цікавим рефератом про історію українських пісень, танків і музики, який виголосив секретар відділу УККА. По рефераті місцевий голова СУМА з Клівленду Ціпкевич Теофіль вітав присутніх від свого осередку.

Українські пісні: „Привіт" — Котка, „Отче наш", „Стелися барвінку" — Давидовича і „Курілочка" — Котка, під диригентурою Василя Воляника, були переплітані гарно виконаними танками: Подільський Козачок, Метелиця, Козачок, Журавель і іншими в виконанні Танцювального Гуртка Юнацтва Осередку СУМА ім. В. Хмельницького з Клівленду під проводом В. Богуславського. До танків програвали юні сучасні, учні Дмитренка. Ансамбль Мандолиністів юнацтва згаданого осередку СУМА відіграв в ізольованих місцевих... Тільки від батьків залежить, чи їхні діти будуть виховані в українському дусі. Концерт засвідчив, що виступ молоденьких сумівських танцюристів, вбраних в український строї.

Концерт зміцнив духово нашу громаду. Завдяки управі осередку СУМА в Клівленді, яка не жаліла труду і праці та вислала до Акрону свій вишколений і здисциплінований танцювальний і музичний юний гурток, батьки українських дітей в Акроні зрозуміли вагу виховання, виконувати свої батьківські обов'язки.

В Акроні брак відповідних сил. Одначе були і є спроби залучити дітей, які старають свого молодого віку на науку всього доброго, що їхні батьки засипали в рідному краю.

В Акроні брак відповідних сил. Одначе були і є спроби ціних одиниць, які старались щось робити. Вже кілька літ парох о. Дурбак веде для дітей науку української мови і релігії. Диригент місцевого церковного хору Воляник навчає пісень, 3 роки тому Зенко Ольга організувала при українських танків під інструктором Григорія Русина. 9 червня ц. р. по змістовних рефераті пра „Пласт" — д-ра Домбчевського з Кентону, Огайо, чисельно зібрані батьки рішили заснувати „Пласт", вибрано управу Пласт-Прияту, яку очолив Галамай Володимир. Відбулося кілька сходин кандидатів до Пласту. Чи він буде існувати, будучність покаже, бо брак інструктора. Тільки від батьків залежить, чи їхні діти пізнають батьківщину предків, будуть обізнані з нею, здобудуть відповідне виховання та послужать вони своїм батьківщина... і своїм Народові-принесуть славу, чи ганьбу. В. Л.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

До справи українців в Азії

На протязі кількох місяців я вичікував на відгуки в пресі з приводу важливої статті Мирослава Прокопа „За реальні основи наших зовнішніх акцій", „Свобода", чч. 117—119.

Ця стаття заслуговує на особливу увагу з боку наших політичних діячів та журналістів, бо торкається справ нашої дії на зовнішніх фронтах боротьби за свободу України.

В заключенні своєї статті автор звертає велику увагу на сьогоднішні кордони України під совєтською окупацією, як теж на етнічний склад тамошнього населення. Не доводиться про те вести дискусії, у принципі все воно відповідає більш або менш дійсності, хоч можна оцінювати його з різних аспектів. Одне є важливе, а це змішення волі різних дрібних меншин в Україні, які в часи нашої Визвольної Боротьби грали значно більшу ролю у піддержуванні московської політики та в обезсилюванні зорганізованого українства, всі просто заперечували національну окремішність українців.

Ми теж масово одного ворога на наших землях і тому боротьба та буде і є більш відкрита і більш ясна для широких українських мас, зокрема в після - сталінській дійсності.

Хочу звернути увагу на дуже важливе питання, якого шановний автор статті М. Прокоп зовсім не заторкнув або злегковажив, а воно грає й буде грати велику ролю та має безконечно велике значення для скріплення фронту боротьби нашого й інших поневолених народів СССР.

Автор згадав заходи Центральної Ради, як напр. З'їзд національностей у Києві в 1917 р., далі сліпучо б згадати співпрацю, що її мала українська фракція в царських часах „Думі", зокрема в перших двох, та потім часи революції 1917-1919 рр. і діяльність клубу „Прометей".

Питання це зовсім не знайшло уваги в статті й очевидно під час нарад Політичної Комісії річних зборів Крайової Ради УККА, бо ні від кого я не чув про це, а певно знав би, якби це питання було — йде про справу долі українського населення в Азії, зокрема про справу Зеленої України.

Мільйонові маси українців, які там живуть і діють, та кількість яких передусім зогляду на намагання Москви обезлюднити нашу Батьківщину.

Усунений недавно з Центрального Комітету КПСС Лазар Каганович мав під час своєї поїздки до Казахстану на початку цього року виступ, про який були згадки в сов. часописах. Він мав говорити про українців, що живуть там й обіцяв їм „щось" в ділянці преси та книжок і шкіл. Я, нажаль, не мав тексту цієї заяви і тому не можу говорити точно, що і як там було.

Отже, УККА, а головно його Політична Рада, повинна була б мати якесь ставлення до цього питання, бо воно є важливе для нас всіх українців, воно є важливе для майбутнього та для порозуміння з мусульманськими народами Азії.

Наскільки ця справа важлива й відповідна від справ поневолених народів в СССР, можна вичитати в книзі А. Г. Парк „Большевизм у Туркестані 1917—1927", виданої Колумбійським Університетом. В ній автор тричі звертає увагу на позиції українців і на позицію українців з РСФСР, пора ... „Туркестану від Росії з боротьбою за волю України та Кавказу. До цієї важливої мети ... не маю ... праці про імперіялізм Росії ми ще надолужити ... тих повне ...

Отже, про цей наш визвольний фронт в Азії нам слідує завжди пам'ятати, коли йде про те, щоб доказувати чужинцям, що москалі творять тільки 45% населення в СССР, як стверджує цей самий автор — А. Парк.

Іван Світ.

Осип Безпалко помер

Довідуємося з певних джерел, що популярний соціял-демократичний діяч Осип Безпалко помер десь на початку 1950 р. на засланні в Джамбулі, Казахстан. Покійний народився у 1881 р., був з фаху — учителем, але скоро здобув собі славу доброго промовця, організатора і публіциста. Від 1906 р. і до вибуху революції на українських землях О. Безпалко був головою української соціял-демократичної партії в Буковині і редактором її органу „Борба" в Чернівцях. В 1918 р. став членом Укр. Нац. Ради Буковини та Укр. Нац. Ради ЗУНР. В 1919-1920 рр. приймав активну участь в рядах УСДРП та як її представник займав відповідальні посади в Уряді УНР, зокрема як міністер праці. Був також членом Трудового Конгресу в Києві в 1919 р.

В 1922 р. був запрошений в Подєбрадську Академію лектором німецької мови і від того часу аж до свого заслання в 1945 р. проживав на еміграції в Чехословаччині. Деякий час від УСДРП був членом Екзекутиви II Інтернаціоналу і неодноразово делегатом на його Конгресах. Свій побут в Чехії використав теж для наукової праці і одержав диплом доктора філософічних наук з галузі славістики на Німецькому Університеті в Празі. Арештований в 1945 р., був засуджений на 5 років до Казахстану, де і помер.

Ол. Козловський.

Конґресова комісія про загрозу комунізму в комунікаційних засобах країни

Вашингтон. — Конгресова комісія для поборювання протиамериканської діяльности повідомляє про те, що „комуністичні впливи в комунікаційних засобах країни творять безпосередню загрозу для американської безпеки". Ця заява комісії складена після опублікування переслухань, які відбувалися в Конгресі в липні і серпні цього року. Під час переслухань зізнавали в комісії урядові і члени спілки Американське Товариство Комунікацій, яку в 1950 році виключено з членства в Конгресі Індустріяльних Організацій за те, що вона опанована комуністами. „Ця спілка, стверджується в заяві, урядові якої в більшості є комуністами, мас праву заключувати контракти про працю, бо на це погоджується Крайова Рада Робітничих Відносин. Ця спілка і досі репрезентує організацію комунікаційних робітників, члени якої працюють на дуже важливих урядових становищах, між іншим і в департаменті оборони".

Нюсом домагається загострення вступних екзаменів до університетів

Ню Йорк. — Президент Нюйоркського університету д-р Керрол В. Нюсом у своєму річному звіті раді опікунів заявив, що в університетах і каледжах зменшується число кваліфікованих студентів, бо велике число новозаписуваних студентів не є належно підготоване в середніх школах. Д-р Нюсом казав, що треба загострити іспити при вступах до високих академічних шкіл. Особливо великий брак учнів, які могли б студіювати інженерію, природничо-математичні науки, та тих, які підготовлялися б до вчительського звання і до звання медичних сестер. Середні школи повинні дати кращу підготову до студій в університетах і каледжах, а академічні школи повинні звернути увагу на недостачі в підготові новозаписаних учнів. Д-р Нюсом пропонує організувати одно, або дворічні курси, які доповнювали б навчання середніх шкіл.

● У селі Пістрабіянка в Італії, в гористій околиці південної Калябрії навпроти Сицилії, 600 селян-католиків потрясені заборонною, що її видав архиєпископ Джованні Ферро, який сприятивися, щоб оті селяни надалі святкували день св. Йосифа за тамошнім традиційним звичаєм. Цей звичай казав учасникам процесії зупинитися в одному місці і релігійні пісні сполучати з танками довкола статуї св. Йосифа та щедрим випробуванням молодого вина. Архиєпископ назвав той звичай поганським. Селяни збунтувалися проти місцевого пароха. Коли до села приїхало сім „джипів" з поліцією, прийшло до такої бійки, в якій багато селян і поліцаїв були поранені — каменями, прикладами рушниць і граблями.

З Наукових Конференцій УВАН у ЗДА

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Я. А. РУДНИЦЬКОГО „МІЖНАРОДНІ КОНГРЕСИ МОВОЗНАВСТВА І ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА".

6 вересня 1957 року відбулася пленарна конференція УВАН у ЗДА, що її відкрив проф. Д. А. Горняткевич, заступник голови Академії, привітавши доповідача — голову УВАН у Канаді, який завітав до Ню Йорку проїздом з Европи.

Проф. Рудницький сказав, що цього літа він узяв участь у двох наукових конгресах: у Восьмому Міжнародному Конгресі Лінгвістів в Осло і в Міжнародному Конгресі Літературознавства у Гайдельберзі. Спершу доповідач зупинився на Міжнародному Конгресі Лінгвістів, в якому, крім нього, взяли участь ще два українці: проф. Дмитро Чижевський, що тепер перебуває у Гайдельберзі, і д-р Віктор Свобода з Лондону. Конгрес переважно розглядав широкі філософські проблеми мовознавства, зокрема була цікава доповідь д-ра Вінде: „Сучасні школи лінгвістів". Проф. Е. Гавґен з Висконсінського університету зробив доповідь „Проблеми міжмовних взаємин на американському континенті", поділивши мови, уживані на цьому континенті, на чотири групи: 1. Автохтонні мови (індіянські); 2. Колонізаційні — англійська, французька, еспанська, португальська; 3. Імміграційні — німецька, українська, польська, та багато інших; 4. Креолізовані (мішані). Доповідь викликала дискусію. Зокрема проф. Рудницький виступив проти терміну „колонізаційні мови". Він висунув проблему „симбіотичних мов", що мирно співживуть на американському континенті і проблему мов, що підпадають під вплив інших.

Проф. Рудницький зробив на лінгвістичному конгресі доповідь: „Проблема ономастичної двомовности в Америці й Канаді", де порушив проблему мовного контакту у прізвищах. Тут зустрічаються певні категорії явищ, наприклад, повна асиміляція, коли прізвище „Чорний" змінюється на „Блек", а „Білий" на „Вайт". Буває часткова асиміляція, коли прізвище „Чорний" перетворюється на „Чор", а „Білий" — на „Біл". Свою доповідь проф. Рудницький побудував на прикладах з Канади, мадярських і українських прізвищ.

У конгресі взяли участь сім совєтських делегатів, представники Академії Наук СССР.

Перейшовши до Міжнародного Літературознавчого Конгресу у Гайдельберґу, доповідач сказав, що цей конгрес пройшов під загальною темою: „Стиль і форма в літературі". Проф. Чижевський зробив доповідь „Лексика і стиль", проілюструвавши її прикладами з творів Т. Шевченка, А. Пушкіна, А. Міцкевича. Я. Рудницький зробив на цьому конгресі доповідь: „Функція імени в літературному творі".

Доповідач коротко розповів про своє перебування в скандинавських країнах і зустрічі з українцями. Зокрема була цікава зустріч з д-ром Маланчуком, який викладає філософію в Унів. Копенгагену, а також читає там курс української мови. В Швеції в університеті працюють два українці. Проф. Я. Рудницький згадав також про свої відвідини великих бібліотек Европи, в яких він завжди знаходив нові українські видання.

Л. Д.

Джан Рузвелт хотів би кандидувати на нюйоркського губернатора в 1958 році

Ню Йорк. — Цього тижня наймолодший син покійного президента 40-річний правник Джан Рузвелт виявив охоту бути республіканським кандидатом на губернатора Ню Йорку в 1958 році. Рузвелт став діяти як впливова особа в організації Громадян за модерний республіканізм, яка підтримує президента Айзенгавера і яка хоче вплинути на республіканську місцеву і стейтову політику. Джан Рузвелт став головою фінансової комісії в комітеті, який старається про вибір республіканця Роберта Крістенберг на посадника Ню Йорку. „Модерні республіканці" можуть дати підтримку Рузвелтові, якщо він почне кампанію за кандидатуру на губернатора. Вони пропонували йому кандидувати на посадника Ню Йорку цього року, але він не прийняв цієї пропозиції, бо був зайнятий іншими справами. Та Джан Рузвелт не виключає можливости своєї кандидатури в 1958 році.

СТО ПОЛКОВНИКІВ ЗГОЛОСИЛИСЯ ДО СЛУЖБИ ЯК ВОЯКИ, КАПРАЛІ АБО СЕРЖАНТИ

Вашингтон. — Внаслідок редукції в армії, звільнено з військової служби велике число старшин. Сто полковників виявили бажання залишитися на військовій службі як звичайні вояки, вістуни або сержанти, щоб дослужити 20 років, після яких належиться їм право на емеритуру. Старшими сержантами вони не зможуть бути, щоб не позбавити можливости авансувати вояків у цій ранзі, які довго чекають на свою чергу. І так колишні полковники мусітимуть виконувати накази вістунів або старших сержантів, які ще недавно стояли перед ними „на позір".

● Коло Лос Анджелесу авто, в якому їхало 6 моряків, наїхало на мості на цементовий стовп. В катастрофі згинуло 5 осіб, а шостий моряк був важко поранений, бо авто загорілося.

• ПРАЦЯ • • HELP WANTED FEMALE •

У ВЕРЕСНІ ВІДКРИТТЯ

The CRABAPPLE

НАЙНОВІШИЙ І НАЙКРАЩИЙ РЕСТОРАН

MARSHALL FIELD & CO.

ДЕ? В

Old Orchard Shopping Center
Skokie, Ill.

Вже до зайняття такі місця:

- ПЕКАРКИ
- КУХОВАРКИ
- ПОМІЧНИЦІ ДО КУХНІ
- ПОМІЧНИЦІ ДО ПРИБИРАННЯ

Досвід у харчовій ділянці побажаний, але не конечний. Ми навчимо під час праці, де будуть подавані найкращі їдження і напитки;

Дається харч і уніформи та їх прання. Забезпечення на життя і госпіталізація;

Великий рабат при закупах у кожній крамниці MARSHALL FIELD & CO.;

Час праці (до 40 год.); на бажання також 4, 6 або 8 год. денно, між 6 год. рано і 12-ою ночі, або від 1-ої по пол. в неділі, включаючи суботи.

Негайні зголошення у:

PERSONNEL OFFICE (Lower Level)
FIELD'S IN OLD ORCHARD
Golf and Skokie Roads, Skokie

Мусять розуміти по-англійськи.

Подібні пропозиції на працю під таку адресу:

111 N. State
O'HARE INTERNATIONAL AIRPORT
Bryn Mawr and Wolf Road

Голоситись прошу тільки на вище подану адресу.

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

Автомобілеві
МАЛЯРІ І РОБІТНИКИ ДО МЕТАЛЮ
Досвідчені
DAN ZEMAN
5637 Hudson Boulevard
North Bergen, N. J.

МЕХАНІК ДО КИЛИМІВ
Висока платня.
Гарантія праці впродовж цілого року.
Голоситись повинні тільки відповідні.
HOUSE OF CARPETS
Route 17, Paramus, N. J.
CO 1-0444

ПОРТЕРИ
до
ваксування долівки в банку.
Нічна праця.
Добра платня. Користі.
Постійна праця.
Телеф.: GR 5-0971

ПОМІЧНИК до КУХНІ
Самітній, до дитячого пансіону.
$ 160 місячно і утримання.
$5\frac{1}{2}$ днів в тижні.
Принести рекомендації.
Інформуватись: Mr. Laliberte
85-70, 148th St.
Jamaica, L. I.
Tel.: JA 6-1679

МОЛОДІ МУЖЧИНИ
(у віці 18 до 25 років)
ПРАЦЯ ПРИ ПАКУВАННІ
1-ша зміна: 7:30 рано до 4 п. п.
2-га зміна 4 п. пол. до 12:30 дня
Голоситись в бюрі фабрики на партері
40 COOPER SQUARE, N Y City
(близько ASTOR PLACE)

ДІВЧИНА — молода ЖІНКА, що говорить, читає і пише по-англійськи до загальної праці відбирання і видавання в крамниці хемічного чищення.
Досвід не конечний.
Мусить мати гарний вигляд.
Християнське підприємство.
Голоситись від 9 рано до 7 веч.
AMITY CLEANERS & TAILORS
120 E. 34th St., NYC.
(між Park & Lexington Aves.)

WRAPPERS
(у віці 18-35 р.)
1-ша шифта 7:30 р. — 4 п. пол.
5 днів — 40 годин в тижні.
2-га шифта 4 п. пол. — 12 веч
5 днів — $37\frac{1}{2}$ год. в тижні
Голоситись в бюрі фабрики:
Street fl. — 40 Cooper Square —
Near Astor Pl.

• MOVIES—THEATRE •

ОСТАННІЙ ДЕНЬ!
THE "JAZZ SINGER"
with
Danny Thomas
and
Mousorgsky's opera
"BORIS GODUNOV"
AMERICAN THEATRE
3rd Street, N. Y. C.
(Bet. Ave. "B" & "C").
NEW YORK CITY

УВАГА!
Хто з НЮ ЙОРКУ хотів би своїм автом поїхати до ДІТРОЙТУ —
заплатимо добре за дорогу!
Хай голоситься до:
"HOWERLA"
Book Store
41. E. 7th Street. NYC

Читайте щоденник „Свободу"

• Праця.— Help Wanted — Agency — Праця •

Шукаєте праці — шукаєте робітника?

Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ, ПОСЛУГАЧІ, ПОМИВАЧІ і ін.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років! •
Наша Агенція відома, що дає охочим добру й добре платну працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

• РІЗНЕ •

Засновано 1920 р. Tel. AL 4-8779

KOWBASNIUK AGENCY
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N. Y.

ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ —
ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ
БІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ.
ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ.
ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ й АЗІЇ
(Жадайте наших каталогів)
Міжнародні поштові перекази.
Віра Ковбаснюк-Шумейко Антін Шумейко
Години: 10 рано до 7-ої вечора. Субота 10 рано до 1-ої п. п.

Спорт

„ДНІ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ" В КЛІВЛЕНДІ

Влаштована під цим гаслом дводенна імпреза в Клівленді (14 і 15 вересня) тільки в відбиванці принесла добру гру. Заповіджені тенісисти „Черника" — Дітройт не приїхали, футбол закінчився великим фіяском.

В відбиванковому турнірі 5 чоловічих дружин моральним переможцем вийшла міцна шістка „Тризуба" — Торонто, що по черзі перемогла клівлендських литовців і дітройтського „Черника" по 2:0, а УМСА з Дітройту (кажуть, віце-чемпіон Америки) 2:1 (15:9, 14:16 і 15:12). Друге місце зайняли тільки-що згадані дітройтські „імкарі"; не зважаючи на свою поразку проти „Тризуба", вони дійшли до фіналу, де мали право на ще одну (а, в випадку воєї перемоги, навіть... на дві) гри проти торонтян. З уваги на пізню пору й баль, цей фінал не відбувся. Дуже добре вистартували господарі імпрези: „львов'яни" малощо не перемогли могутніх американців з Дітройту (мали 15:9 і 14:14, остаточно програли два останні сети 14:16 і 12:15). Але довга перерва в грах і цілком непотрібні сусідські позики в складі з'їли господарів — в другій зустрічі проти „імкарів" вони просто не існували (4:15, 8:15). Все ж перемоги над „Черником" 2:1 і литовцями 2:0 запевнили „львов'янам" третє місце. Дві згадані дружини, без перемог, у такому ж порядку зайняли четверте й п'яте місця.

В жіночій конкуренції (4 дружини) панували литовські аматорки, з Клівленду, що легко розправилися з конкуренцією (двічі з „львов'янками" й раз з сумівками, з „Крил" — Шикаго) по 2:0. Молоді змагунки „Львова", під проводом Ірки Дубас перемагали над „Крилами" і змагунками „Черника" — Дітройт по 2:0 заслужено зайняли друге місце в турнірі. На дальших місцях: „Черник" (перемога над „Крилами" 2:0) і сумівки з Шикаго.

Недільні футбольні змагання принесли велике розчарування. „Крила" прислали з Шикаго тільки... резерву. „Львів" вислав проти неї своїх і зичених змагунів (в тому один „чистокровний" відбиванкар, з Торонта — і то в час, коли свої змагуни, без тренінгу перед пунктовими боями, грали ролю глядачів!...). Не помогла приявність Толя Шапки на грищі — слабенька афера повинна бути пересторогою на майбутнє: на таку імпрезу мусимо сервувати тільки найкращу гру!... Технічно змагання, в яких по боці гостей вирізнялася ліва сторона нападу Гнатів-Кіналь (мала позика з Дітройту) і воротар Гурик, закінчилася пирровою перемогою „Львова" 5:1 (2:1), при чому переможні ґолі здобули Гурин 2, Лукасевич (мала позика від клівлендських білорусів) 2 і Пришляк сен. 1.

Перед новим сезоном.

Американська Футбольна (Сакер) Ліґа стейту Огайо проголосила офіційну табелю чемпіонатів вищої дивізії за 1956-1957 сезон. Ось вона:

Назва Клюбу	Перемоги	Нічиї	Поразки	Пункти	Ґолі
Джермен Американс	10	0	2	20	54:9
Акрон Мадярс	9	1	2	19	27:17
Банатер СК	7	0	5	14	28:23
УАСК „Львів"	4	2	6	10	21:31
Лідеркранц, Менсфілд	4	0	8	8	29:31
Шенфілд Іншуренс	3	1	8	7	15:41
Білоруський СК	2	2	8	6	17:39

З цієї табелі шість перших, „Саксонія" й „Польонія" (два перші з другої ліґи) змагатимуться в новому сезоні у найвищій клясі. Тринадцять (чи навіть п'ятнадцять) інших дружин — у тому числі реактивовані слави минулих днів: „Ст. Стіфенс Ганґерісне" і „Баварія" — поділено на дві нижчі кляси. А юньйорські кляси, як не було, так і далі нема... * Рання „Австрія" зветься тепер „Джермен Американс", „Гайтс Джуніорс" — „Банатар" СК", а „Бартунек" — „Шенфілд Іншуренс".

„Львів" — „Польонія" 4:4 (1:2)

Перші пунктові змагання осінньої рунди. Українська дружина без кондиції, в перших хвилинах приглядалася, як „малополяки" (більшість змагунів непольської національности, чи хоч би походження) втекли на 2:0. Друга половина аж під кінець належала виразно до українців, які могли здобути двоциферний вислід. На жаль, навіть найскупішого ведення 4:3 наша оборона не вспіла затримати, на 5 хвилин до кінця прийшла неминуча в нашої залоги „дурна трагедія" і суперник даром дістав дорогоцінний пункт. Ворота для „Львова" в другій половині здобули Гурин 2 і Фльоресску (не зважаючи на прізвища — це наш Микола, з Буковини!)

О. Г.

• FARMS FOR SALE •

NEW JERSEY
Куряча фарма — містимість на 2.000 носних курей, збуд. 1953 р. Автоматичне кормлення і вода. Компл. модер. дім, 7 кімнат і лазничка, 3 спальні, air cond., авт. олив. огрівання, ґараж на 2 авта, 1 Ford Station Wagon, 32 cu ft. холодильня, 2000 kw generator. Усталений детайлічний продаж курей і яєць. ½ м. від Fourlane H'way, 70 хвилин від New York. Телефонувати:
Clinton, N. J., 429 J 4.
Адреса: Walter Schiehle
Box 172, Flemington, N. J.

• REAL ESTATE •

З ПРИВОДУ НЕДУГИ ПРОДАСТЬСЯ
8 род. дім із склепом. Олив. огр., поверх 6 тис. ренту, господ. 8 кімн., добре місце для бизнесу. Бронкс 157 вулиця.
MO 5-2112

BRONX
Двородинні доми.
Поширене піддашшя, відповідне на 3 окремі кімнати.
Площа 31.3 × 100.
25 р. мортґедж на все.
MODEL: HERING AVE.
Bet. E. Gun Hill Rd. & Burke Ave.
OL 5-3419
Будівничий на місці.

8 РОДИННИЙ ДІМ,
мурований, кожний апарт. 5 кімнат і лазничка, кабінетові синки, мосяжні водопроводи, піч до огрівання — нова автоматична на оливу.
Місячний дохід $435. 2 бльоки до сабвею і до парку. 10 хвилин ходу до церкви.
Поміркована ціна.
Продається з огляду на виїзд. Телефонувати по полудні від 5-10 веч., або писати:
135 Guernsey St., Ap. 4.
Brooklyn 22, N. Y.

• MISCELLANEOUS •

ВИСИЛАЄМО
ліки і рецепти
до всіх країн Европи.
Всі оплати платиться тут
Ґарантія доставн.
Vitamins—Atofanyl
Penicillin—Streptomycin
Irgapyrin—Terramycin
Etc.—Etc.—Etc.
Пишіть або телефонуйте
PROFESSIONAL PHARMACY
9th & Potter Sts.,
Chester, Pa.
Phone: 2-8690 or 2-1332
Також — бандажі, еластичні панчохи та пояси на усунення жолудка.

Айзенгавер назвав дрібних підприємців „серцем" американської економіки

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер був присутній на прийнятті, влаштованому з приводу конференції дрібних підприємців, і в своїй промові вітав представників організації дрібних підприємців, яких назвав „серцем" американської економіки. На цій конференції було коло 1000 осіб. Президент заявив, що він і його уряд постійно дбають про те, щоб дрібні підприємці могли з успіхом працювати для добра країни. Айзенгавер обіцяв дальшу урядову підтримку дрібним підприємцям, але заявив, що при цьому не сміє прийти до збільшення бюрократичного апарату, який пожирав би багато фондів. Президент повідомив присутніх, що, згідно з заявою секретаря оборони Чарлза Е. Вилсона, дрібні фірми дістають урядові замовлення і виконують по нижчих цінах, як великі корпорації.

„Автоматизація праці може стати найбільшою зброєю в холодній війні" — заявляє Сарнофф

Вашинґтон. — Голова Американської Радіової Корпорації бриґадний генерал Дейвід Сарнофф промовляв на зборах Товариства Забезпеченевих Керівників і заявив, що автоматизація праці „може стати нашою найбільшою зброєю в холодній війні". На думку Сарноффа „автоматизація праці ніяк не може бути загрозою для американської економіки. Вона незвичайно спричиниться до „зросту добробуту, якого бажаємо для себе самих і всього людства". Генерал Сарнофф твердив, що треба протиставитися СССР, який бажає конкурувати із ЗДА в торговельній і промисловій ділянках. Та щоб розбудовувати нашу промисловість, ми мусимо до неї вводити механізацію праці, бо вона не зменшить числа затруднених, тільки дасть працю десяткам тисяч нових робітників. Сарнофф передбачає, що медицина незабаром почне послуговуватися електронічними рахувальними машинами для медичної статистики і діягноз. Люди зможуть користати з кишенькового радіо-телефонічного апарату, який дасть їм змогу порозуміватися із віддаленими особами.

ШКІРА до всіх частин Европи

Найкращий ЮХТ зі всіма додатками на 4 ПАРИ ЧОБІТ з ПЕРЕСИЛКОЮ, обезпеченням та оплатою мита	$ 89.50
ШКІРА БОКС з усіми додатками, як вище, на на 4 ПАРИ ЧОБІТ	$ 97.50
Ця сама шкіра (БОКС) на 6 ПАР ЧЕРЕВИКІВ з холявками	$ 78.00
Або ЮХТ, як вище	$ 72.00

ШКІРУ ВИСИЛАЄМО БЕЗПОСЕРЕДНЬО, З ВЛАСНОЇ ГУРТІВНІ — негайно по одержанні замовлення — Вашій Родині.
— Маємо великий вибір шкіри. —
Уділяємо інформації в українській мові.
N. Y. & N. J. LEATHER CO.
S. GOLDBLATT Prop.
186 Monroe Street PASSAIC, N. J.
Фірма існує вже 50 років.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

П О Д Я К А

З ВОЛІ ВСЕВИШНЬОГО
ВІДІЙШОВ ВІД НАС У ВІЧНІСТЬ,
дня 17-го ВЕРЕСНЯ 1957 року

бл. п. КОНСТАНТИН ЄЗЕРСЬКИЙ

Похорони Покійного відбулися, дня 21-го вересня, на кладовищі Української Греко-Кат. Парохії в Клівленді.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всім Тим, що своєю прислугою й участю в тих жалобних відправах, причинилися до звеличання пам'яті Покійного.

Дякуємо Веч. о. Монсіньйорові Д. Ґреськові та Всечеснійшим — о. д-рові Л. Любачівському, о. А. Улицькому, о. Е. Боднарові та о. А. Тимкову — за відправлення Панахид та Похоронних Обрядів, а о. Е. Боднарові, зокрема, за його прощальну промову над домовиною Покійного в церкві.

Дякуємо Станиці Братства УСС в Клівленді, а саме — сот. Ж. Олексинові, проф. Р. Лесикові, п. С. Небешові, д-рові І. Гуркові, п. І. Палка, інж. М. Хроновятові, проф. Р. Чучкевичеві та д-рові І. Зварунові — за останні прислуги, які вони віддали Покійному — Товаришеві Зброї; полк. Ю. Загородному — репрез. комбатантів Армії УНР, п. М. Ковалськові — комбатантові Армії УГА та п. Д. Назарцеві — голові ОбВУА; відділам ОДВУ і УЗХ в Клівленді; — д-рові Е. Малицькому — голові Українських Злучених Організацій.

За слова прощання над могилою Покійного на цвинтарі та вояцькі салюти — дякуємо д-рові І. Гуркові та п. Я. Рибалтові, предст. станиці Братства І. Див. УНА.

Щире Спасибіг Українському Громадянству в Клівленді за вислови співчуття, за квіти та участь в Жалобних Відправах і Похороні.

АННА ЄЗЕРСЬКА — дружина
ЗІНОВІЙ та ІРИНА — син і невістка
ЛЕСЯ і КОСТЬ МЕЛЬНИК — донька і зять
АРКАДІЯ, РОСТИСЛАВ, ТЕТЯНА та ДАРІЯ — внуки

Клівленд, 22-го вересня 1957 р.

• MISCELLANEOUS •

НА ГАРНИЙ СПОМИН ... КУПІТЬ ПАМ'ЯТНИК У

ROSE HILL MONUMENTS
184 Union Ave. (near Lyons Ave.) Irvington, New Jersey
Українські продавці — S. ZELINSKY — PHILIP CHUY
Ми обслуговуємо і ставляємо пам'ятники на всіх цвинтарях в околиці 100 миль. — Також робимо написи.
Тел.: ESsex 2-0468

DR. JOSEPH C. GIZYNSKI
лікар хіропрактор
стосує найновіші методи лікування у хворобах паралічу (stroke), артретизму, високого тиснення крови, жиляків, нервів, шлунка, серця, як також у хронічних і гострих захворіннях.
X-RAY — FLUOROSCOPY (пересвітлення)
Хіропатична Клініка
11808 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.; близько AP Market — навпроти Pulaski Street — Телеф.: TW 3-1118.
Години ординації: 1-3 по пол. та 6-8 вечора. В четверги й суботи ординація не відбувається.
Можна розмовитись по-українськи. Домовий тел.: TO 5-9636

► Нове видання для дітей
накладом
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
Володимир Бандурак
КОЗАЦЬКА ДИТИНА
ОПОВІДАННЯ З КОЗАЦЬКОЇ БУВАЛЬЩИНИ.
Ілюстрації Миколи Бутовича
Обкладинка Мирона Левицького
ЦІНА 50 цт.
Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

БІЛЬ ГОЛОВИ?

HEALTH

Хіропрактика відома з того, що вона приносить дійсно полекшу для тих, що терплять на різного рода болі голови, включно з нестерпимою міґреною. Зверніться за порадою до Вашого місцевого лікаря-хіропрактора та напишіть до нас за дальшими порадами в справах болів голови, їх причини та засобів, як їх можна усунути і вилікувати. Звертайтеся також за безплатною літературою відносно інших недуг.
Spears Chiropractic Hospital
Dept. K-102 Denver 20, Colorado

ARKA Company
48 E. 7th St
New York City
Телеф.: GR 3-3550
ГУЦУЛЬСЬКІ ЛІЖНИКИ

• РОЗШУКИ •

Пошукую свою землячку АННУ МОСТЕНЕЦЬ, з дому Поламарчук, або її доньку МАРІЮ. Походить з села Цеблів, пов. Сокаль. Має перебувати в стейті Огайо. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати на адресу:
Hary KOWALSKY
1024 N. Damen Ave.
Chicago 22, Ill.

Пошукую односельчан з села Братковичі, пов. Городок, коло Львова: ОЛЬГУ ПАЛАШОВАНУ (дівоче ім'я), ГРИНЯ КОНДЗЬОЛУ, ІВАНА ПАНИЧА ГРИНЬКА. Маю відомості від Родичів з краю. Моя адреса:
Andrij WASYLIW
27 Hart Street
Rochester 5, N. Y.

• РІЗНЕ •

Перероблені МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
англійські, ціна $25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові приряди. Потрібно аґентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-РА Й. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь ліпше

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.

Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі, цукрицю й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра Міллера, п. н.
„J. M. L. Herb Compound #6"
а вже завтра почуються ліпше.

Зілля це повинно находитися як перша поміч у кожній хаті.

Ціна одної пачки враз з поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.

Пишіть зараз, долучуючи чек або Моней Ордер, на адресу:
THE MILLER CO. INC.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3939. Важка праця.

IMMEDIATE PREPARATION WAS MADE TO FELL THE TREE OLU HAD DISCOVERED. "THERE IS A WORTHLESS GROWTH AT THE BASE, SO WE CUT ABOVE IT," EXPLAINED BILL ...

AFTER THE UNDERCUT TO DIRECT THE TREE'S FALL WAS FINISHED, TWO NATIVES ATTACKED THE MASSIVE TRUNK WITH THEIR SAW.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

3-26-3939

Негайно зроблено підготовку, щоб зрізати дерево, яке знайшов Олу. — Тут непотрібний наріст на пні, тому мусимо різати понад ним, — вияснив Билл ...

Після того, як зроблено надріз, що визначав напрям, в якому має падати дерево, два тубільці заатакували масивний стовбур своїми пилами.